

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

Mo 358

Dono mihi dedit Anima mea
III. V. G. B. 3.

J. Monna.

~~Witmarsum 14de~~

Blij door mij, lieve
paar vereend. Loof is
bekend, omdat in de gebr
kelijke psalmen bij mijn veel
psalmen aan zijn blijmin
ontleend zijn.

L. M. Monna

L. M. Bore B.

L. M.

STICHTELYKE
GEDICHTEN,
E N
GEZANGEN,
V A N
JOANNES EUSEBIUS VOET, *Arts.*

TWEEDE DRUK.

Te DORDRECHT,

By *JOANNES van BRAAM*, 1746.

692551

NIJHOF

DEVENTER

1871

ATHENAEUM-
BIBLIOTHEEK
DEVENTER

VOORREDEN

AAN DEN

GODVRUCHTIGEN

LEZER.

Y ontfangt hier, Godvruchtige Lezer, den arbeid van eenige uuren, welke myn lastig beroep ter myner vryheid my heeft overgelaten. Ik ge-
love niet dat het nodig is my by u te verant-
woorden, dat ik mynen pligt niet ben te bui-
ten gegaan, met myne uitspanninge te zoe-
ken in de overweging en betragting van
onzen redelyken Godsdienst, en myne
stichtelyke gedagten in dichtmaat te
ontwerpen, zoo om dezelve ten allen
tyde my te kunnen verlevendigen, als
om die aan deze en gene myner vrienden
ter stichtinge meê te deelen.

* 2

Wei-

V O O R R E D E N.

Weinig evenwel dagt ik , toen ik de meeste dezer Gedichten op 't papier bragt , dezelve ooit door den druk onder 't oog der waereld te zullen brengen: om dat ik my te wel bewust zynde van te luttel kennis in 't fyne der Nederduitsche taal , en regelen der nette dichtkunde , die beide kiescher zyn dan men denkt , en door gebrek aan tyd onmagtig die naar behoren te verbeteren ; niet zonder grond vreesde , dat de gebreken de goede hoedanigheden overklimmende , by Kunstkenners de stichting zouden benemen. Doch naderhand overwegende hoe gering het getal van regte kenners is in tegenstellinge van hun , die meest de stichting bedoelen , zonder veel op de nuttige sieraden te zien: besloot ik de keus myner vrienden te volgen , en wierd te rade de gebreken ,
die

V O O R R E D E N.

die ik zelve zag , of anderen my onder 't oog bragten ; zoo veel te verbeteren , als myn vermogen , en nauw bepaalde tyd , toelieten , en nodig was om aan het opschrift , en myn groot oogmerk te voldoen.

Ik belyde derhalven gaarn naar den lauwer niet te dingen , en dezen schryftrant alleen te hebben verkoren , om dat ik met zoo veel vermaak , als nut , de Gedichten van den Godvruchtigen Heer P. Boddaart gelezen hebbende , daar door opgewekt wierd , zoo goed ik konde , myne eigene bespiegelingen , en geloofsoeffeningen tot myn nuttig vermaak in dichtmaat te brengen.

Ik hebbe te liever aan het verzoek der gener , die op de uitgaaf van myne Gedichten aandrongen , willen voldoen , om dat ik , mynen voorraad overziende , merkte , dat het meest uitbreidingen waren van vrolyke werkzaamheden , niet

V O O R R E D E N.

ongeschikt , zoo ik denk , om kleinmoedige gelovigen de eerstelingen van Kanaãns vruchten te doen zien en smaken , en om natuurlingen , doorgaans te byster met vooroordelen bezet , aan te toonen , dat de weg naar den hemel ruim zoo veel rozen oplevert , als doornen.

Zoo de goede Heiland myne pogingen , hoe gering ook , wilde zegenen , door myne reisgenoten nuttige bezigheid te verschaffen , en hen , die agterblyven , op de goederen van het Genadeverbond te doen verlieven , ik zoude van alle de weldaden , die ik genoot onder of na het opstellen myner Gedichten , deze de allergrootste rekenen : waar toe ik over u , wie gy zyt , Gods licht en gemoedsbewerkende genade ootmoedig bidde,

OP

OP DE HERDRUKTE
 STICHTELYKE
 GEDICHTEN
 EN
 GEZANGEN
 VAN DEN HEERE
 JOANNES EUSEBIUS VOET, M.D.

W*Anneer eens Sulamith, die Godverloofde Bruid,
 De schoone trekken van haar Zielevriend zou maalen,
 Barst ze in verwondering met deeze woorden uit:
 Wat sferveling konde ooit by zyne schoonheid haalen!
 Myn Liefste is blank, en rood, zyn zuivere heiligheid
 Straalt van 't bebloede hooft met levendige verven;
 Der Engelen reinheid moet by zyne majesteit
 Veel meer, dan 't starlicht by de zuiderzon, versterken:
 Myn groote Heirvorst zwaait d' onwinbare banier
 In 't spits van meerder dan tien duizend onderdaanen:
 Zyn hooft van 't fynste goud schiet zonnestraalen, wier
 Doordringend' vuur, en glans, het Ophirs goud doen taanen:*

Zyn swart gekronkelt hair, en helder duyven oog,
 Met melk gewassen by de klaare waatervlieten,
 Vervoeren my van d' aard naar 't starredak om hoog,
 Vol zielsverlangen om zyn byzyn te genieten:
 Beschouw zyn wangen, en zyn lelie witten mond:
 Die speceryhof, daar de myrrheboomen vloeijen,
 Zyn banden vol turkois, en schenkels vast gegrond
 Op voeten van fyn goud, zyn zoo veel liefdeboeijen:
 De hooge Libanon door 't Cederbos vermaart
 Steekt niet meer uit dan hy ver boven Zalems zoonen;
 Waar Hem myn oog beschouwt, Hy is beminnenswaard:
 Deeze is myn vriend die in myn hart zal eeuwig woonen.
 Wien 't lust die schildery wat naader in te zien
 Van Sions Bruidgom, dien schoonsten aller menschen,
 Die al zyn heerlykheid aan zondaars aan doet biën,
 Wanneerze vieriglyk naar zyn bezitting wenschen,
 De schrand're VOET vertoont diengroeten Wonderzoon,
 Door 't konstig dichtpenceel geschildert naar het leeven,
 Als God van eeuwigheid gezeeten op zyn throon,
 Dien grooten Middelaar, en Borg, van God gegeven
 Aan Adams nageslagt, en wederspannig krooft,
 Dat diep versonken lag in poelen vol elenden,
 Gedompelt onder schuld, ontbloot van heil, en troost,
 Doch die zig raadeloos naar vorst Messias wenden.
 Hoe zielverrukkende vervoert my uw gedicht!
 Wat heilzaame artseny, die zielen kan geneesen,

Ver-

*Verschaft gy my, o Arts! nooit wordt het beemelicht
 Dat zig hier milt verspreid, door Sions volk volpreezen,
 Dat volk dat J'esus lieft als Koning, en Propheet,
 Zoo wel als Priester, in de reine tempelzaalen,
 Dat met den mantel van zyn heilgheid bekleed
 Traght Sions Koning door haar wandel af te malen:
 Dat weer van J'ezus wordt op 't tederste bemind;
 Die ben als Bruidgom wil eeuwig ondertrouwen.
 Hun maaker is hun man, hun Goël, en hun vriend:
 Wie zou dit Egtverbond, dees beste keus berouwen.
 Heb dank voor deze stof, schoei verder op deez leest,
 O rykbegaafde Man! die Sion wilt verplichten.
 De Heilbron schenke u voorts de stroomen van zyn Geest:
 Die Goddelyke zon wil eeuwig u verlichten:
 Zoo krygt de konst haar kragt; uw naam verdiende lof;
 Die by kunstminnaars zal op tong en pennen zweeven,
 Ook dan, als 't sterfelyk deel zal liggen in het stof,
 En God uw edele ziel 't genadenloon zal geeven.*

ALETTA MARIA SCHOOCK.

OP DE HERDRUKTE
STICHTELYKE
GEDICHTEN,
EN
GEZANGEN
VAN DEN HEERE
J. E. V O E T,
Medicinæ Doctor.

*Immortalia ne speres, monet annus, & alium,
quæ rapit hora, diem. Horat. Lib. 4 Od: 7.*

DAt de stof in dit tafreel,
Van geen fterveling volpresen,
Allerkeurigst, uytgelesen,
In een dichttrant wonder eel,
Konstbeminnaars waardig eeren;
Zal dit nieuw papiere kind,
Thans herboren, ieder leeren,
Die Godvruchte dichtkonst mind:
Dichtkonst, die aan 't geestlyk leven
Kan vermaak, en voedzel geven.

Van

Van de zuid- en noorder-pool
Tot des zons verwisselingen;
Ja in 's werelds ommekringen,
Waar, waar speurt ge hoger school,
Daar men gulde wysheids lessen
Leert, en 't waare levens pad
Vind, bezaait met liefdeslessen,
Opgevult van bruilofs nat;
Dan in Gods orakelblaaren?
Die des Dichter stelt op snaaren.

Zoekt een ziele medicyn
Voor haar etterende wonden,
Kwynende onder 't juk der zonden,
Hier is balzem, olie, wyn,
Om te zuivren, en te sterken:
Dus mengt myn verlichte Voet,
Die tot Sions heil wil werken,
Zeer wel 't bitter met het zoet;
Nutte en heilzaame artzeneyen
Met geurryke specereyen.

Zoo

Zoo'er iemand my mistrouwt
Al te veel naar gunst te hellen,
Laat hem vry dit vonnis vellen,
Als het lezen hem berouwt.
Laat hem vlytig onderzoeken
(Daar men kundigheid uit wagt :)
Of de stof der Bybelboeken
Hier geen cieraad krygt, en kragt;
Dan zal niemand zyn bedrogen;
Kom, zie, en vertrouw uw' oogen.

Schoon al 't ondermaansch verslyt,
Groen, en ryp, in weinig uren;
Eeuwig zal uw eernaam duuren,
't Loon van onvermoeide vlyt.
Altoos groene lauwerblaâren
Vlegt God tot een Heldenkroon
Hem, die hier zyn fixe snaaren
Spant ter eere van zyn' Zoon:
Hy doe met de Hemellingen
Eeuwig u zyn grootheid zingen.

P. H. S C H O O C K.

L O F

Der heilige

DICHTKUNDE,

Ter gelegenheid dat de Heer

JOANNES EUSEBIUS VOET

Zyne

STICHTELYKE

GEDICHTEN

IN 'T LICHT GAF.

----- Miscuit utile dulci.

W *Ees welkom Bondel van gewyde maatgezangen,
Die Sion duur verpligt.
Kunstkenners minnen u, zy zagen met verlangen
Uw komste te gemoet, stap vrolyk in het licht.
Gy kunt een keurig oog bebaagen:
Gy moogt uw vaders naam vry op uw voorhoofd draagen.*

*Wie durft de Poëzy noch laf en ydel noemen?
Of daar zy hooger zweeft
Haar als een razerny van zwakke berffens doemen?
Zy is een hemelgaaf die ons de Godheid geeft!
Zy schildert zagt met sterke kleuren.
Zy kan het laag gemoed van 't stof ten hemel beuren.*

Zy

Zy was wel eer 't vermaak der edelste vernuften:

Zy zong de heldendaân.

Toen dwaaze heidenen nog in hun blindheid suften,

Bood zy, schoon onbeschaaft, den lof der Godheid aan.

Zy kon de vorsten zelf bekooren.

Ze is met het fyn muziek ter eener dragt gebooren.

Hoe wordt myn ziel vervoert, als Jesses zoon de snaaren

Tot lof der Godheid spant!

Die klank doet Samëls geest, en 't woeste hart bedaaren.

Hier rust de ziel in God, als 't ligchaam hand aan hand

Mag voor de heilge Bondark reien,

En voor zyn' grooten zoon de vreeolyven spreien.

De Bruiloftdichter weet myn' loggen geest 't ontvonken,

Als by den Bruidegom,

Met zyne Salammith in kuische liefde dronken,

Door Kanaân leidt; by zingt al 't pluimgedierte stom:

Wie kan die ed'le vlammen dooven?

Wie moet zyn hart niet aan Immanuel verlooven?

Poëten door een vuur dier ed'le kunst aan 't blaaken,

Hier is de beste stof:

Hier kunt gy in uw dicht en STICHTEN en VERMAAKEN.

Zoo krygt geen bloote kunst, maar 's Hemels Geest den lof.

Wie ooit die vlam in 't hart mogt voelen,

Leert by zyns naaften nut, de Godheid regt bedoelen.

Waar

Waar blyft Parnas? waar is 't gevlengelt paerd te vinden?

Waar d' ydle hengstebron?

Myn God leert beter zang! Hy schenkt aan zyn beminden

De Psalmen in den nacht. Geen Phoebus maar de zon

Der ziel, doet hengstebronnen zwigten

Voor Kedron, om Parnas op Golgotha te stigten.

Wie durft dan d' edle kunst aan valsche Godbeên wyden?

Wie kan het vuil vermaak

Of snoode dartelbeên, in Christen vaerzen lyden?

Prudentius gy strekt ons Nederland ten baak:

Bourdeaux mag zyn Ausoon verbeffen,

Gy leerde uw Saragoffe een' beter' zangtoon treffen.

Of mag men Jesus naam op 't weidsche voorhoofd draagen,

En door een' Bacchuszang,

Of Priaaps dartilen deun, zoo wel Gods bruid mishaagen

Als baaren Bruidegom, die door zyn bloed voorlang

Ons vrykocht van deze ydelheden?

Wordt Tyrus hoerenlied by Gods altaar geleden?

Durft gy o Gods Geslagt! Gods gaaf dan reuk'loos spelen,

En 't speelende vernuft

Zoo ryk in vindingen, besteên aan duizent grillen!

De Draak is lang gebonst: al d' Afgoôn, daar men wuft

Meê speelt, deed Michaël verhuizen

Uit Sions zaal, in 't hol der vaale vledermuizen.

Of

*Of meent Gy, dat dit zal ten fraaijen lyfwerk strekken
Van 't konstig fchilderftuk?*

*Dan kan de vuilfte ftyk den diamant ook dekken;
Aan welgemaakte leên pafst dan een houte kruk:
Verfier zoo al uw fchilderyen,
En plakt 'er prenten op die kinderen verblyen.*

*Neen neen! men moet Gods gaaf ook tot Gods lof befteeden.
Wilt Gy, gelyk men plag
Een levenloozen fteen in 't gloeiend purper kleeden;
Pafst Ge aan een verkenfpuut een fonkerende bag:
Dan zult Ge 't monfter in zyn trekken,
't Geen Flakkus dichtkunft maalt, in uw gedicht ontdekken.*

*Men zou de Goefche zwaak met diepen eerbied noemen,
Zoo d' eerbied daar zoo woeg
Als kunft. Gansch Abtswoond moet de gulde fnaaren roemen
Van Poot, die aan de luit nooit boereving'ren floeg:
Och! had hy die aan 's Heilands lyen
En 's Hemels kufche min voor eeuwig willen wyen.*

*Gy moogt o Maafstad! op uw gladde Dichters boogen,
Daar ben Natuur en kunft
Geen bybelftoffen doet verliezen uit hunne oogen.
De Aartsvader Abram, hoeft in 't oordeel glimp nog gunft.
Wie zal den Heldendichter loonen?
Zal hy zyn Vlaerding of zyn Vlaerding hem bekroonen?*

Dns

Dus slaan vol yveruur de Moonens, Branden, Schimmen,
Het heilig dichtspoor in.

*** Zie Vollenhove langs het kruis ten hemel klimmen.**

De wakk're de la Rue maakt, dat men om den zin
Van Drelincourt, niet hoeft te zweeten.

Boddaart zal om zyn lier, de zeeuwfche Flakks beetn.

Gy poogt begaafde VOET, ben rustig na te streeven,
Gy volgt het heilig blad.

Uw kunstig dichtpinxteel schetst JESUS naar het leven,
En d'opene armen daar by zondaars mee omvat.

Uw STILSTAAN kan ons stilstaan leeren.

Uw HONGER doet de ziel het hemelsch Man begeeren.

Hoe zalig is 't gemoed dat Jhesus mag OMARMEN,
Wen 't zugt op zugten looft.

Bedrukte GODELIEF mag hier verlegen karmen;
's Is trouwe Waarmond die hem in zyn smert vertrooft.

Ik hoor ze bei luidruchtig zingen:

Die galm dringt voor den throon door all' de hemelkringen.

Hoe baldert hier 't geluid van voortgedreve winden!

Hoe gloeit het PINKSTERVUUR,

's Is Jhesus Bruilofsday! zyn Bruid zal zig verbinden,
Door 's Hemels Geest genoopt, aan 't goddelyk bestinn.

Zoo mag men regt Gods BONDNAAM draagen,
Zoo moet de SABBATH van de ziel aan God behaagen.

• •

's Aan-

't *Aantrekkelyke* **SCHOON** van **JESUS** *straalt me in d' oogen,*
Ik ken, ik ken myn' vriend,
Myn' Leeraar, Borg, en Vorst, wiens gadeloos vermogen
Zoo groot is, dat de DOOD voor my ten doortogt dient,
Om eens op 't end van al myn HOOPEN,
Met Hem die OVERWON, de haven in te loopen.

Hy zelve schryft aan ons, hy wil de zeden vormen
VAN PHILADELPHIA:
Het droevig uur genaakt: de gryze zee door stormen
Bestookt, dreigt aan de hulk der Kerk heur ongenâ.
Geen nood! Hy boedt ons voor het stranden:
Die deze Noordster volgt zal in de haven landen.

Myn Jesus wil daar van het plegtig zegel schenken:
Hoe smaakt dat AVONDMAAL!
Wie zou niet steeds den ROEM van JESUS bly gedenken?
Hy leeft nog en hy spreekt een trouwelyke taal.
Hy kan versteende harten buigen;
Daar van zal ALBION tot 's Heilands lof getuigen.

Hy zal aan ons de kragt van zyn' GEDEKNNAAM toonen,
Die hy in 't binnenst draagt.
d' Aartsengel zal in 't end het eeuw'g werk bekroonen,
Dat 's vyands snoode list zoo dikwils heeft belaagt.
Hy doet het ROUWFLOERS weêr ve. dwynen.
Het helaer zonlicht moet na donk're wolken schynen.

Zing

*Zing vrolyk traag gemoeë, wanneer de blyde MORGEN
In 't bloozend oosten daagt;*

*Of EER DE VAALE NAGT een zwerm van bange zorgen
Op zwarte vleugels in ons hart en sponde draagt.*

*Men moet al 't aardsche hier verbannen:
En tot Gods lof alleen de fixe snaaren spannen.*

*Of wilt Ge uw' Jefus op zyn trouwe en goedheid MAANEN,
Hy troost het klagend volk:*

*Hy is de TROUWSTE VRIEND; ziet gy uw zielszon taanen,
't Is d' aarde die u scheidt, u scheidt een traanenwolk.*

Hy zal weêr licht en leven schenken.

By 't Godlyk licht, zult Gy DAT BOVEN IS bedenken.

*God riep zyn' GROOTEN NAAM wel eer voor Mozes ooren,
Prys hem door 't LIEFDELIED,*

Zoo zal GODS BLYDE DIENST het nedrig hart bekooren.

Gods NAAMEN zyn de grond daar Jefus hulp op bied.

Zyn LYDEN moet uw' zangtoom leiden.

Zyn HEMELVAART zal nooit de Godheid van u scheiden.

Dat is de regte stof, dat mag eerst zingen beeten.

Hoe speelt de Hemelvlam

Op 't vlocibre zeekrifstal! Gods min nooit af te meeten,

Slaat op het nieuw gezang van Mozes en het Lam

De maat. Haast zien we Pharo sneeven:

In Ethams woesteny vindt onze ziel het leven. †

* * 2

O zalig

† Zie Openb. xv: 1-3. vergel. Exod: xiv. en xv: 1-9. met Num: xxxi: 1.

O zalig Lam! wie zou Uw schoonheid niet verheffen!

Uw kruis trekt ziel en zin.

*'t Geloofsoog ziet hier, 't geen 't verstand nooit kon beseffen,
Een breedte, en lengte, en diepte, en hoogte van Gods min.
Zy gaat het fyn vernuft te boven.*

De Godheid heeft ons lief, men moet de Godheid looven.

*De Godheid die zoo mild haar tente hier wou spannen,
Die aterlingen noodt,*

*Om 't aardfch Egypte te verlaaten, en gebannen
Uit deze waereld, hem door nyd, en nood, en dood
Te volgen, in zyn wolk te schuilen,
En voor 't afgodifch Ur het heilig Land te ruilen.*

*O Godlyk Bloed! dat aan den bovenpoft gestreken,
En nooit om laag vertreên, **

*De ziel kan reinigen van zonden en gebreken;
O Bloed! daar 't nagtverderf in Gofen voor verdween:
De Dichter mogt met keur van wyzen,
Te regt, de verfche kragt van Uw befprenging pryzen.*

*Hy zwaait op 't kuisch papier, de dankbre wierookgeuren
Den grooten Heiland toe.*

*Hoe zalig is hy dien dit zingen mag gebeuren!
Men zingt van 's Hemelslof en wordt nooit zingens moê.
Wien zou 't Hofanna niet bekooren,
Waar van de weêrklank doet het Hallelujah hooren?*

Kom

** Vergelyk Hebr: x: 29. met Exod: 311: 7.*

*Kom ruil, o Waereldling! de snoodste beuzelingen
Die u de zonde biedt,
Voor 't grootste heil, dat ooit aan brosse stervelingen
Te beurt viel: 's waerelds zang voor Sions liefdelied.
O! Kruisgenooten leert hier zingen,
Laat Jesus liefde u meer tot wederliefde dringen.*

*Kunstkenners treedt hier toe: beschouwt de tafereelen
Van deze Poëzy.*

*Al zoekt door 't leezen tog uw zielsgebrek te heelen;
Dees Arts verschaft aan ons een dobbele artseny.
Heelt uwe ziel door 't kruisbeschouwen,
Zoo zal u 't zien, en hem het maaken nooit berouwen.*

RUTGER SCHUTTE.

L I E R Z A N G
OP DE STICHTELYKE
G E D I C H T E N
E N
G E Z A N G E N
VAN DEN HEERE
JOAN EUSEBIUS VOET,
G E N E E S H E E R.

W Ie steeds den mensch, door's Heeren wondre hand,
In 't Parady's in een' volmaakten stand
Voor allen ramp in veiligheid geplant,
Doch ras herschappen
Door Evaas lust in een' Elendeling,
Door ziekte en pyn beleegert in een' kring,
Rondom geplaagt door veel verandering
Van doodlyk wapen,
Met Artseny, staande als op de eerste wagt,
Beschermt, en dus het stervelyk geslagt
Zyn' hulpe aanbied, de wreede Dood haar magt
Weet af te wenden,
Verdiend met recht (schoon 't is voor korten duur,
Wyl 't leeven doch verminderd uur op uur)
Den grooten Naam van steuner der Natuur,
Zoo vol Elenden.

Doch

Doch als hy, daar hy 't leemenwoonhuis schraagt,
Ook weet de ziel, door zondenkoorts belaagt,
Of door melaats- of kreupel-heid geplaagt,

Tot Hem te keeren,

Die ons alleen een regt gezond gemoed
Kan schenken tot een eeuwig duurbaar goed,
En al het quaad, dat lyf en ziel ontmoet;

Steeds af zal weeren;

Die volgt van ver des Heilands loflyk spoor,
(Die Bron des Heils) die 't gansche Canan door
Gezondheid gaf aan zieke, en leende 't oor

Aan ziele krankten;

En is van hun, wien 's weerelds ydelheid
Op 't Breede Pad niet heeft te ver misleid,
Nooit naar waardy, na 's Heemels majesteit,

Genoeg te danken.

Op zulken staat en Kerk, en Raadshuis, pal,
Dit zyn alleen de Pylers van 't Heelal,
't Geen moet, zoo lang die grondvest houden zal,

Alle eeuwen duuren:

De Satan mag met al zyn snoodgespuis,
En magt, op hun aanvallen met gedruis,
Hun lauwerkroon praalt in het zwaarste kruis

En martelvuuren.

Die 't lichaam door de kunst der Artsen y,
Zoo zwak gestelt, zet nieuwe kragten by,
En ook den Arts der zielen na waardy

Tragt aan te pryfen,
Braveert, gesterkt door 's Heemels Liefde Geest
In 't Bybelwoord, waar uit hy balsen leest,
De Dood en Hel, waar voor de weereld vrees,

Ja voor moet yzen;
En leerd, daar hy zyn' Lyders quaal bezieet,
Hun wonden vol met wyn en oly giet,
Hoe nut men uit dit Traanendals verdriet

Zig kan begeeven
Tot Hem, die smart en krankheen op zig nam,
Tot heul zyns Volks hier toe van Booven quam
En schenken wilde aan 's kruis verhoogden stam

Het Eeuwig Leeven.
Dit 's Helden werk, waar voor alle Aardsgeweld,
De dapperheid van Griek en Romer, smelt,
De Helse magt met schande ruimt het veld,
Hoe zeer verbolgen.

Gelukkig zy, die 't vriendelyk Bevel,
Van hem, die 't Al heeft onder zyn beftel,
Op 't voetspoor van dien dappren Michaël
Dus moedig volgen!

Gy

Gy Christenvolk! Ei tragt op deezen V O E T

Te zorgen voor uw ligchaam en gemoed,

En gaâr met my dit onverganklyk goed

Uit deeze blaêren:

Kom! bidden wy, dat Hy beneeden 't zwerk

Tot steun des Lands en 's Heilands waare Kerk

Betreeden mag dit moeylyk worstelperk

Nog veele jaaren.

P. V. N O E M E R.

R. G.

*** * 5**

O P

OP DE
STICHTELYKE
GEDICHTEN
EN

GEZANGEN

VAN DEN HEERE

JOAN EUSEBIUS VOET,

Der Medicynen Doctor.

GY volgt, o wakkre Voet, met hemelsche gedachten
Den grooten Harpenaar in uw bekoorlyk dicht,
En vliegt, daar gy zoo eël en lieflyk zingt en sticht,
Ons voor als hemelwaart op Cherubyne-schachten.

Dat hiet het edelste der Dichtkunst te betrachten.

Dat hiet eerst recht te zyn in wetenschap verlicht,
En op het pad der deugd te wezen afgericht,
Waar langs d'oneindige volmaaktheit is te wachten.

o Arts, schoeit meer en meer op zulk een ryke leeft.
Verplicht den lantzaat door de vruchten van uw'geest,
Gelyk als door uw nutte en heilzame artsenyen.

Zoo strekt gy kranken en gezonden tot een' stut,
Uw huisgezin en Stadt en Vaderlant ten nut.
Zoo moet uw geest en vlyt uw' naam tot roem gedyen.

FRANS GREENWOOD.

OP

OP DE
STICHTELYKE
GEDICHTEN

VAN DEN HEERE

J. E. VOET,

GENEESHEER.

ô **V**OET, o schrandere Arts, die door uwe artsenye
De bleeke kwalen uit het menschlyk lichaam jaagt ;
De wankle pylers van zyn leemen woonhuis schraagt,
Op dat den doot zyn prooi uit klaau en tant ontglye:

Ja die, dat meer is, door uw heilge Poëzye
De kranke zielen, door de zondekoorts geplaagt,
Of door melaatsheit, of door kreupelheit verlaagt,
Tot Jezus leidt ; op dat die Zielärts haar bevrye.

Hoe vriendlyk noodigt gy ! hoe schildert uw pinseel
Des Heilands schoonheit op het stichtlyk dichttafreel !
Wat heilbegeerte ontvonkt ge in 'thart dervrome volken!

Wie aarslen moge door een dwaaze waereltmin,
Wy treden op uw spoor, ô VoET, ten zangkorein,
Daar gy al zingende myn Hoop voert door de wolken.

ARNOLD HOOGVLIET.

OP

OP DE
STICHTELYKE
GEDICHTEN

VAN DEN HÉER

J. E. V O E T.

S*chrandre VOET onthaalt ons tans
Op zyn schoone Zededichten,
Die Godvruchte zielen stichten;
Voerende ons van trans in trans
Tot den Vader aller lichten.*

*Wie dan heilig stil wil staan;
Jezus schoonheit wenscht t' aanschouwen,
Daar hy hen, die vast vertrouwen,
Vrede biedt en zegen aan;
Koom' bier feest en hoogtyt bouwen.*

Hier

*Hier is 't nut gepaart aan 't zoet !
Hier zyn Bybelbonigraten !
Geestverkwikkende granaten !
Vruchten, die aan 't rein gemoet
d' Eêlsten nasmaak overlaten !*

*Ja hier vloeit een kunstrijvier,
Zoeter dan de zoetste stroomen :
Drink vry zonder leet te schromen ;
Want de Heilant noodt ons hier :
Wie zou op zyn stem niet komen !*

*Kom, bespiegel hier de Doot ;
Waereltlingen mogen beven,
Daar ze vast aan d' aarde kleven ;
Vromen is ze een troost in nood ;
Vromen voert ze in 't eeuwig leven !*

*Gy, die in de Hope roemt ;
Geestlyk hongert, zoud gy treuren !
Hier is manna ! 'k riek hier geuren !
Rozen ! geestelyk gebloemt ;
Die 't verflagen hart opbeuren !*

*Laat nu driefte onwetenheit
Op myns Dichters knnstroem smalen ;
Laat ze vry het hart ophalen ;
d Eeuwige Oppermajesteit.
Zal die lasterschuld betalen.*

Jnich

*Jaich vry, Sions Maagdespruit,
Wil 's Mans eedle kunst beloonen,
Prys zyn' yver, vlecht hem kroonen,
Roep al zingende op 't geluit
Van zyn godgewyde toonen:*

*Schrandre V O E T ontbaalt ons tans
Op zyn schoone Zededichten,
Die Godvruchte zielen fichten;
Voerende ons van trans in trans
Tot den Vader aller lichten.*

JOANNES BADON.

O P

O P D E
S T I C H T E L Y K E
G E D I C H T E N
E N
G E Z A N G E N
V A N D E N H E E R E
J. E. V O E T, M. D.

Haec si contingant mundo, quae gaudia caelo!

M*En ziet dan eindlyk uw zielverrukkend dicht,
Zò lang verlangd, o V O E T, gegeven in het licht,
En uwe zangeres, met dartele sieraden
Noch opgesmukt getooy de zuivere lêen beladen,
Verschynen aan den dag, gelyk een kniſche Maagd,
Die 's Bruigomas liefdemerk op 't reine voorhoofd draagt.
Zy lacht ons zedig toe, gereed om ons te leiden
Haar bloemplantsoenen door, en groene klaverweiden,
Die niet bevochtigd zyn uit Aganippes bron,
Maar door de wateren gevloeid uit Libanon,
Of door de levende fontein, de bron der boven,
Die op de vrugten daalt, als bemeldau van boven.
Elk blad is hier van goud, en vol van 's Hoogſten lof:
Geen diamantſteen baalt in waarde by deez' ſtof.
't Zyze ons den Heiland toont, die, enkel uit mêedogen,
Zyn armen toereikt aan den zondaar nit den hogen,
Hem nodigt dat by zich van 't pak der zonde onſlâ,
En toevlugt neem' tot zyn verdienſte en zyn genâ;*

Die

*Die anders in de zee der wereld, door de winden
 Geslingerd heen en weer, geen ware rust kan vinden;
 Dan dit, dan dat verkiest, dan weer 't verkoorne wraakt;
 Tot dat hy, moé geslaafd, aan heilig stilstaan raakt;
 Doch geestlyk hongrend smeekt om voedsel te verwerven;
 Uit vrees van door gebrek in deez woestyn te sterven;
 Zò 't Godlyk Manna hem niet regen' in den mond,
 En reine wyn hem maak 't aamechtig hart gezond,
 Om, dus gemoedigd, zich naar Jesus te begeven,
 Hem aan te grypen, en door 't heilgeloof te leven.*

*Het zy ze Godelief vertroost, door Waarmonds stem:
 Daar 't dankbaar hart hun zang geeft leven, kracht en klem.
 Hoe juichtze op 't Pinxterfeest, wat lof word hier gezongen!
 Wanneer Gods Geest neêrdaalde op 't hoofd der twaalve in tongen.
 Hoe blaakt haar yveroyer voor d' eere van Gods naam!
 Zy meldt wat Sabbathsrust den Christenen betaam'.
 Hoe tragt haar dichtpenseel de schoonheid af te maalen
 Van Jesus, niet met verf, maar goud der zonnestralen;
 Als Godt, als Mensch, als Borg, als Middelaar, als Hoofd
 En Bruidegom der Kerke, aan Hem zò dier verloofd
 Met welk betrouwen smeekt om zyn zwaerdes om kragten,
 Die haar in 't niterste uur de dood en doen wagten
 Blymoedig, zonder schroom. Zyn zwaerdes al nog perk,
 Maar overschrydt de lugt, en heft zyn heilich zwerk
 Door alle kreitzzen heen, als of hare ogen zagen
 Godts raadslot open gaan, dien grootsten Dag der dagen
 Aanbreken, 't wereldrond verdwynen, en Gods Zoon
 Omringt van duizenden van Englen, op zyn throom*

Ver-

*Verfchynen, om elk ſtraf of loon naar werk te geven,
 Daar 't vroom geſlacht naar wenſcht, Godts vyanden voor beven
 Wat vreugde ſchetſt zy daar in 't ongenaakbaar licht:
 Vreugd van geen ſterfelyk menſch 't ontvounwen in gedicht!
 Tot welk een heilrap kan de roem der hoop haar heffen!
 Hier zal geen doorn in 't vleefch noch Satans vuift haar treffen.
 Zy volgt met vaſten tredt Meſſias zegepraal;
 Beſchouwt den Val van 't Beeft, en hoe van boven daal'
 Het nieuw Jeruſalem, Godts Stadt, daar d' uitverkoren'
 Het eenwig Bruilofsliet in Salems tempel hooren.
 Met welk een aandacht viert zy 't heilig vreugdefeest,
 Het avondmaal van 't Lam! geſterkt door 's Heeren Geest,
 En wenſcht by 't Englenbrood om Engelenvermogen.
 Hoe glansryk ſchittert haar des Heilands lof in d' oogen!
 Hoe juichtze om Schotlands Kerk, daar 't heillicht ſchooner daagt.
 De naam van Jeſus daar haar hope roem op draagt,
 En Godts gedenknaam zyn bet leven van haar leven:
 Hoe droevig klaagt haar ſtem, door bittren rouw gedreven,
 Doch heldert vrolyk op, by 't blyde morgenlicht.*

*Deez zangeres vermaakt, en leert, en bouwt, en ſticht.
 Dank hebtge o Arts, die ons deez' zielenartſenjen
 Verſchaft, veel edeler dan dierbre ſpeceryen
 En kruiden, in uw' hof, tot 's lichaams nut gegroeid.
 Wat ſtrekt uw poging u tot lof om onvermoeid,
 Op uwe zwaneveer, hoe ongelyk in krachten,
 Van verre, langs het ſpoor der remelſche gedachten,
 Te ſtreven naar het pad der Helden, wier gedicht
 Oudtyds wierd door Godts Geest beſtraaid en toegelicht.*

* * *

Het

*Het zyze in Palestyne, of Hebrons vrugtbre velden,
 Op cymbel, luit of harp gewyde toonen stelden;
 Of zongen aan d' Eufraat, of boorden van den Nyl
 Triomf- of klachtgedicht op onnavolgbren styl.
 Dus tragt uw Zangster lugt en wolken door te dringen,
 Bespieglende den staat, 't bedryf der hemelingen,
 Zò veel het geestlyk oog der ziele u voert naby.
 Was 't Moses slechts gegund alleen aan deze zy
 Der stroomende Jordaan 't beloofde Land te aanschouwen;
 Driemaal gelukkig dan, die, door oprecht betrouwen,
 Van 't hemelsch Kanaän, het nieu Jerusalem,
 Hier 't burgerschap geniet, geroepen door Godts stem.*

*Dat heet, O VOET, ten trap van hooger kennis stygen:
 Dat heet, met hart en ziel naar Gods nabyheid hygen,
 Zich wennen met ontzach, ondanks gewoel en drang
 Der wereld, aan dat heil, door daaglykch' ommevang.*

*Hoe wenschlyk waar 't dat elk, die uw Gedicht zal lezen,
 Zò mild door 's Hoogsten Geest mogt begenadigd wezen,
 Dat hy, met u, den weg, die hemelwaart geleid,
 Ook met meer roozen vond, dan doornen overspreid.
 Hoe zouden dan, zoo hoog verlicht, de oprechte reyen
 Met meer vrymoedigheid, op harpen en schalmeyen
 Godts lof uitgamen, en met overtuigd gemoed
 Uitroepen, blakende in onlesbren liefdegloea:
 Woont zulk een vreugd op aarde in 't hart der uitverkoren?
 Wat heil staat is hun dan in 't hemelryk beschoren!*

JOANNES VAN BRAAM.

D E

D E N O D I G E N D E H E I L A N D.

Wie luistren wil daar 's waerelds Heiland spreekt,
 Daar Hy met kragt van taal de harten breekt,
 En waarschouwt voor zyns Vaders heeten toren :
 Daar Hy zyn hand biedt radelozen aan,
 En nodigt om ten hemel in te gaan ;
 Die sta hier stil : Dus laat zig Jezus hooren :

Onzalig zaad, rechtongelukkig krooft,
 Dat nu, ontbloot van Goddelyken troost,
 In smert en vrees verslyt uw korte jaren ;
 Helaas ! waar is uw heil , en 't glansryk beeld ,
 Voorheen u van de Godheid meêgedeeft ?
 Waar is uw rust en blydschap heengevaren ?

Waar is 't bewint, dat u zoo mild voorheen
 Uw Maker gaf van berg en dal en zeen ?
 Waar is die rust nu meer in hem te vinden ;
 Dat kennen van zyn' gang in 't morgentood ,
 En al dat heil, dat in uw' ruimen schoot
 Zyn goedheid schonk uit tweepaar waereldwinden ?

A

Be-

Bedroefde val en lotverwiffeling!

Thans zie Ik u in eenen digten kring
 Van nypend leed en nakende gevaren:
 Hier ftryd, daar vrees, gevolgt van wee op wee,
 Als golven van een voortgedreven zee,
 Door storm op storm onmagtig te bedaren.

Uw broze kiel gaat langzaam vast te grond,
 En mooglyk is 't uw uitterfte avondftond,
 Waar op gy My voor 't laaft u hoort beklagen.
 Helaas! waar is dan 't end van uw verdriet!
 Want ftage hoon verdraagt de Godheid niet:
 De wraakt wreekt haar geduld met dubbele flagen.

Heeft d'ydelheid uw hart dan zoo vervoert?
 En aan een waan, een windbel, vast gefnoert?
 Kan 't aardfche zoo betoveren uw zinnen,
 Dat nimmer doch uw' wensch vervullen kan,
 Daar Ik alleen u verg om 't minder dan
 My, die 't u al wil geven, te beminnen?

God had voor u het ftarredak bereidt,
 Om eenmaal, in een zaalge onfterfelykheid,
 Daar in de vreugd der Engelen te deelen;
 Maar laas! uw ziel blyft aan het ftof gekleeft,
 En keert den nek aan God, die kroonen geeft,
 En laat dien fchat zig al te dwaas ontfleeten.

Hoe

G E D I C H T E N.

3

Hoe zou Gods throongevolg ten reye gaan,
En bly te moê de gulde snaren slaan,
Zoo 't u den band der ydelheên zag slaken;
Daar nu dat heir beschaamt het heilig oog
Moet wenden van uw avregtsheên om hoog,
Daar zy gestaâg in reine liefde blaken.

Gelyk een kind, dat met een adder speelt,
En 't giftig dier met mond, en armpjes, streelt;
Zoo koestert gy 't vermoordend kwaad der zonden:
Een kort genot van 't geen uw ziel verkiest,
En dat zyn smaak reeds in 't bezit verliest,
Byt u te scherp die doodelyke wonden.

Eer d'afgrond nog niet vuur bezwangert was,
En d'aardbol draaide om noord- en zuider-as,
Had God tot u reeds gunstige gedagten.
Hoe dikmaal heeft Hy u zyn trouw getoont,
Uw leven met weldadigheên gekroont:
Wat stondt u van dien Schepper niet te wagten!

Het vuur, de lugt, het water, en het zand,
Te saam gewrogt, op 't konstigst door zyn hand,
Zyn u tot nut, en tot vermaak gegeven.
Gestaâg heeft Hy in noden u geredt,
Uw voeten weer ter effe baan gezet,
Maar laas! waar is uw dankbaarheid gebleven?

A 2

Zoo

Zoo God zyn arm ter wraak had toegeruſt,
 Uw levens lamp voórlang had uitgebluſt,
 En 't blixemvuur u eeuwig doen verſlinden,
 Ter plaats daar Hy 't zyn vyand bitter maakt,
 En ſtaåg de gloed van zyne gramſchap blaakt;
 Zoudt gy ook dan zelfs onregt in Hem vinden?

Nu wordt gy trouw in tegendeel behoedt,
 En blyft het dan nog in uw oogen goed
 Van God te vliën en nimmer weêr te keeren?
 Is dat dan uw vergelding aan uw' Vriend?
 Heeft God by u dan eeuwig haat verdient?
 Kunt gy die breuk met wond op wond vermeêren?

Och arm! waarom, waarom kieſt gy den dood?
 Waarom verbergt gy voor u zelf' uw' nood?
 Is 't u gering met God in vree te leven?
 Hem ſtaag te zien aan uwe rechterhand?
 Uw licht, en trooſt in dit armoedig land?
 Helaas! waar word gy blindlings heen gedreven.

Zou Gods genâ, die zelden deuren ſloot,
 Zoo breed, zoo diep, en zoo oneindig groot,
 Uw redding niet ootmoedig zyn te vergen?
 Zyn goetheid, die tot aan den hemel ſtrekt,
 En ſcharen met ontmeetbre vleuglen dekt;
 Zou immers u ook eeuwig kunnen bergen.

G E D I C H T E N.

5

Ja, Zondaar, sta, ai sta niet langer stil,
Wend u naar my, die u behouden wil,
Naar my, die dood en leven heb in handen,
Die stervende heb 's vyands nek vertrapt,
En daar toe ben ten hoogen throon gestapt,
Om, zoo gy wilt, te slaken uwe banden.

Zoudt gy ten doel staan van Gods ongenâ?
Als Seböim en 't godloos Adama?
Zou ik uw^{er} hoon ter wraak de Godheid klagen,
Neen, 'k voel dat my het ingewand beroert,
Myn hart wordt door ontferminge vervoert,
Ach! kon myn hand nog heden u behagen?

Wat heb ik al uit menschenmin gedaan?
'k Verliet myn throon, en nam uw armoê aan,
Liet ik my zelfs op Golgotha niet leiden?
Noch nood, noch dood, kon my weêrhouden, om
Te banen 't pad naar 't binnenst heiligdom:
Een liefde, die noch magt, noch tyd, zal scheiden.

'k Heb Adam in zyn vlugt van God belet,
En Abram uit het dwalend Ur geredt:
'k Nam David op in 't vuilste van zyn zonden:
Nooit was ik doof voor een bedroefde tong:
Wie heeft geklaagt die My met tranen dwong?
'k Heb heil zelfs voor myn moordenaars gevonden.

Is dit nu al voor u vergeefs gedaan?
 Blyft gy verzogt, gebeeën, van verre staan?
 Kunt gy 't geklank van 't Jubeljaar niet hooren?
 De flaven gaan verlost u juichend voor,
 De bruiloftzaal raakt vol, Tyrier en Moor
 Zyn reeds op weg naar Zalems ruime koren.

Ai! denk toch wie u heden vriendlyk vleit;
 Wie t' uwaarts dus zyn opene armen spreidt;
 Gy kent myn naam, 'k was lang Gods welbehagen,
 De welluft van het zalig Engendom:
 En die in vree ontsliepen, hadden om
 Myn hulp gestaåg het oog op My geslagen.

En staat gy nog, waarom besluit gy niet?
 Wie, die zig ooit op myn gelei verliet,
 Is in zyn hoop op 't Godlyk heil bedrogen?
 Uw tyd is kort, spoei voort, verhaast uw tred,
 Dat vrouw, noch os, noch wyngaart u belett:
 Of deinst gy om uw doodlyk onvermogen?

Wie is 't dan die den kreuplen voeten gaf?
 Die dooden deed verryfen uit het graf?
 Of is myn arm van kragten nu verlaten?
 Kan nu niet meer myn aanbod, dat ik doe,
 Indien gy zyt het ryk myns vyands moe,
 Ten optogt naar het hemelsch Kanan baten?

Schoon

Schoon nooit uw hart is door Gods Geest besneên,
 En harder is dan staal of marmersteen;
 'k Zal dat in vleesch op uw gebed verkeerén,
 En door myn woord en geest uw hard gemoed
 Doen smelten in een' ziltén tranenvloed,
 Gewillig om myn zagte wet te leeren.

Zou niet een land ontheiligt zyn, indien
 Een man zyn bed weêr schaamtloos aan wou biên
 Aan haar, die 't had in overspel geschonden?
 Maar, schoon gy lang en snood hebt geboeleert,
 Indien gy slegts in waarheid wederkeert
 Ik hebbe plaats voor uw berouw gevonden. a

Erkent ge u arm, onwaardig naam en lof,
 Een made en worm, wiens grondslag is in 't stof;
 By nedrigen en armen wil Ik woonen;
 Op dat Ik die verryke met myn goed,
 En aan hun arm en hongerig gemoed
 Het wigtige van myn genâ mag toonen.

Stel toch uw keus en komst niet langer nit,
 Door 't peinzen op het Godlyk raadbesluit,
 Dat nimmer was ten regel van uw leven;
 Maar denk wat u wordt heden aangeboôn,
 En dat, zoo gy den nek keert naar Gods thronn,
 Gy rekschap van uw vertoef moet geven.

A 4

Vrees

a Jeremia III: 1.

8 S T I C H T E L Y K E

Vrees niet, neem aan myn uitgestoken hand,
Zy zal op reis naar 't hemelsch vaderland,
Gelyk een schild het kwade van u weeren.

Gryp moed: weêrsta de hel en hare magt:
By My is raad; Ik geef den moeden kragt,
Myn oog zal op u zyn, Ik zal u leeren.

Ik kwam ter hulp niet van gezonden, maar
Van zieken in het doodelykft gevaar,
Was 't wel met u, gy had My niet van nooden.
Dat agter is, is geen verandren aan.
Geef nu uw hart, myn zoon, ai blyf niet staan,
Myn hand en hart word nu u aangeboden.

Och! kost gy 't heil van myne schapen zien,
En op hun spoor den wolventand ontvliên,
Daar zy geruft in malsche klaver weiden,
En Ik hen aan het stille water drenk,
En artseny voor hunne kwalen schenk,
Om hen gezont ten avondstal te leiden.

Zy zyn myn stem en herderstaf gewent,
Ik word' van hun, en zy van My gekent,
Zy deelen in de weelden van malkanderen:
Zy volgen My, waar dat ik henen ga,
Geruft zoo Ik myne oogen op hen sla,
En nimmermeer zal hun geluk veranderen.

Ik

Ik ben hun God, die voorts hen leiden zal,
 En, zoo zy gaan, door 't dor moerbeziedal,
 Zal Ik hun bron van levend water wezen.
 Myn oog zal op hen wezen dag en nagt,
 Omfingelt van een zaalge hemelwagt,
 En eenmaal zal Ik al hun' smert genezen:

Daar 't eeuwig groent, daar dorst noch honger meer,
 Noch zonnevuur zal tanen, als weleer:
 God zelf zal hun een tabernakel maken,
 Voor eeuwig hun ter woning bereidt,
 Daar 'k velen reeds heb juichend ingeleidt,
 Om 't manna van dat heiligdom te smaken.

Stoor u toch aan hun ramp op aarde niet,
 Die naar Gods raad, en met myn' wil geschiedt,
 De nagten, kou, gebrek en wintervlagen,
 Doen hen gestaag naar My, hun Herder, zien,
 En 't giftig kruid van Sodoms dal ontvliên,
 Dat God eerlang zal in den afgrond plagen.

Zyn zy veragt, een wereloze schaar,
 Zaagt gy hen nu, of dan bedroeft, en naar,
 Beweent, gebukt in 't lastig pak der zonden:
 Geloof myn tong, die nooit onwaarheid sprak,
 Dat in die smert, en by dat lastig pak,
 Meer vreugt dan gy ooit kende word gevonden.

A 5

Het

10 S T I C H T E L Y K E

Het oog weent, terwyl het harte lacht,
 En als de lucht alom weêrgalmt van klagt,
 Verspreien meest zig vreugde- en liefdevonken.
 Zy zien myn heil, en 't zalige van God,
 En 't kermen om myn innig zielsgenot,
 Maakt dikwerf hen van min en blydschap dronken.

'k Beroep My op 't gemoed, dat my bemint,
 Of 't in myn dienst geen zaligheden vindt,
 Die nergens in 't heelal meer zyn te smaken;
 Of 'k immer was een land van donkerheid,
 En iemand My met zilte tranen vleit,
 Dien 'k nimmer deed in hemelvreugde blaken.

Wat vordert gy van God, uw' Maker, meer?
 Sta af dan van uw pad, en geef My d'eer
 Van eeuwig u te hoeden voor 't verderven.
 Of hebt gy iets in God, of My gezien,
 Waarom myn eisch, en beê, niet zou geschiên?
 Ai! waarom toch, waarom toch zoudt gy sterven?

'k Zal wasschen uw bezoedelde gemoed
 In reiner plas dan Levies offerbloed,
 En 't reukwerk doen voor God als priester branden;
 De linnenrok zal uwe naaktheid kleên,
 Gy stappen door 't gescheurde voorhang heen,
 Niet jaarlyks, maar met daaglyksche offerhanden.

Dan

Dan zal uw oog het nieuwe Zalem zien,
De duisternis , die u bedwelmt, zal vliën;
'k Zal wysheid in 't verborgene aan u leeren.
De Godheid zult gy zien in 't heiligdom,
Haar gangen zyn daar luisterryk alom,
En in My met den Vader zelfs verkeerem.

'k Zal schryven in uw harte myn geboën,
En wasschen dat van all' zyn ydle goën,
Myn jok alleen zult gy met blydschap dragen,
Terwyl gy zelf als koning heerschen zult;
Myn luister in uw grootheyd wordt vervult,
En Godt bereikt zyn eeuwig welbehagen.

Zoo ge immer zult door vuur of water gaan,
'k Zal by u als weleer by Sadrach staan,
Of hoeden u als Jonas in de baren:
Gestadig zal myn ruime en ope schoot,
Uw Pella^a zyn, om u in allen nood
Ten dage der benautheid te bewaren.

Aan 't einde van de loopbaan hangt de kroon;
Dat groot, nog nooit bevat genadeloon,
Dat u myn hand zal uit de wolken geven.
Die eeuwig leeft, zal eeuwig u 't genot
Doen vinden van het zalige van God,
Daar duizenden op blyde wicken zweven.

Wat

^a Een kleine Stad over de Jordaän , daar de gansche Christen-
gemeente te Jeruzalem volgens een Godlyk orakel dat hun gegeven
was voor 't begin van den Romeinschen Oorlog naar toe trok , en
een veilige schuilplaats vondt. Eusebius; Histor: Eccles; Lib: iiii;
Cap: v: p: 59, 60.

Wat is tot Gods verbond meer toe te doen?

Staak, Zondaar, dan, uw zorgloos tegenwoën,
En laat u van My heilig overreden.

Ik zweer u dat, zoo waarlyk als ik leef,
Ik niet met lust ter wraak u overgeef,
Al hebt gy lang, en booslyk overtreden.

Sta, Zondaar, dan, en zweer met hart en mond,
Aan God uw trouw in 't aangeboën verbond:
Doe 't in myn naam', Ik zal u kragten geven.
Zoo gy myn ryk, en liefdewet bemint
En u aan My daar toe opregt verbindt
Ik zweer gy zult in 't heilryk eeuwig leven.

HEI-

H E I L I G
S T I L S T A A N.

HElaas! waar wotde ik heen gevoert!
Hoe sling' ik op 's waerelds stroomen!

Door nieuwe winden staag beroert;
Waar zal myn kiel ten anker komen?

Ik heb gezwoegt, geslaapt, gezweet,
En nu voor dit, dan dat verlangen

Myn zorg, en rust, en geld besteed,
En als ik heb myn wensch ontfangen

Hygt staag op nieuws myn ziel naar meer,
Of vindt zig in haar keus bedrogen,

Of 't voorwerp mindert keer op keer
In zyn bezitting in myn oogen.

'k Heb hoven lustryk aangelegt,
En sierlyk vyvers laten graven,

'k Heb my een speelhuys opgeregt,
En knegten in myn dienst doen slaven,

En aan myn oogen slaap ontrooft,
Om ook uit 's waerelds andre hoeken

Koralen, steenen, planten, ooft,
En ander sieraat op te zoeken:

'k Heb

'k Heb yvrig jaaren lang gestreeft
 In duinen, bosschen, berg, en dalen,
 Om al 't gediert, dat adem heeft,
 Te kennen, en by een te halen;
 'k Heb duizenden daar van vergaart
 By Oost, en Westcr Indianen,
 Noch tyd, noch rust, noch geld gespaart,
 Om naarstig my den weg te banen
 Ter binnekamers der natuur;
 Ik heb uit 's aardryks ingewanden
 Metalen, door het staal en vuur
 Bearbeid, my uit verre landen
 Te saam gezogt met vlyt en vreugd;
 Ik heb tot nutte wetenschappen
 De kragten van myn geest en jeugd
 Gebruikt, om rustig voort te stappen;
 'k Heb 't kunstig samenstel ontleed,
 Van duizenden natuurgewrochten,
 En dikmaal 't morgenrood besteed
 Op 't spoor van hun, die wysheid zогten.
 Maar laas! wat heeft dit alles in?
 Ook 't geen ik reeds nu hebbe ontfangen?
 Ik vinde in zyn bezitting min,
 Dan in 't vergadren, en 't verlangen.
 Wanneer de purpre morgenstond
 My doet op 't laauwe dons ontwaken,
 Dan zoekt myn ziel alom in 't rond
 Wat haar die dag toch zal vermaken,

Het

Het wandlen, viſſchen, of de jacht,
Of het doorsnufflen van myn boeken,
Of het gezelschap dat my wagt,
Om tydverdryf in 't ſpel te zoeken;

Maar nu ſtoort dit, dan dat verdriet
Al myn bejaagde vergenoegen,
En dat 'er 's avonds overſchiet
Is moeite, ziekte, of zielewroegen.

Waar zal? waar wil dit alles heen?
Wat zal het eind zyn van myn leven?

Daar ik reeds wat beminlyk ſcheen
My voel, hoe langs hoe meer begeven.

Hoe zalig zyn zy, die omhoog
Dit ruſtloos woelen zyn ontvaren,

En op den blaauwen ſtarreboog
Gaan hand aan hand met d'Engelſcharen

By 't eeuwig ongeſchapen Licht;
Daar zy van duïſternis ontheven,

Beglanſt door 't Godlyk aangezicht,
In ware vreugd geſtadig leven!

Daar hier omlaag de grootſte vreugd
Vervliegt met d'allervlugſte ſchagten,

En ſlegs 't beſtendige in de deugd
En haar gevolgen is te wagten.

Helaas! wat is een ſterveling!
Gelyk een ſchaduw vlugt zyn leven,

En onder 's hemels ſtarrekring
Is niets dat duurzaam ruſt kan geven;

Daar

Daar evenwel myn ziel naar haakt,
 Die in dit dit wisselvallig zwoegen
 Zig wel een oogenblik vermaakt,
 Maar nimmer eeuwig kan vernoegen.

Hoe driewerf zalig was myn lot,
 Indien myn ziel in hooger zaken,
 In plaats van 't schepsel, zig in God
 Den Schepper, blyde kon vermaken!

Hoe zalig zyn zy, die het pad
 Naar Sion regt zyn opgeslagen,
 En naar die groote Hemelstads
 Zig hier als reizigers gedragen!

Myn ziel! wat blyft gy langer staan,
 En draalt, al wat u boeit, te sloopen;
 Of hebt gy reeds uw voet ter baan
 Gezet, om verder voort te loopen?

Nu vrees ik eens, dan hoop ik weêr:
 Nu doet de schrik myn lippen zwijgen;
 Dan, als ik 't aanzigt thronwaarts keer,
 Voel ik myn hart naar boven hygen,
 En merke een ongewoone vreugd
 My onverwagt door d'adren zweven;
 Maar laas! myn ziel zoo ras verheugt
 Word weêr zoo ras te rug gedreven.

Zoo spoei ik voerd in stagen stryd,
 Vol duizenden veranderingen:

Waak op, myn ziel, 't is meer dan tyd,
 Naar een geruster staat te dingen:

Wat zal my 't ondermaansche goed,
Dat ik met arbeid win toch baten?

Wyl ik 't met smert bezitten moet,
En weêr met moeite zal verlaten.

O zielvervoerende ydélheên !
O alverrukkende vermogen !

Ik heb te lang u aangebeên,
Uw schyn heeft myn gemoed bedrogen,
Dat, tot verhoeding van zyn val,
Uw doodlyk lokaas myden zal.

STICHTELYKE GEESTELYKE HONGER.

MEt wat geweld, en yver, woelen
Myn driften thans; hoe doen zy my
Iets zoets, met pyn gemengelt, voelen,
En voeren my 't heelal voorby!
Hoe jaagt, hoe dryft my myn verlangen,
En doet my ruitloos zwoegen, tot
De heilgenieting van myn' God
My doe verzadiging ontfangen!
Wie zou myn honger stillen, dan
Hy, die alleen my voeden kan?

Wat drukken my hier al elenden!
De zonde heeft myn ziel mismaaft,
Die my te trouloos God deed schenden;
Schoon Hem zyn yvervuur bewaakt,
Om all' zyn haters te verteeren.
Een meenigte van avregtsheên,
Die als een mantel my bekleên,
Doen God te droevig van my keeren;
En ach! wat maakt my dat gemis
Verwarde en bange duifternis!

Wat

Wat baart de zonde een doodlyk wezen?
 Wat brouwt zy rampen in 't gemoed!
 Zy doet my Gods nabyheid vrezen,
 Die 't anders al verkwikken doet:
 'k Verschool gewis in vygeblären,
 Of riep de donkre rotfen toe:
 „ Valt op my, bergt my voor Gods roe,
 „ Ai! wilt my voor zyn wraak bewaren.
 Zoo ik alleen 't rampzalig spoor
 Van myn ontwaakt geweten koor.

Helaas! hoe zyn wy omgekomen!
 Waar 's ruste rondom 's waerelds as?
 Waar legt gy, Eden? waar uw stroomen?
 Waar 's God, die zoo beminlyk was?
 O wrange, ô bittre zondenvrugten!
 't Gebroedsfel uit een drakenest,
 Wiens spog verwekt de zielepest,
 En God en Engelen doet vlugten;
 Bewoont myn vleesch, en wrogt myn dood,
 Zoo God geen uitkomst gaf in nood.

'k Ben zat van onrust: moeite, pynen,
 En zorg, geleiden my naar 't graf.
 De zon, die nu of dan mag schynen,
 Neemt snelder dan zy klimt weer af.

Vergaan niet als een rook myn dagen?
 Zyn niet de besten vol verdriet?
 Schoon my is zaligheid geschiedt,
 En ik myn lot nooit kan beklagen,
 Heb ik niet egter in het rond
 Den vloek zien drukken van Gods mond?

Waar moet, waar zal ik 't leven vinden?
 Waar licht? waar kragt? waar zieleruft?
 Zou 'k vleuglen aan myn voeten binden?
 En vliegen naar een andre kust,
 In 's waerelds allerverste hoeken?
 Zou ook myn ziel 't by goud, of eer,
 By welluft, jaren, of wat meer
 Beminlyk toefchynt, moeten zoeken?
 Neen! die uit heldere oogen ziet,
 Leeft voor hun hoofd: **HIER VINDT GY'T NIET.**

Zoude ik van honger moeten sterven?
 En deze huilende woestyn,
 Daar brood noch drank is te verwerven,
 Myn akelige grafplaats zyn?
 Zou 't hongren eeuwig my benauwen?
 Moet ik my voeden met wat kaf,
 Met stinkend aas, of zwynendraf?
 Of stillen my met zand te kauwen?
 Neen! tot de rust van myn gemoed
 Dient heilgenot van 't eeuwig goed.

Daal,

Daal , godlyk Manna , daal van boven ,
 Daal neêr ! myn opgeploegde grond
 Zal U , als 't hemelfch koren , stoven ;
 Verzadig toch myn open mond :
 'k Heb vaten leêg , ja fchatgewelven :
 Zie hoe ik hongrig op U wagt :
 Gy zyt myn brood , myn levenskragt ,
 Ai ! vervul , vervul my met U zelve :
 Waar zou toch die verkwikking zyn !
 By U is fmeer en reine wyn .

Ik kan , ik moet , ik wil geen leven ,
 Waar Gy 't beginsel niet van zyt ,
 Gy hebt my meermalen brood gegeven ,
 Maar 'k raak gewis dat leven kwytt ,
 Zoo Gy het zelf niet blyft behoeden .
 De waereld heeft voor my niets meer ,
 Myn ziel , gewent aan 't offerfmeer ,
 Kan zig met zeemlen niet meer voeden ;
 Ai , Heere , deel , deel my dan mee
 Uw leer , bestuur , en priesterbee .

STICHTELYKE
 GELOVIGE
 AANNEMINGE
 VAN
 JESUS.

Wat bulgt ge u neêr, myn bang gemoed,
 En laat geen troosttaal gelden,
 Waarom u zelf met kaf gevoedt
 In 't oog van Bethlems velden?
 Zyn Kanaäns bemuurde steên
 Met all' zyn reuzen, grof van leên,
 Niet voor Gods Ark gevallen?
 Kom, maak u tot den optogt reê;
 Voor 't heilgeloof wykt berg en zee,
 En 's vyands rot en wallen,

Zou in dit dorre Berseba
 Myn matte ziel verstikken,
 Daar d' open bron van Gods genê
 Wil dorstigen verkwikken?
 Zou 'k sterven by gebrek van brood
 In duisternis, van hulp ontbloot,

Zoo

Zoo sporeloos gaan zwerven,
Daar 't zonlicht Gozen mild bestraalt,
Daar by myn tent het Manna daalt,
En 'k rustplaats kan verwerven?

Zoude ik voor naakte en koude leên
Geen aangeboden kleêren,
Voor blindheid, daar ik arm om ween,
Geen zalf, noch goud begeeren?
Zoude ik uit heggen vol van kruis
Genodigt tot myn vaders huis,
En 't vet vol mergs, niet komen?
En daar de fluit zoo lieflyk speelt,
En Ifrel nakrooft d' oren streelt,
Nog aarzelen, en schroomen?

'k Zou Tyrus en Bethsâida
In boosheid overklimmen:
Zy zagen d' ogtend van genâ,
Maar ik de dagtoors glimmen.
Neen! Davids Zoon, en Davids Heer,
Ik werp my op uw voetbank neêr,
En kome in 't hart benepen.
De bitse wreeker, die verwoed
Thans dorst naar 't laauwe menschen bloed,
Zoekt my ter straf te slepen.

'k Zie hier de vrystad, 'k zie de poort:
Wil my ten leidsman strekken,

En

En laat het eens gegeven woord,
 My armen vlugtling dekken.
 O ware Noach! reik uw hand,
 Myn ziel vindt nergens rust of land
 In Gods verbolgen baren;
 Wil toch in 't nypen van den nood
 My in uw' veilgen liefdeschoot
 Omarmen, en bewaren.

Ontfagchelyke Majesteit,
 Voor aard- en hemelscharen,
 Zie op myn ziel die voor u pleit,
 En schuil zoekt by d' altaren,
 'k Heb tegen u wel snood misdaan,
 Maar 'k gryp den outerhoren aan,
 Uw sterkte aan my gegeven;
 Hy 's rood van 't alverzoenend bloed;
 Myn schennis zy daar door geboet;
 Gun! gun myn ziel het leven!

En Gy, wiens lippen van genâ
 Als oliebeeken vloeien,
 Geslagen Rots! o Siloa!
 Bekwaam my te besproeien.
 Roept gy my tot uw eigendom?
 Hier ben ik Heere, zie ik kom
 Met al myn zielsverlangen,
 Om, als een ganzsch ontledigt vat,

Uw

**Uw' Geest , dien zaalgen hemelschat
Van U myn God t' ontfangen.**

Hebt ge in genâ en goedheid lust?

Gebiedt Gy my te komen?

Uw scepter word van my gekuft,

Uw trouwring aangenomen.

'k Ben d'uwe tot in eeuwigheid,

Verlicht , verzoen , regeer , en leid

My , naar uw welbehagen ,

Aan U wordt myn oprecht gemoed

In dood en leven , zuur en zoet ,

Voor eeuwig opgedragen.

O schaduwryken Appelboom!

Hoe smaken my uw vrugten!

O Libanon! uw zaalge stroom

Doet myn melaatsheid vlugten.

Myn Bruidegom is blank en rood ,

Hy bind in zegepraal den dood

Aan zyne wagenwielen:

Haast zie ik den Egyptenaar ,

En Assyrier , met Isrels schaar

Voor hem als Koning knielen.

By deze dingen leeve ik Heer ,

Dit heet een schat van waarde:

Myn ziel lust nevens u niets meer ,

In hemel of op aarde.

Ai! zet my op uw' arm en hert,
Doe toch myn ziele nooit die smert,
Dat ze eenzaam om zou dwalen;
Zy zoekt, en zugt, en hygt, o God!
En hoopt op 't eeuwige genot,
In Sions hemelzalen.

GODELIEF VERTROOST. SAMENSPRAAK.

GODELIEF.

WAar berg ik my? ach! dat ik vleuglen aan kon binden,
En vliegen waar ik mogt, om voor myn knagend hart
En doodsbenaaetheen slegts de minste rust te vinden!

Ach! maakte God een end van my, of van myn smart!
De nagt verschrikt my, en de dag kan niet vermaken;
'k Verlang naar 't morgenlicht wanneer het avond word,
En 's morgens dat de dag toch mag ten ende raken,
Terwyl ik vrugteloos thans klagt op klagten stort!
Och! God, waar wil dit heen? myn hoop heeft my bedrogen.
Ik droomde dat ik at, maar nu myn ziel ontwaakt,
Blyftze even hongerig, en waar ik fla myne oogen
Zy zien Gods wraakvuur, dat tot myn verderf reets blaakt.
Helaas!

Helaas! moest dit myn deel, myn bitter noodlot wezen!

Hoe billyk wordt dan niet het vee van my benydt,

Dat heeft ten minsten voor geen eeuwigheid te vrezen,

Daar ik geen einde zie aan myn elende en stryd:

Wat stryd! zal ik een stryd myn zielsbenaudheid noemen?

Een stryd is daar men kâmpst, en daar men weêrstand biedt.

Maar ik, ik doe, dat zelfs een Heiden zou verdoemen,

Ik val reets eer myn hart een' enklen vyand ziet.

Is dat een stryd, die meer in 't oordeel wordt begrepen,

En met den mond geklaagt dan met de ziel gevoelt?

't Gesprek met anderen heeft myn verstand geslepen,

Het geen in 't klagen zelfs het klagen slegts bedoelt.

Helaas! is nergens voor myn ziel dan hulp te vinden?

Is Jezus groote naam niet Vredevorst en Raad?

Maar ach! voor hun alleen die zig aan Hem verbinden.

By wien het recht bemint, en 't onrecht wordt gehaar.

Verlaat uw boosheid, en al waren dan uw zonden

Zoo rood als carmosyn (dus klonk Gods stem voorheen)

Al had gy snood myn eer en uwen pligt geschonden,

'k Zal op uw smeekinge u in 't hagelwit doen kleên.

Maar gy, myn zondig hart! wat doet gy zelf by 't naderen?

In uw gebeden niet, voor Gods genadethroon?

Uw boosheid overtreft de boosheên uwer vaderen:

Wat wagt gy aandeel dan aan 't sterven van Gods Zoon,

Vermoeide ziel! maar neen! gy moogt dien naam niet dragen,

Uw zonden drukten, hoe gy klaagde, u nooit geuoeg.

Hadt gy een ware smert gy zoudt wel anders klagen:

Heel anders was de last die eertyds David droeg.

Het

Het blinde Ninevé, bekeert op Jonas preken,
Bekleede zig met stof en asch, uit waar berouw;
Maar gy, myn hart! door vloek noch zegening te breeken,
Gaet voort, als of de straf u nooit genaken zou.
Manasse leerde nog, schoon spa, zyn' Schepper vrezen,
En Juda hoorde nog wel eens Gods donderstem;
Maar gy schynt meer verstokt dan Pharaö te wezen,
Noch 't lieflyk Gerizim, noch Ebals vloek heeft klem.
Misschien heeft God, na taai geduld met recht ontstoken,
U al verlaten ter verharding, en zyn eer,
Door uw verdiende straf en ondergang gewroken,
Op dat een ander uit uw' droeve rampen leer'.
Hartnekkig hart! daar is voor u geen heil te hopen,
Gy hebt de Godheid reets te lang en boos versmaadt:
De tyd der minne is nu voor u ten end geloopt:
Wat zou ik wagten, daar Gods gunst myn ziel verlaat!
O Kaïn! 'k zie in my rampzalige herleven
Die wrevel, die u drong ten droeven broedermoord:
Die smert die Judas eens wanhopend heeft gedreven
Het ende van zyn leed te zoeken in de koord.
Schreit, droge bronnen, schreit een zee van brakke tranen:
Maar neen, uw zugt is niet oprecht, het hart is boos!
Gy vreest de hel, dat doet u God om hulpe manen.
Zoo vreest de Satan ook schoon eeuwig hopeloos.
O God! wie weet wat my elendige is beschoren!
Ach, was ik uit het oog van vyand en van vriend!
Wee my! wee, zondig hart! zoo 'k eeuwig gaa verloren;
Gy vonnist recht, o God, ik heb de wraak verdient.

Vang

Vang dan maar aan, myn ziel! uw eindelose klagten;

Befchrei voor eeuwig uw rampzalig ongeval:

Misschien zal dat op aarde uw smert nog wat verzagten,

Wyl d' eeuwigheid van geen verligting weten zal.

Och! was maar eenig heil by God voor my te hoopen!

Och! was de Hemel slegts niet doof voor myn gebed!

Och! dat ik Jesus eens met tranen aan mogt loopen!

Misschien wierdt nog myn ziel van dezen dood geredt.

Helaas! kan Satans list, nu nog uw hart bekoren?

Is nog uw oor niet voor die dwaze hoop gestopt?

Maar zegt! daar 's *Waarmond*! wijs hy heeft my konnen hooren!

Ach! hadde ik liever myn benauwtheid opgekropt!

W A A R M O N D.

Staak, *Godelief*, houd op van al uw bitter klagen,

Ik heb uw smert dus ver nu met geduld gehoord,

Hoe kan een mensch, geleert uit Gods onwraakbaar woord,
Zoo onvernünftig en wanhopend zig gedragen?

Waar heen vervoert u toch 't rampzalig ongeloof,

In schyn van godvrugt, en door valsgelegde gronden

Stort ge u in wanhoop, gy vermeërt uw smert en zonden,

Voor Gods genade en zyn getuigenissen doof.

Al had dat zalig licht nog nooit uw tent bescheenen,

Gy 's waerelds vierde deel als Kaïn snood vermoort,

Of Jezus koningryk met vuur en staal verstoort;

't Betaamde u egter niet de wanhoop 't oor te leenen.

Laat

Laat Loth, laat David, laat die groote Salomon
 Voor my van Gods genâ uit hun bevinding spreken:
 Hoe hebben Jonas Zoon, en Paulus, hun gebreken
 En vlekken afgespoelt in Bethlems zuivre bron!
 Staan Zalems poorten nagt en dag voor elk niet open?
 Wie sluit het heiligdom des Allerhoogsten toe?
 Maakt u een zee, die staâg haar modder opwerpt, moe?
 Wat draalt, wat sukkelt gy de haven in te loopen?
 Hy, wiens benauwt gemoed bukt onder helfche pyn,
 Wiens schuld gevordert wordt ten koste van zyn leven,
 Kan zig naar Davids Zoon en Davids Heer begeven,
 Die in dit dorre Siph hem zal een leidsman zyn.
 Maar gaf Gods Geest thans klem, en invloed in myn reden,
 Gy zaagt de liefde daar u Jezus meê bemint,
 Daar gy de blyken reets van in uw ziel bevindt;
 Gy baadde u in een zee van enkle zaligheden:
 Dan zaagt gy door die wolk, die u benevelt, heen,
 En riept gewis: „is dit die hand, waar voor ik dugtte?
 „Dees God des aanzien, wien 'k met zoo-veel angst ontvlugtte,
 „Was dan myn hart van staal of ys of marmersteen?
 Ik juich van blydschap als ik dus een mond hoor klagen.
 Hier denk ik heeft myn Held een vangst de hel ontrukkt?
 Toen Hy 't gezallest hoofd in 't stof heeft neêrgedrukt,
 En zyn verdiende straf op Golgotha gedragen.
 Dat 's mede een vreemdeling, die Sions hoogte mint,
 Die tranen zaait om God, en om zyn heil verlegen;
 Die beter vaderland heeft in het oog gekregen,
 Daar een vermoeit gemoed voor eeuwig ruste vindt.

Daar

STICHTELYKE

Daar, lieve Reisgenoot, daar zullen we in de reyen
 Van Zalems burgerstoet, van ramp en stryd verlost,
 Voor Hem, wien ons behoud het leven heeft gekost,
 In zegepraal d' olyve- en palmeintakken spreyen.

GODELIEF.

Zwyg, *Waarmond*, troost een ziel die troosttaal mag ontfangen,
 Bezondig u niet meer, gy kent myn hart nog niet.
 Al klaag ik eens, het blyft my slegts in 't oordeel hangen,
 Uw vriendschap vonnist maar, die my van buiten ziet.
 Maar wilt gy echter my uw bystand niet doen derven,
 Die ik zoo meenigmaal voor my ten nutte zag,
 Bid God voor my, dat hy die gunst my doe verwerven,
 Dat Jezus lieve naam, om my niet lyden mag.
 Gods gramschap schynt my toe in lichte vlam ontfloken.
 Wie kan dien gloed, en dat verteerend vuur weêrstaan?
 Ach, *Waarmond! Waarmond!* ach! God heeft met recht gewroken,
 Door myn verharding, al myn schendige euveldaan.
 En waarom zou my ook de Godheid langer sparen,
 'k Heb my gevoed gelyk een dier ter slagttings tyd,
 'k Groeide als het veulen van een ezel lange jaren,
 Waar van my elke dag strekt beden tot verwyt.
 Mogt d' Opperlandman aan 't hardnekkig Juda vragen,
 Wat aan zyn' wynstok was gebleven onvolbragt,
 Op dat hy vrugten van erkentenis mogt dragen.
 Die Hy zoo lang vergeefs had met gedult verwagt:

Veel

Veel meer mogt dat verwytt myn snood gemoed doorboren!

Ik ben in Tyrus noch in Babel opgevoedt;

Ik hoefde nimmer moord noch krygsgefchrei te hooren;

De grond heeft nooit gerookt van Christen martelbloed;

God heeft den Hemel niet in koper doen veranderen;

Het welig aardryk in geen yzererts verkeert:

Maar vee en veldgewas, nu jaren na inalkanderen,

Gezegt, en myn dood en ondergang geweert.

Heeft hy met Jakob tot geen heir my aan doen groeyen,

Myn kleedren niet, gelyk wel eer in Sin bewaart,

Zyn' zegen evenwel liet hy staag nedervloeyen,

En 't aardryk heeft my wat ik noodig had gebaaft.

Waar klonk de blyde stem der Euangeliefnaren

In eenig waerelddeel met aangenamer toon?

Waar vindt ge een schaapskooi om de lamren te vergaen

Als hier? een vryen stal van Davids grooten Zoon.

Waar zyn myn vruchten nu van dankbaarheid gebleven?

Myn tyd is als een rook en als een damp vergaan.

'k Ben van den Satan als een paard in 't rond gedreven,

En als een os voor hem ter slagtbank heen gegaan.

Maar, ach! kon myn gemoed dit nog maar regt beklagen.

'k Weet dat een mensch verblind en dwaas geboren wordt,

En zoo hy ooit zal aan een' reinen God behagen,

Dat hem een hooger Geest moet worden ingestort.

'k Weet dat hy, uit genade in Jezus uitverkoren,

Gewasschen wordt in zyn onschuldig offerbloed,

En dat hy, door Gods Geest als andermaal geboren,

Met Jozua ontfangt een' reinen priesterhoed.

C

Dies,

Dies, zoo my immermeer dit heil was wedervaren,

Dat gadeloos geluk, dit driewerf zalig lot,

'k Vergat tot roem van Gods genâ myn dwaze jaren,

En leefde wel te vreên 't kortstondig overschot.

Ja, *Waarmond*! 'k zie wel aan 't verand'ren van uw wezen,

Dat ge u verwondert hoe myn ziel dus klagen kan,

Daar ik, helaas! misleidt door zelfsbedrog; voor dezen

Vol hoop in optogt scheen naar 't Hemelsch Kanaän.

Maar ach! die dwaze hoop is my op 't snelste ontvlogen.

'k Hebbe op een zandgrond my gerust een huis gebouwt.

Myne eigenliefde heeft my schandelyk bedrogen:

'k Hebbe op een' ydlen waan en herffenschim betrouwt.

't Is waar, 'k ben eens gestuit in 't midden van myn zonden,

En, zoo 'k my niet bedrieg, ik zag ze toen met smart,

En toonde voor Gods throon al bevende myn wonden;

En zocht in Jezus bloed genezing voor myn hart.

'k Heb wel met David eens myn bed genat met tranen,

En met den Tollenaar op 't bange hart geklopt,

My door gebeên getragt den weg tot God te banen,

Terwyl myn boezem van berouw was opgepropt.

Maar waar is nu 't gevolg van al myn werk gebleven?

Was ik oprecht geweest, God had my lang verhoort.

Geen mensch kan, dunkt my, zoo in zonden blyven leven,

Wanneer hem 't heilgoed eens in waarheid heeft bekoort.

'k Heb sedert, daar ik als een mestkalf aan moest groeyen,

Of als een boom, die, aan een klare beek geplant,

Zig door een' vrugthren dauw van boven voelt besproeyen;

Gestaâg misbruikt het heil van Gods nooit moede hand.

Ach!

Ach! *Waarmond*, zou myn mond dat alles aan u klagen,
 Waar van Gods lampe my inwendig overtuigt,
 'k Zou u gewis nog meer, dan aan my zelfs mishagen:
 Is 't wonder dat myn ziel dan hooploos nederbuigt!
 Een monster in het woest Arabië geboren,
 Is zoo afschuwlyk in zyn' aart en boosheid niet.
 Myn snood en godloos hart gaat zekerlyk verloren,
 Zoo niet Gods goedheid op dit aas ter neder ziet,
 Ach! mogt ik my eens als Mephibozeth verneëren,
 En vallen Davids Zoon en Davids Heer te voet:
 Hy zou, Hy zou misschien zyn aanzigt tot my keeren,
 En wasschen my in zyn verzoenend offerbloed.
 Maar 'k vrees God heeft voor my 't genadig zyn vergeten,
 En zyn barmhartigheid verwisselt met de wraak?
 Zyn hand zal zwaar zyn tot myn kragten zyn versleten
 En 'k eeuwig in den gloed der helsche vlammen blaak.

W A A R M O N D.

Oprechte *Godelief*, my drukt uw bitter klagen,
 Ik zie hoe zeer gy voor alle orelkussens vrees,
 Maar tevens in uw smert myn smert in vroeger dagen,
 Dus blyft Gods handelwys zoo ze altoos is geweest.
 Hoe wordt het scherpst gezigt verblind, wanneer de stralen
 Van 't heuglyk zonnelicht zyn voor ons oog bedekt!
 Maar hoe veel meer nog moet de ziel in 't duister dwalen,
 Als God, dat vlekloos Licht, zig aan 't gemoed onttrekt!

'k Heb gryze haren , die nu reets ten grave dalen ,
 Maar zie gestaåg nog meer met een verlichte ziel ,
 Dat Kanaän niet wart door veelerhande talen ,
 Als Nimrods Babylon weleer te beurte viel ;
 Maar dat dezelfde geest leidt langs dezelfde paden ;
 Hier in verschilt geen west- van d'ooster Indiaan ,
 Schoon elk zyn eigen kruis wordt op den hals geladen ,
 Zy dragen 't egter langs de zelfde hemelbaan .
 Verbly u , *Godelief* , God heeft uw' naam geschreven
 In 't boek des levens ; en in 't ongenaakbaar licht
 Heeft reets het Engelenheir hun danklied opgeheven ,
 Toen God de schillen nam van uw verblind gezigt .
 Nooit kan uw boosheid wel te groot zyn in uw oogen .
 Het booste dier heeft God , zyn' Maker , nooit gehaat ;
 Maar hier door klimt de roem van 't Godlyk mededogen ,
 En wondre liefde van 't vermorzelt Vrouwezaad .
 Wie gaf u dit gezigt van uwe vuile wonden ?
 Wat priester heeft u uw melaatsheid toch geleert ?
 En waarom haat ge u' zelfs om uwe boezemzonden ?
 En geeft u rust noch vreugd , ten zy gy Jezus eert ?
 Zoo God u nimmer heeft een waar berouw gegeven ,
 Of een verbroken hart en een' verslagen geest ,
 Wat heeft u dan voorheen naar Jezus aangedreven ?
 Wat is de bronaar van uw' tranenvloed geweest ?
 Of onderwondt ge u God en menschen te bedriegen ?
 Was 't om den schyn alleen van godvrugt u te doen ?
 Hadt gy u tong , van deugd ontaardt , verhuurt tot liegen ,
 Gezint om tegen God , en 't heilryk , in te woën ?

Neen!

Neen! nimmer hebt gy min het valſche pad betreden,
 Dan toen uw tent zoo mild wierdt van Gods lamp beſtraalt.
 Was toen uw liefde en hoop niet vuriger, dan heden
 Nu gy in duifternis en als verlaten dwaalt.
 Heeft ooit de Satan wel de wapens opgenomen,
 Ten nadeel van zig zelv', of van zyn ryk gewendt?
 Heeft hy u uit den ſlaap gewekt om hem te ontkomen?
 Staat hy niet altoos als een moordenaar bekend?
 Is iemand door zyn' raad tot Jezus oit geloopt,
 Voor zyn behoudenis of Jezus eer bedugt?
 Wat was hem ooit van uw ontwaakt gemoed te hopen?
 Hy woont in 't vygenloof daar hy het licht ontvlugt.
 Neen! *Godelief*, 'k ben nu in meer dan vyftig jaren
 Daar in bevestigd, dat myn boos en hard gemoed
 Niets uit zyn' eigen aart dan enkel kwaad kan baren,
 Dat my wel van, maar niet naar Jezus vlugten doet.
 De menſch wordt als een ſlaaf in Satans ryk geboren,
 Hy haat zyn' broeder, en zyn' God uit eigen aart,
 Hy heeft daarom gewis zyn' ouden aart verloren,
 Die God mint, om zig zelfs alleen beminneſs waard.
 Wie kan een trots gemoed in 't lof doen nederknielen?
 Een rykaart bedelen? een hart als marmerſteen
 Veranderen in waſch? wie onvernunſte zielen
 Doen wijsheid ademen dan God, ja God alleen?
 Zoudt gy dat zien? en dat gevoelen van uw zonden,
 Voorheen u onbekent, en nu zoo min geagt,
 Wel ruilen voor al 't goud in Ophirs ſchoot gevonden?
 Waarom de dankbaarheid dan God niet toegebracht?

Leert gy uw zonden als verfoeyelyk beklagen,

Terwyl gy 't zwynendraf van deze waereld vliedt,

Haat gy in u het geen de Godheid moet mishagen,

Is 't niet een teeken dat ge uit andere oogen ziet?

Dat ge, uit het slaaffche juk der duisternis getogen,

Door God in 't koningryk zyt van zyn' Zoon gezet?

Dies leert gy zugten, en beklagt met schreyende oogen

Voor God uwe onmacht in 't vervullen van zyn wet.

Hebt gy geen deel aan 't bloed, uit Jezus zy vergoten?

Draagt gy geen liefde tot dien Heiland in uw ziel?

Wel aan! waarom uw smert en droetheid niet verloten?

Volg nu dien raad, die aan Jobs huisvrouw zoo beviel.

Zou 't u niet beter zyn een meester te verlaten,

Wiens strenge zedeleer baart zoo veel zieleleed?

Wat kan uw zoeken, zoo 't doch niet opregt is, baten?

Verdryf uw zorg eh angst als eertyds Kain deedt.

Waarom met Demas niet de waereld ingeloopt?

Gaa zoek verandering by uw vrienden daar 't u lust.

Gy zult u vrede ligt wel elders beter koopen,

Waarom uw ziel niet in een' zoeten slaap gefust?

De vreugd die ge u verbeeldt in bovenmaausche dingen

Is mooglyk ingebeeldt van andren u geleert,

Eet, drink, wees wel te vreên, als andre stervelingen,

Hy schynt eendwaas die zoo veel zorg en angst begeert.

Is u de waereld zoo aanminnig in uwe oogen

Als Jezus, waarom klaagt, en waarom weent gy niet,

Dat nooit uw ziel genoeg wierdt tot haar dienst bewogen?

Waarom bezorgt gy niet dat gy haar hulde biedt?

Schynt

Schynt u myn raad niet een gewenschten weg te banen?
Heeft dan de waereld in 't gheel geen ligtenis?
Neen! *Godelief*, uw ziel geeft antwoord door uw tranen,
Zy vindt het niet, om dat uw Jezus daar niet is.
Nu gy dien Heiland hebt aanvanklyk lief gekregen
Verdwynt de waereld, eer, en rykdom uit uw oog:
Hy kan alleen by u meer dan dat alles wegen,
Nu is uw eer, uw schat, uw een, en al, om hoog.
Tragt dan een dankbre ziel tot God om hoog te heffen,
Nu u in duisternis dat licht is opgegaan;
En ge onverwagt zoo bly den Heiland aan mogt treffen,
Die in u lust vindt, en zoo veel voorby wou gaan.
Of hebben zy, die tans gerust zyn in hun zonden,
Wier elpenbeenen bed druipt van het lamrensmeer,
Meer heil, en gronden van een zaalge hoop gevonden,
Dan gy, wiens arme geest zig bukt in 't stof ter neer;
Neen! dat uw lofzang vry roll' door de hemelbogen
Nu ge u met Paulus in die taal verheffen kunt:
„In my wou Jezus zyn lankmoedigheid verhoogen,
„Aan my d'onwaardigste is daarom genâ vergunt.
Het Godlyk Ephata ontsloot met kragt uwe ooren,
Op u deed 't Koningryk der Hemelen geweld,
Gy waart gekent, gezogt, gevonden, schoon verloren,
Daar was een plaats voor u aan 't bruiloftmaal bestelt.
O zaalge *Godelief*! die in uw jeugdig leven,
Die groote godspraak aan u zelv' vervult moogt zien;
„Ik zal een nieuwen geest in uwen boezem geven:
„Uit een gereinigd hart zult gy my hulde bién.

„Dan zult gy walgen van uw ongerechtigheden;
 „En uw verfoeilijkheid zien voor Gods heilig oog.
 Niets vindt gy nu waar mee ge uw naaktheid kunt bekleeden;
 Gy wilt geen vygeblaas, dies vlugt uw ziel om hoog:
 Klaag vry, myn Boezemvriend! ja klaag vry om u zonden:
 Klop op uw heupe vry, nu ge aan u zelv' ontdekt,
 Met Ephraïm beschouwt uw strlemen en uw wonden;
 Maar teffens blyve uw ziel naar Jezus uitgestrekt.
 Die open springbron voor 't bezoetelde geweten,
 Der naakten sierkleed, en der hungerigen brood,
 Dat blinkend licht voor die in duisternis gezeten,
 Hun redding zoeken, en hun leven in zyn dood.

G O D E L I E F.

Uw reden vloeit, gelyk een milde zomerregen,
 Myn halsvriend *Waarmond!* op een dor amegtig land.
 Ik roem in myn gemoed Gods vrye gunst en zegen,
 Aan u gegunt, met een recht vaderlyke hand.
 Maar laas! wat zal my toch uw liefde en troosttaal baten,
 Zoo lang myn werk niet word van Jezus vol gekent?
 De wanhoop heeft myn ziel nu eenigfins verlaten,
 En myn verslagen geest is wel wat opgebeunt.
 Maar ach! ik vrees! ik vrees! gy wordt door gunst bedrogen
 En velt een vonnis dat alleen uit liefde vloeit.
 Is waar, dan denk ik eens, God sloeg op my zyne oogen;
 Maar aanstonds wordde myn hart weer door die vrees geboeit.

Ik

Ik bid u; *Waarmond*; hoor nog ditmaal naar myn klagten,
 En'keur den boom dan naar de vrugten die gy ziet.
 Ik weet gy zult my, hoe eenvoudig, niet veragten,
 Vermits uw trouwe tong toch elk een hulpe biedt.
 Indien mynē arme zielen ooit was genā bewezen,
 Wat zou my Davids Zoon niet onwaardeerbaar zyn!
 Hy had geen ziekte maar de dood in my genezen,
 By na een bozen geest in menschelyken schyn.
 Hoe moest myn hart niet dag en nacht in liefde branden,
 Wanneer zyn groote naam my segts ter ooren kwam;
 Hoe moest ik niet myn geest staāg dragen in myn handen,
 Alleen ten dienste van dat vleeloos Offerlam?
 Daar nu myn ziel of niet, of nauwelyks verlegen,
 Zoo onverschillig is, en van gevoel ontbloom,
 Dat Jezus en zyn heil schynt by haar niets te wegen,
 Schoon haar die slaapzucht voert in de armen van de dood.
 Wat zou my niet de last van all' myn zonden drukken,
 Zoo ooit genadeficht my andere oogen gaf,
 Zoo Jezus eens voor my het hoofd had willen bukken,
 Voor my gemartelt, en gedaalt was in het graf;
 Zou elke hamerslag, en wonde in Jezus leden
 Geen scherpe prikkel zyn in myne trage ziel.
 Om rustloos wakende nooit moē noch afgestreden
 Te kampen tegen 't kwaad dat hem zoo bitter viel?
 Waar is die waakzaamheid, helaas! in my te vinden?
 De Satan, waereld of myn harte winnen 't al.
 Ik voel my onverwagt zoo in hunn' strikken binden,
 Dat, eer ik 't goede denke, ik reeds in 't kwade val.

Wat zou 'er diep ontfach en ootmoed in my wezen,
 Zoo dra ik aan den naam des grooten Heilands dagt?
 Men zou het liefdevuur in al myn woorden lezen,
 Als ik myn smeekgebeên voor 't Godlyk aanzigt bragt.
 Maar ach! myn steene hart, door wet noch vloek te breeken,
 Blyft dikwerf of ik geen genâ van noden had.
 En wil ik evenwel dan om vergifmis smeeken;
 Myn schult word in 't verstand niet met gevoel bevat;
 Ja, lieve *Waarmond*, zoo 'k myn nood regt uit zal klagen,
 't Is dikmaal of ik geen genade hebben wou;
 Uwe oogen denk ik niet dat ooit myn weêrta zagen,
 Myn hart is ongeneigt tot tranen of berouw.
 Zoo ooit myn ziel was door een' waren dorst bewogen,
 Wat zou zy door haar smert niet schreeuwen wat zy kon,
 Gelyk een dorstig land nu dor en mat van 't droogen,
 Of als een hert schreeuwt naar een koele waterbron.
 Maar 'k moet myn lusteloze en dorre ziele vragen,
 (Dat al myn klagten nu nog ver te boven gaat)
 Of ik wel waarlyk wensche, uit myn elende ontslagen,
 Te minnen wat God mint, te haten wat hy haat?
 Het heeft wel nimmer my aan woorden nog ontbroken:
 Ik roep wel eens: o God! geef my een vleeschenhart.
 Nooit hebt ge u toch met lust in 's zondaars dood gewroken;
 Ai red my dat ik worde uit 's Satans strik ontwart:
 Bewaar my dat ik niet bedrogen uit mag komen,
 Doorgrond in my ook 't geen ik zelve nimmer zag;
 Leer my oprecht toch voor myn eigen hart te schroomen,
 En leer my bidden dat ik waarlyk bidden mag.

Maar

Maar kan een ander niet die zelve woorden spreken?
 Wie weet wat Judas en wat Demas heeft gedaan?
 Wat baat het God alleen slegts met den mond te smeeken,
 Terwyl het harde hart blyft ongevoelig staan?
 Ik schroom u verder all' myn boosheên voor te dragen.
 God weet, hoe dikwerf ik, wanneer ik al eens tragt
 Aan Hem myn noden en rampzaligheên te klagen,
 Myn aandagt vinde door een helich geweld verkragt,
 Dat duizend grouwelen in myn gedagten komen,
 't Geen God voortaan toch uit genade van my keer!
 En (daar my alle hoop op God door wordt ontnomen)
 'k Zit dikwerf zonder smert en moedloos daar by neêr.
 Gebeurt het my eens met Gods kindren te vergâren,
 Daar zit ik menigmaal met een' gesloten mond,
 En daar God lof ontfangt van mensch en Engelscharen,
 Is 't of myn ziel niets dank- of biddenswaardig vindt.
 En 't geen my dikwerf doet met angst het bidden schroomen
 Is dat de boosheid my het meeste dan bespringt.
 Zeg, *Waarmond*, kan dat nu in 't hart van iemand komen,
 Die waarlyk en oprecht naar Jezus liefde dingt?
 En daar myn ziel nog meer door wordt in 't nauw gedreven,
 Is dat ik menigmaal van andren heb gehoord,
 Dat God hun nu of dan wel antwoord heeft gegeven,
 En zy gesterkt zyn door de troosttaal van zyn woord:
 Helaas! ook nimmer mogt dat heit aan my gebeuren
 My valt wel onverwagt eens een Christuurplaats in,
 Maar 'k heb die nooit van God afkômstig durven keuren,
 Ik ben onwaardig dat getuighis van zyn min.

Indien

Indien myn ziel ook ooit genade had verkregen,

Zou niet die zelfde God my dat bewust doen zyn?

Doch keer ik binnewaarts, myn hart spreekt zelfs my tegen:

Verwondert gy u dan, dat ik zoo hooploos schyn?

Ook buiten het geloof kan niemant God behagen.

Waar is toch nu geloof in myn verhard gemoed?

Bezitten ook die geen, waar op Gods oogen zagen

Geen kragten tegen 't kwaad, vermogen tot het goed?

„Blus 's hemels Geest niet uit de vlam van 't heilig leven,

„Bedroef hem niet door wien ge uit gunst verzegelt zyt.

„Wek die genâ staag op die aan u is gegeven:

„En wees, dus sprak Gods woord, in 't eeuwig heil verblyd.

Maar laas! ik vinde in my noch wysheid noch vermogen.

En hoe ik dikwils meer my aangord, hoe ik meer

Na al myn zwoegen in myn hope word bedrogen;

Waar niet ik duldlyk myn' verloren toestand leer,

En, zeg ik nogmaals, kon ik dit genoeg beklagen,

Of tot God roepen, als wel eer vorst David deed,

„Ik kan myn zonden als te zwaren last niet dragen;

Dan wagte nog myn ziel eens 't einde van haar leed.

W A A R M O N D.

Gelyk een soerloos schip, gesslingert van de winden,

En door de zee geschokt, dan gins dan herwaarts heen,

Kan nergens hope van behoudenis vinden,

Dan in het uitzien op Gods rrye gunst alleen.

Zoo

Zoo is het met de zieh eens Christens in dit leven ,

Die slingert op een zee door 's Makers mond vervloekt :

Haar wordt ook nergens hoop of ware rust gegeven ,

Dan als zy raadloos die in Gods genade zoekt .

Hy klaagt niet ydel , die een vreemdeling moet wezen ,

Die huis , en vaderland , en goed , en bloed verliet ,

Altaren , goden en al wat hy had voordezen ,

Op goddelyk bevel getroost met voeten stiet :

Die zat van onrust zwerft langs moeyelyke wegen ,

Daar tegen hem 't heelal ten stryd schynt aangegordt ,

En als hy 't land der rust eens heeft in 't oog gekregen ,

Dan van zyn leidsman en het licht verlaten wordt .

Maar zou de wanhoop nu daarom uw loop vertragen ?

Hebt ge u de hemelbaan dan anders voorgesteld ?

Of zoekt gy zonder stryd de zegekroon te dragen ?

Neen ! niemand nam dit ryk ooit in , dan met geweld .

Is 't evenwel niet groot die kroon te mogen wagten ,

Niet naar verdiensten , maar genâ , zoo mild belooft ?

Wat staan u van dien God al zaligheên te wagten ?

Die eer zyn' Zoon dan u van 't leven heeft berooft !

Zoo Hy uw dood begeert , wie geeft u dan het leven ?

Waarom twist nog zyn Geest met u dit oogenblik ?

Waar wordt gy door de list des Satans heen gedreven .

Hoe bitter knelt u tans zyn doodelyke strik ?

God heeft u uit het slyk barmhartig opgenomen ,

En verdre redding door zyn' Geest aan u belooft ;

Maar nu gy dit zoo ras gy wenscht niet kunt bekomen ,

Word gy van hoop , geloof , en liefde en al berooft .

Hy

Hy gaf u oogen, om u zelveu regt te kennen,
 En 't luifteryk gewigt van zyn genadewerk;
 Opdat gy zoeken zoudt, en u geheel gewennen
 Aan hem, die 't levend Hooft en 't Heil is van zyn kerk.
 Gy gaat in tegendeel geheel dien weg ter zyden,
 Nu gy u dwaas, en boos, en zoo onmagtig ziet,
 Raakt gy door slaaffche vrees te deerlyk in het lyden,
 Gy vlugt van God, die u zyn opene armen biedt.
 Gy zoekt iets in u, dat de Godheid zal behagen,
 Dat haar bewegen zal om gunstig neêr te zien:
 Dan zoudt gy, uitgedoft met zulk een' rietstaf, 't wagen,
 U ter bewerking den Verlosser aan te biên.
 Is dat zig arm en naakt erkennen in uwe oogen?
 Ai zie uw dwaasheid, en uw hoogmoed met berouw.
 Wat draagt de Heiland niet zyn volk met mededogen,
 Dat, kon 't zig redden, hem gewis nooit zoeken zou!
 Wanneer uw ziel zig zoo elendig, en verlegen,
 Zoo ver nu afgedwaalt van Gods gemeenschap ziet,
 Wat eifcht God anders dan verfoeijing van uw wegen,
 En dat ge uit schuldbesef naar Israels vrystad vliedt,
 Dat ge u geheel en al aan Jezus op zult dragen,
 Gewillig tot den weg, dien hy u leren zal,
 Dan zult gy naar zyn woord zyn gunstig oog behagen,
 En hy u helpen door dit treur- en tranendal;
 Dan zal hy als Propheet u Gods geboden leeren;
 Als Priester reinigen door heilig offerbloed;
 Als Koning door zyn Geest u hoeden en regeeren;
 En gy hem dienen met een hagelwit gemoed.

Al,

GEDICHTEN.

47

Ai, *Godelief*, gedenk nu aan uw voorge dagen,
Hebt gy niet menigmaal met een' verbroken geest,
U dus oprecht, geheel, aan Jezus opgedragen?
Is hy uw toevlugt, uw vertrouwen niet geweest?
Van waar kwam, zeg my, die verandering in uw leven,
Dat diepe schuldbesef, dat bidden om genad,
Dat zwoegen, om uw hart geheel aan God te geven,
Dat kirren, als hy was geweken vroeg of spa,
Die liefde tot Gods volk, de spot der waereldlingen,
Die zugt naar Jezus, die godlozen vreeslyk is,
Dat vlugten hemelwaart door all' de starrekringen,
Dat hygen naar de rust uit 's waerelds wildernis?
Bedenk u, *Godelief*, 'k beriep me op uw geweten,
Ontken door ongeloof Gods trouwe weldaân niet:
'k Weet dat uw ziel, hoe zeer in duister nu gezeten,
Met blydschap, van dien tyd bewust, te rugge ziet.

GODELIEF.

Myn *Waarmond*! 'k weet byna geen woorden uit te vinden,
Wat ik in waarheid van my zelven zeggen zal:
'k Verandre menigmaal gelyk de zomerwinden,
Dan sta ik eens vol moed, maar naulyks of ik val.
'k Durf niet ontkennen al uw voorgestelde vragen;
Maar zorg en angst en vrees bezitten myn gemoed,
Och! wist ik, dat ik ooit eens Jezus zou behagen,
Dan viel my niets te bang, wat God ook met my doet.

Maar

Maar denk ik wat het is van Hem te zyn verkoren ,

En wie ik ben , en wat ik blyve dag op dag ;

Onmooglyk is het my dan naar uw troost te hooren ,

Dan buigt myn ziel zig neêr , wat ik ook worstlen mag.

Op 't ogenblik als ik Gods gunst my wil beloven

Verliest myn ziel haar kragt , voor myn bedwelmt verstand
Wordt dan als een gordyn van nevelen geschoven ;

De schrik verschynt ; noch hoop , noch liefde houden stant.
Zie ik 't geloof en hoop van andren nu daar tegen ,

Het driemaal zalig lot dat hun te beurte viel ,
Hun kennis , blydschap , en hun wandel in Gods wegen :

Wat blyft my over dan een doodsbenade ziel ?

Zoo Jezus anderwerf op aarde neêr kwam dalen ,

En my die zelfde vraag als eens aan Petrus deed ;

Wat woorden zou ik uit myn' bangen boezem halen ?

Zou 'k zeggen „ zie myn hart , dewyl gy alles weet ! ”

Neen 'k zou het aanzigt voor zyn lieve voeten buigen ,

En zeggen „ Heer ! maak dat ik u oprecht bemin ,

„ Leer my in waarheid dat verlangen en betnigen ,

„ En neem myn hart en ziel toch voor u eeuwig in .

W A A R M O N D .

Ai ! *Godelief* , hoe kan 't in uw gedagten komen ?

Gy zoudt die woorden , *'k heb u waarlyk lief , o Heer !*

Dan uit bekommernis voor uw oprechtheid schroomen

En vallen voor zyn oog uit enkle liefde neêr .

Indien

Zoo iemand zeide u niet oprechtlyk te beminnen,

En schreide dat gy niet genoeg zyn hart bezat,

Zou niet de waarheid haast die dwaling overwinnen,

En zulk een vriend by u naar waarde zyn geschat?

Ai! laat het ongehoof uw zinnen niet vervoeren,

Het houdt de dankbaarheid en blydschap uit uw hart:

d' Aardsleugenaar legt loos daar op alleen te loeren,

Dat gy in duizenden van strikken u verwacht.

Wagt u ook, *Godelief*, dat ge u om deze klagten

Zoudt schrappen uit de rol der vromen, uw gemoed

Zou, ontrouw aan 't geslagt der heiligen, dus veragten

Een ieder, die met u die zelve klagten doet.

Want is uw wandel niet naar boven in uw oogen,

Om dat gy niet genoeg uw vuile zonden ziet,

En niet genoeg words door dat schuldbesef bewogen,

En niet met ernst genoeg uw hart aan Jezus biedt:

Dan zyn geen vromen naar uw denkbeeld in dit leven,

Wyl niemant in dien zin gerloeg zyn zonden zag,

En uit zig zelv' genoeg tot Jezus wierd gedreven,

Of 't hart genoeg voor zyn bewerking openlag.

Wie, buiten Jezus, kent d' afschuwlykheid der zonden?

Of mint God zoo, dat hy zig nooit verzetten laat?

God heeft aan dat *genoeg* nooit zyn genâ verbonden,

Maar zoekt naar waarheid die in trappen niet bestaat.

Zyn zelfs gebrek te zien; zyn eigen doen te wraken;

Van onmagt overtuigt met ernst te worstlen, om

Van Jezus en zyn heil een regt gebruik te maken;

Dat is 't oprechte werk van 't ware Christendom:

D

Dus

Dus wenscht men Christus juist gelyk hem God wou geven,
 En hy zig zelven mild ons aangeboden heeft;
 Hier in bestaat het waar, inwendig, geestelyk, leven,
 Zoo leeft de ziel, terwyl zy naar het leven streeft.
 Ziet gy de menigte en de snoodheid uwer zonden,
 Verschynt gy dus als een elendige voor God,
 Dan wordt die waarheid in uw binnenste gevonden:
 Erken toch, *Gadelief*, dit driewerf zalig lot.
 Want, die zyn vlekken waant te groot om af te wasschen,
 Als eertyds Kaïn na zyn booze misdaadt deedt,
 Denkt of een wyde zee van grondeloze plassen
 Wel zou genoeg zyn tot het zuiveren van een kleed.
 Of zoudt gy Jezus van ontrouwigheid verdenken?
 Die heilig, en zoo mild, zig aanbiedt, zou hy dan
 Aan een' elendigen geen raad en hulpe schenken,
 Daar hy tot heerlijkheid zyns Vaders helpen kan?
 Zoo waar de Heiland leeft, hy wilde nooit het sterven
 Des zondaars, hy ontfermt zig gaerne dag aan dag;
 Die hem een dronk verzoekt, laat hy een stroom verwerven,
 Daar hy van drinken, en zig selv' in baden mag.
 Maar zaligt zyn zy, die lankmoedig op hem wagten;
 Ai! oefen uw geloof, verbeid hem zoo hy toeft;
 Hy zal uw droefheid op zyn' regten tyd verzagten:
 Het goud wordt waardigt als 't het meeste wordt beproeft.
 Gy moogt wel wenschen meer onmiddelbaar t'ontfangen
 't Getuignis, dat Gods Geest wel eens den zynen geeft;
 Maar blyf toch niet te zeer daar aan met droefheid hangen,
 Wie is door 't heilgeloof regtvaerdig, die niet leeft? *

God

* Taalkenners hebben aangemerkt dat Habakuk II: 4. door de
 Hebreuschc zinswydinge de woorden dus onderscheiden worden:
 de regtveerdige door zyn geloove, zal leven.

God drukt in nood fomtyds wel nuttige gedagten,
 Of eenig bybelwoord op een verlegen hart;
 Maar nergens raadt hy ons daar op te blyven wagten,
 'k Zag velen in dien strik te jammerlyk verwart.
 God heeft zig selv', en ons, aan 't heilig woord verbonden,
 Eer keert de waereld in haar eerste bajert weer,
 Dan dat die waarheid door de Godheid wierdt geschonden;
 Zy stelt tot waarborg van dat woord haar eigen eer:
 Kauw en herkauw die rol, en proef uw staat daar tegen;
 Is 't God niet zelf, die in die woorden tot u spreekt?
 Ai! laat u dat gewigt toch steeds op 't harte wegen:
 Dan is 't een hamer, en een vuur, dat rotsen breekt.
 Vindt gy u arm, en naakt, en blind, en vol elenden,
 En dat uw ziel naar brood, en naar genezing, zoekt,
 Gebiedt u God daar niet u naar zyn' Zoon te wenden?
 En staat u d'uitkomst door zyn' Geeft daar niet geboekt?
 Waarom klinkt Sions taal u niet zoo wel in d' ooren
 Als Sinai's, daar 't u dezelfde Godt gebiedt?
 Kan u niet dat gebod, die hemeltaal bekoren?
 „Wend u naar my, die nooit verlegen ziel verliest.
 Wyl Jezus alles wat aan u ontbreekt wil geven,
 Hoe kan 't gebrek dan uw gemoed nog wanklen doen?
 Geloof, erken, aanbid, vertrouw hem toch uw leven,
 Dan zal de voorsmaak u van Kanans druiven voên.
 Gy klaagt in heiligheid niet naar uw wensch te groeyen:
 Maar, *Godelief*, waar is een Christen die niet klaagt?
 Wien moet het aanzigt niet door ware schaamte gloeyen,
 Wanneer hy regt beschouwt de vrugten die hy draagt?

Godt heeft uit vrye wil vermaakt het eeuwig-leven
 Ten errefdeel ; hier kwam geen heiligheid te ſta :
 't Stond aan hem vry zyn Zoons verdiende goed te geven
 Aan wien hy wilde , 't was een gifte van gená :
 God deelt dat zalig goed langs onderscheiden trappen ,
 Hy toont , en roept nu vree den erfgenamen toe ,
 En nodigt ze om met hem in een verbond te ſtappen ,
 Der zonde , waereld , en hunne avregtsheden , moe .
 Maar , wyl ze onmagtig zyn om naar die ſtem te hooren ,
 Geeft God aan hun uit kragt van 't zelfde Testament
 Bekeering , en geloof ; dan krygt de zondaar ooren ;
 Dan wordt de voet van 't pad der zonden afgewendt ;
 Dan leert men Jezus in all' zyn bekoorlykheden ;
 Men vlugt naar hem ; men geeft zig wech ; en neemt hem aan ;
 Dit eifcht God , om met hem in een verbond te treden ,
 En eer men kan met regt naar heiligmaking ſtaan :
 Zoo geeft God dat hy eifcht ; dit lot mogt u gebeuren ,
 Hier legt de grondſlag in van uw' genadeſtaat ;
 Deganfche hel , hoe ſterk , kan geen verbondsknoop ſcheuren ,
 Die nooit voltrokken is op eigen goed of kwaad :
 Staa nu naar heiligheid , maan God met heete traanen
 Staag om zyn geest ; maar doe het als een bondgenoot ;
 Dit zal een blyden weg voor u naar boven banen
 Tot hem , die nooit het oor voor die gebeden ſloot :
 Maar , *Godelief* , gedenk , God geeft dat heil by trappen ;
 Hier gaat men voort van deugd tot deugd , van kragt tot kragt ;
 Men kan met eene ſchrêe niet in den Hemel ſtappen ;
 Nooit wierdt een tempelbouw op eenen dag volbragt .

Maar

Maar zoekt gy meerder kragt om hemelwaarts te streven,
 Daal biddende, en op 't diepst, eerst in u zelveu neêr;
 Beschouw onzijdig wat u God reets heeft gegeven;
 En stel in ongeloof, en twyfling, toch geen eer:
 Dan zal uw liefdevuur het allerfelste branden,
 Als gy het minste slegts van Jezus liefde ziet;
 Dan breekt men met geweld de slaafsche zondebanden;
 Dan vat het offer vlam, dat men de Godheid biedt:
 Maar, *Godelief*, ook hiet een Christen dan te groejen,
 Als God op 't diepst hem drukt door 't zien van zyn gemis,
 Opdat zyn hart te meer zig zou naar Jezus spoejen,
 Die hem tot heiligheid van God geworden is:
 Wanneer hy elke daad, elk woord, van Jezus leven,
 Daar hy gehoorzaam aan zyn' Vader is geweest,
 Bepeinst, bemint, en God oetmoedig aan blyft kleven
 Om 't deelgenootschap door de hulpe van zyn' Geest;
 Opdat dat blanke kleed hem niet alleen bedekke,
 En hy het levensrecht in 't hoog gericht ontfang';
 Maar dat die heiligheid hem ook ten spiegel strekke,
 De lust van 't stil gemoed, en 't voetspoor voor zyn' gang:
 Gy zult gewis, dat niet genoeg te doen, weêr klagen:
 Maar God deelt al 't gebrek en al d' onreinigheid
 Der heilige dingen door dien grooten Priester dragen;
 Op dat een effe baan ten hemel wierd' bereidt:
 Gods eer is 't, dat wy onze elende, en onmagt, leeren;
 Opdat dus Jezus 't al in allen worden zou;
 En, als God dat gezigt by trappen doet vermeerren,
 Verkrygt de ziel ook dat zy gaarne hebben wou:

Zoo leert men regt de kragt van Jezus kruisdood kennen,
 En 't zielvernoegende van al wat aan Hem is:
 Zoo leert de nood het best zig heel aan Hem te wennen:
 Meest schat een hongrige de spyze na 't gemis.
 Maar, lieve Boezemvriend, wie kan de diepten peilen
 Des Satans? wie genoeg zyn eigen dwaasheid zien?
 Wat zyn'er stroomen die de haven mis doen zeilen?
 Wat overleggingen die buiten God geschiên?
 Gevoelt men 't harde hart, door geen geweld te breken,
 Hoe gaarne zig de ziel in tranen baden zou;
 Is 't koud gemoed door niets in liefdevlam t'ontsteken,
 Staåg worstelende met een harteloos berouw;
 Wel verre van te meer naar Jezus zig te wenden,
 Men grypt de wanhoop aan, of zit gansch moedeloos neêr,
 Daar God gevoelig leert dien keten van elenden
 Alleen, opdat men zig naar dit Bethesda keer':
 Zoo wordt, helaas! misbruikt, al 't geen de ziel moest leeren
 In Jezus aangezigt Gods heerlykheid te zien,
 Zyn magt, en goedheid, om de rampen af te keeren;
 Een heil dat God zoo mild, en heilig, aan laat biên.
 't Zyn jammre dwaasheên, of regtaarde Satans lagen,
 Doch daar de ziel zig niet moet laten door verraân;
 't Gemoed aan God gewyd moet zig naar 't woord gedragen,
 En staåg in nood om hulp het oog naar boven slaan:
 Dat licht heeft niet vergeefs zyn stralen uitgeschoten,
 Dat zwaerd past in de hand: uw Raadslui in dat woord
 Vertoonen tot uw troost een' reeks van kruisgenooten,
 Van wien dezelve taal als d'uwe wordt gehoord:
 „Waarom

„Waarom behandelt ge ons zoo hard (dus zyn hunn' klagten).
 „En laat ons dwalen van uw wegen enkel goed,
 „Daar ge onze Vader zyt: waar zyn uw liefde en kragten?
 „Waar 't mededogen van uw vaderlyk gemoed?
 Hoe zeer een bondgenoot blyft tot de deugd bewogen,
 Zyn daden worden meest met bitter smert beklagt:
 Zie, hoe een man, dien God ten Hemel wou verhoogen,
 In zyn rondborstige belydnis zig gedraagt:
 „Iets anders voel'k myn Geest, iets anders 't vleesch, begeeren,
 „Waarom myn ziel, het geen zy waarlyk wenscht, niet doet.
 „Het willen vinde ik, maar het doen zie 'k my ontberen,
 „Ik dien de zonde in 't vleesch, schoon God in myn gemoed.
 Besluit gy daarom van genade ontbloot te wezen,
 Om dat uw hart naar God niet schreeuwt met alle magt?
 Hebt gy die klagten dan daar tegen nooit gelezen?
 „Myn ziel kleeft aan het stof: O God, geef levens kragt!
 Hoe zie ik Sulamith vol moeds geen nagtschrik vrezen,
 Noch wagers, daar zy met die taal ten reye gaat:
 „Myn Liefste is blank en rood, ik zal de zyne wezen,
 Maar laas! wat scheelt die toon, daar zy zig hooren laat:
 „Trek my, myn Heiland, dat ik agter u toch lope.
 Een Christen, *God lief*, moet leeren vroeg of spa
 Zig zelven kennen, nu met hoop, dan tegen hope,
 Te stryden, en zyn hell te wagten uit gen.
 Ik hoore u d'onmagt tot het bidden zoo beklagen:
 Waar is een teer gemoed dat dus niet klagen zal?
 Wiens ziel vermogt steeds regt haar nood God voor te dragen?
 Strag storm te loopen op den hoogen hemelwal?

56 S T I C H T E L Y K E

Gelovig, nedrig, en met wysheid, hem te smeeken;
 Op 't diepst gebogen voor zyn heilig aangezicht;
 Het smeulend liefdevuur in nieuwe vlam t'ontsteken;
 In duisternis met hem te worstlen tot aan 't licht;
 Of 't dankbaar reukwerk van het hartaltaar te rooken;
 Terwyl de ziel de vlam volgt naar Gods hemelthron;
 Kan niemant; zoo zyn geest niet, door Gods Geest ontstoken,
 De zaal'ge vrugten plukt van Jezus arbeidsloon.
 Maar Gods gewoone weg is 't niet dat staag te geven;
 Voor al, wanneer hy eens zyn aanzigt van ons keert;
 Die stamelende slegts den Heiland aan blyft kleven,
 Word ongevoelig dus het bidden best geleert.
 Uw lusteloos gebed wordt daar uit niet geboren,
 Dat ge onverschillig God kunt missen, maar naardien
 Dit hartloos werk noch u, noch God, ooit kon bekoren,
 Ontziet gy met de tong alleen u aan te biën.
 Zoo ge ooit verkrygen kondt aerds vader Jakobs kragten,
 Om heilig met uw' God te worstlen in 't gebed:
 Zeg, *Godelief*, zou uw gemoed wel langer wagten?
 Zou dan uw voet niet ras in Pniël zyn gezet?
 Gy klaagt dat gy uw hart niets goeds u voelt beloven;
 Ja 't zegt u, dat gy nooit genade hebt gehad;
 Maar dat mag ook de hoop, en moed, u niet ontroven:
 Heeft Jeremias klagt het zelve niet bevat?
 „Gy, Heer, hebt van myn ziel den vrede ver verftoten:
 „Gy doet myn hart ten doel van uwe pylen staan:
 „'k Vergeet het goede, dat ik immer heb genoten:
 „Myn sterkte, blydschap, ja myn hoop zelfs, is vergaan.

Gaa

Gaa waar gy wilt, en zoek in twee paar waereldwinden,
 Hoe zwaar uw pak ook schynt dat ge op de schouders draagt,
 Gy zult daar naulyks een', die Jesus lief heeft, vinden,
 Die op de zelfde wyze als gy niet heeft geklaagt.
 Denk tot uw' troost, en leer uit all' uw' handelingen,
 Dat gy naar Jesus, en naar ware godvrugt zoekt;
 Dit is Gods eisch, daar all' de orakelen op dringen,
 En nooit is zulk een ziel van Ebals kruin gevloekt:
 Al kunt ge u niet Gods gunst ontwyffelbaar beloven,
 Houd aan, en loop met meded op 't pad van Gods gebodn;
 Wat vader zou zoo 'n kind van d' erfenis beroven?
 Was dat Gods handelwys met een' verloren Zoon?
 Zou Jesus Vader zig niet tot de kleinen wenden?
 Verbrak de Heiland ooit het halfgekrookte riet?
 Zou hy een lam, dat dorst en hongert, van zig zenden?
 Neen! *Godelief*, dan kent gy Jesus inborst niet,
 Hy kent der moeden hart, hy kent benade dagen,
 En hoe een bange ziel is in den strod te moe.
 Ach! dat uwe oogen eens door hant' beneevling zagen,
 Gy vloogt vrymoedig naar zyne opene armen toe.
 Gy waant, zoo ge immermeer genade hadt verkregen,
 Dat gy u zeiven dan wat hulp zoudt kunnen bién;
 Maar God gelast u streng gerechtigheid te plegen,
 Opdat ge uw onmagt met te klaarder oog zoudt zien.
 Maar, zegt gy, kon ik dan nog maar met David klagen?
 „Myn zonden zyn myn ziel een onverdraagbre last;
 Dan, meent gy, zou uw hart zig wat geruster dragen,
 En houden met wat hope aan Gods beloften vast?

Maar, zoo gy u den last der zonden niet voelt wegen,
Waarom wordt dan, 'tgeen gy niet voelen kunt, beklagt?
Waarom treurt dan uw ziel zoo hooploos en verlegen,
Zoo gy het minste pak niet op uw schoudren draagt?
Gy zegt misschien; die last moest als van David wezen,
Dies dugte ik dat ik nog myn zonden niet regt ken:
't Is of een zieke zei, die men de dood ziet vrezen;
Ik ben niet ziek, om dat ik niet de ziekste ben.
Ziet gy niet, *Godelief*, de meeste van uw klagten
Van zelfs vervallen, of uw zwaarigheên weêrlegt?
Gaavort, myn Boezemvriend, gy hebt Gods hulp te wagten,
Daar is een hoorn in 't huis van David opgeregt.
Toen Jakobs nakrooft moest in 't dorre Paran dwalen,
Schoon de Allerhoogste zelf hen leidde met zyn' staf,
Verzoght hy hen door 't zwaard, door honger, en door kwalen,
Eer hy hun Kanaän naar zyn belofte gaf.
Geen rank zal ongesnoeit gewenschte druiven dragen:
Geen zoon groeit zonder tugt, zoo hem zyn vader mint,
Zoudt gy u dan zoo zeer Gods tugtiging beklagen,
Schoon gy tot nog toe daar het heil niet van bevindt?
Wy hebben meer dan eens bekeeringe van noden,
Ons liefdevuur behoudt altoos zyn vlammen niet,
Nooit wordt met meerder ernst op 't nieuw tot God gevloten,
Dan als men zig op 't nieuw in zyne elenden ziet:
Hoe smaakt de hoop dan van een zalig hemelleven!
Dat eind der loopbaan! daar gene euvel daden weêr
Aan Jezus reden van verberging zullen geven,
Daar stige liefde wordt betaalt met stadige eer.

De Zon, hoe luisterryk haar gulde stralen gloeyen,
 Wordt door een wolkje wel een wyl van licht berooft,
 Schoon zy door 't hemelruim nooit nalaat weg te spoeyen,
 Tot aan d'avondkim verbergt het glansryk hoofd:
 De ziel gaat klagende dus vast ten hemel binnen;
 Hier is haar rustplaats, noch haar ware leven, niet:
 Dat kan zy eerst in kragt op Sions kruin beginnen,
 Daar zy het aanzigt van haar' lieven Jezus ziet.
 't Geloof, daar God zyn heil wil eeuwig aan bepalen,
 Is hier de grond slegts van het geen men niet kan zien.
 De dwaze zal nogtans op dezen weg nooit dwalen,
 Wyl God als leidsman hun de regterhand zal bién.
 Gryp moed, myn *Godelief*, uw Veldheer houdt zyne oogen
 Staåg op u wakende, hy heeft het blinkend zwaard
 Al vroeg in 't Paradys van zyne heup' getogen,
 Gy wordt door Hem, en door zyne Englen wagt bewaart.
 Kom, lieve Boezemvriend, volg my met dankbre klanken,
 Laat ons dien grooten Held bewyzen lof en eer.
 Myn boezem zwelt om Hem voor zyn genâ te danken,
 Misschien daalt wel zyn Geest op onze hoofden neêr.

G O D E L I E F.

Ach *Waarmond!* kan het zyn! zou God my nog verhooren?
 Zou ooit aan my, aan my genade zyn geschiedt?
 Zou zulk een zondaar nog in Jezus hem bekoren?
 Zou 't zoo een zyn, daar hy de zaligheid aan biedt?

Zou

60 S T I C H T E L Y K E

Zou zulk een schepfel nog een' reinen God behagen?

Maar nu wel aan! ik weet, in Israël regeert

Een Koning, die genâ staag voor hem uit doet dragen;

Kome ik dan om, zoo kome ik om, als hy 't begeert.

Hef op, myn *Waarmond*, 'k zal myn stem met d'uwe pare:

't Is of myn ziel wat hope, en vreugd, gekregen hadt,

Aan Jezus zy met u gewyd myn hart en snaren:

Wie is hy die naar eisch zyn heilverdienschen schat?

W A A R M O N D.

E Manuël! nu opgevaren,

De liefde en lust der Hemelscharen,

En 't roemryk voorwerp van hunn' snaren,

O God, en Heer!

Ai wil ons, die ook voor u bukken,

Uw grootheid op het harte drukken,

Uit stof en duisternissen rukken,

Ter uwer eer.

Wy roemen uw barmhartigheden,

Uw zorg, die gy woudt besteden,

Om ons, uwe arme en naakte leden,

Zoo mild te kleen

E. A.

Met

Met witter dan Egyptisch linnen:
 Wy roemen met verliefde zinnen,
 Bloetbruidegom, zoo waard te minnen!
 Uw mogentheên.

Wy waren Tyriërs, en Moren,
 En gingen eeuwiglyk verloren;
 Maar gy, gy hebt ons uitverkoren,
 O Davids Zoon!

Uw goed, uw Godlyk alvermogen,
 Gaf 't licht in onze duistere oogen,
 En kragten, daar we ons door bewogen
 Tot voor uw throon.

Zou onze mond uw lof dan zwygen?
 Zoudt gy den roem Uw's naams niet krygen?
 Neen Heer, ai! zie ons worstlen, hygen,
 Om hand, en hart,

Stâag rustloos tot uw' dienst te geven;
 Gy zyt de wellust van ons leven.
 En ziet, wanneer we aan d'aarde kleven,
 Hoe zeer 't ons smart.

Ai! Levens Bron! Fontein der hoven!
 Die voormaals Horebs rots deed kloven,
 Zend zuivrend nat, daal neêr van boven,
 Wasch ons gemoed;

Leſch

Lefch onzen dorst ; vernieuw de kragten ;
 Dit dorre Kedar doet ons smagten ,
 Daar wy uit uwen throon verwagten
 Des levens vloed.

Leer onze vingren wettig fryden ;
 Omring ons toch van alle zyden ;
 Al geef ons moed in al dit lyden ;
 Tot wy hier na ,

Geheel van alle smert ontheven ,
 U eeuwig zien, en eeuwig leven,
 En juichen, dat de Heemlen beven,
 Hallelujah.

PINXTERFEEST.

WEes welkom morgenrood, klim heuchlyk zonnelicht,
 Dat my zoo vrolyk thans de komste doet verjaren
 Van 't groote Pinxterfeest, dat zalig tydgewrigt
 Dat Judaas nakroost deedt op Sions kruin vergären:
 Wat stort ge, o Heildag! my een' blyden yver in,
 Hoe gaarne zoude ik all' uw zaligheên verheffen,
 En my verliezen in de wond'ren van Gods min,
 Die alle hoogte en breette en diepten overtreffen.
 O Dag! de grootste die aan 's Hemels trans verscheen,
 Hebt gy niet tweemaal God op 't plegriest neêr zien dalen!
 Ja, 't heugt u dat het licht op Sinai verdween
 Voor 't meer dan zonnevuur der goddelyke stralen:
 Toen God zyn woonsteê, toen Hy 't ongenaakbaar licht
 Verliet, de wolken koos ten trotschen zegewagen,
 En zyn' gedugten throon heefi op zyn' kruin gestigt,
 Omheint van rook, en vuur, en felle donderflagen.
 Hoe beefde Horeb en gansch Paran in het rond,
 Toen zy de Godheid op hunn' toppen voelden naderen,
 En zagen Abrams kroost, gebogen op den grond,
 Voor d' Oppermajesteit al bevende vergaderen!
 Wat sterfelyk oog zou ook dien sellen blixemgloed,
 Wat oor het schel geluid van die bazuin verdragen!
 Wat groot gezigt! dat zelfs een Mozes sidren doet,
 En d' ogen houden op 't verbiedigt neêrgeflagen.

Hoe

Hoe schittert evenwel Gods liefde hier in 't oog,
 Zyn gadeloze trouw aan Abrams late neven,
 Die Hem doet dalen van den blaauwen starreboog,
 Om zyn verbond en wet en Leidsman ^a hier te geven.
 Maar liever nogtans wendt zig myn bespiegeling,
 Om heuchelyker God op Sion te zien dalen.

Help, Heer, opdat ik door den drang der eeuwen dring,
 En uw verschyning in myn digttafreel mag malen.

Ik klim, terwyl ik my op uw gelei verlaat,
 Dan op Moria, daar ge U nader zult ontdekken
 Aan d' eerstelingen van het geestlyk tarwezaad
 In zinneprenten, die gescherpten aandagt trekken.

Maar hoe verbeelde ik best, wat hier myn oog beschouwt;
 't Gevaerte, glans en pragt der ruime tempelzalen,

En 't groots Jeruzalem tot aan 't gestarnt gebouwt,
 Doen my in transen, en vergulde tinnen, dwalen.

Hier zie ik Sion, waar uw mond van heeft beloofd
 Uw Schepter door 't heelal met luister af te zenden,

Als Jezus eens de kroon zou zetten op het hoofd,
 En Heirvorst wezen van zyn vrygevogte benden;

Dat heerlyk Sion, dat, naar uw beloftenis,
 Zyn Koning in 't gejuich dier schatrende gezangen

Hozanna! heil zy hem die nu gekomen is!

Bestrooit met vreeolyf heeft in triumph ontfangen.

Daar zie ik Golgotha nog roken van zyn bloed,
 Daar zink ik met Hem in de naafte grasspelonken,

Als ik herdenk, hoe myn ontaard en boos gemoed
 Hem scherpe nagels heeft door vleesch en been geklonken:—

^a Den Engel, Exod. xxxiii: 20--23.

Daar ryze ik met Hem ook vol blydschap uit het graf,
En zie myn kruisleer naar den heme! opgeheven,
Die Hy zoo gunstig my naar 's Vaders hellsthoon gaf,
Om uit dit Bethel naar het starredak te streven.

Gints blaauwt my in 't gezigt d' Olyfberg, die de lugt
Schynt in te steigren met zyn hoog getopte bomen;

Daar Hy naar 't lighaam wel myne ogen is ontvlugt;
Maar om des t'eerder met zyn Geest weêrom te komen.

Maar laat ik Tempelwaarts myn gangen wenden, om
De nyvre bezigheên te zien der offeraren.

Hoe vrugtloos staft en zwoegt hier Arons priesterdom!
Hoe dwaas vergapen aan deez' schad'wen zig de scharen!

Nu myn verhoogde Borg, die ware Schechina,
Is opgevaren in den drang der Cherubynen:

Hy zal na 't boeten van de grootste waereldschâ,
Als Melchizedek, die niet sterft, voor God verschynen.

Bindt nu het offer tot de hotens van 't altaar;
Plengt purperbloed, stookt op, stort duizend oliebeken;

Dat niemant wierook, zout, of wyn, of koeken spaar;
Beweegt de brooden vry naar tweepaar waereltstreken;

Maar weet dat al uw werk de Godheid nu verveelt:
Uw witte lamm'ren zyn als honden in Hare ogen,

Haar lust geen stierenvleesch, en wat gy zingt of speelt,
Zy wordt door 't tieren van uw lied'ren niet bewogen.

Dit huis heeft utgedient, het zoenwerk is volbragt,
En alle vleesch kan naar den Priesterrok nu dingen.

De zalvinge, belooft aan 't later nagellagt,
Zal reiner lofsang doen op hoger tonen zingen.

E

Zy

Zy-zal . . . maar hoe! wat's dit? hoe dreunt het heilig koor!
Bedrieg ik my? of schudt dees berg op zyn pylaren?

Wat wind! wat wonderbaar geluid klinkt in myn oor!
Wat zal dit Godshuis, wat zyn Priestren, wedervaren?
Beeft d'aarde? is 't een orkaan? of felle donderslag?
Die 't koperen portaal deed sidderen en kraken?

Wat zie ik schrik alom! wat hoor ik wee en ach!
En een verwart geluid uit duizend kelen maken!
Hier valt 'er een, door schrik beklemt, op 't aanzigt neer!
Die zyn bestorve mond en halfgeslote lippen

In stamelende taal dees woorden, *keer, ai keer*
De rampen van uw volk, en van uw huis, ontglippen.

Daar loopt een ander als verwoed den Tempel door,
Onzeker waar hy best het vege lyf zal bergen.

Een derden speelt de staat van 't godloos volk nu voor
Zyne ogen, 't geen de toorn van Israels God dorst tergen,

Toen, by het kruisgen van Jezus, 't middaglicht
Van glans berooft zig hadde in 't zwarte floers gestoken;

En hoe misschien de wraak tot hun verderf gerigt
Nu komt dit praalgebouw van Afië bestoken.

Waar heen! beroerde Schaar, gy vlugt, gy vlugt verkeert,
Hier 's geen verterend vuur, hier zyn geen blixemstralen,

Noch rook, noch donder, noch staketsel dat u weert:
God komt tot vrêe van Jood en Heiden nederdalen.

Zoo stort de regen op een dor en dorstig land:
Zoo voelt Egypte tot zyn heil zig overstromen:

Zoo daalt des Hemels Geest, om andermaal u hand
Te sterken, en met u in een verbond te komen;

Niet

Niet om in harden steen op 't nieuw de heilge wet
 Te schryven, maar om in uw harten die te drukken,
 En door de zandwoestyn van deze waereld met
 Zyn volk het Kanaän der Heem'len in te rukken.
 Volgt my naar 't voorhof, daar ik in de leerzaal hoor
 Gods grote daden, en zyn naam, met roem belyden
 Van zulken, die zyn Geest tot eerstelingen koor,
 En voor 't gewyde huis van Kanans grond wou suyden.
 Maar, Hemel! wat gezigt! o Jakobs zalig krooft!
 De blyde heileeuw daagt en juicht met duizent monden;
 'k Zie op 't Aposteldom den Geest die 't al vertrooft
 In 't fyn gesplitste vuur der tongen afgezonden,
 Die 't nedrig hart thans voor den hogen Hemel kiest,
 Gezint om daar, als in zyn tempelen, te wonen.
 O God, wie is 'er die zig zelven niet verliest
 In al die hemelmin, die 's Heilands min moet lonen!
 Zag deze zelve berg op Salomons gebed
 Het zuiver Hemelvaar door lucht en wolken dalen,
 Om 't schaduwoffer, aan de Godheid voorgezet,
 Te doen verteren in den gloed van zyne stralen;
 Nu mag hy zuiverder en groter vlammen zien,
 Nu groter Salomon, in 't heiligdom geweken,
 Het dankbaar reukwerk, dat hem uwe harten biën,
 Door heilig vuur doet in een heiligen gloed ontsteken.
 Deedt u de druk voorheen de zilte tranen van
 Uw bleke wangen, en besturve kaken vloeyen,
 Toen ge oog en wangen zaagt van Jezus, als een man
 Van smert, doorslagen op 't vervloekte moordhout gloeyen;

68 S T I C H T E L Y K E

Zaagt gy zyn matte leën gereten, en gerekt,
En 't hooft, bemorft met bloed, op 't mager borstbeen hangen;

Laat, nu de blydschap u tot lofgezangen wekt,
Een dubbelen vreugdevloed vry rollen langs uw wangen.

Nu, nu uw Jezus is ten Hemel aangelandt,
En u als weeuw en wees niet zonder hulp laat dwalen;

Maar heilgen olie uit de Goddelyke hand
Op baard en klederen tot op den zoom doet dalen.

Godvrugte Schaar, wat 's u al zegen weggeleit!
Die als de Seraphim Gods heiligheid doet horen:

Uw Gideon, die u zyn hulp heeft toegezeit,
Heeft tegen Midian en Baäl u verkoren:

Hy geeft u plagtig zyn bazuynen in de hand:
Gy zult een Godlyk licht in aarde vaten dragen,
En als die kruik verbreekt door al den tegenstand,
Dan zie 'k den vyand door uw fakkelvuur verslagen;

Ja eer nog d' avond daalt van dit roemrugtig feest,
Zult gy het tegenbeeld der broden God bereiden,

En zelf met eigen hand, naar Godspraak van zyn Geest,
Verschoven Japhet tot Sems tenten vrolyk leiden.

Uw Josra is vast een treë vooruit gegaan,
Om in de rustplaats u van Kanan te vergaaren,

En, naar belofte der Goddelyke blaân,
De zegekroonen daar te drukken op uw haren.

Roem Jezus heil, roem Zyn getrouwe min, myn ziel,
Schoon Hem de heerlykheid, waarom Hy heeft gebeden,

In 't bovenmaansche ryk by God te beurte viel,
Hy denkt nog egter aan ons armen hier beneden,

Zyn

Zyn hemel Majesteit versmaadt onze armoë niet,
 Hy zendt een' Trooster, die Zyn afzyn zal verzagten,
 Die trouw ons leiden zal, en onze nooden ziet:
 Wat heil, wat zaligheên staan ons van Hem te wagten!
 'k Aanbidde u, zalig God, o langverwagte Geest!
 O blyde Morgendauw! ô Glorie onzer dagen!
 Ai vier, verjaar met ons door Uwe komst dit feest,
 En neem bezitting van myn hart; U opgedragen,
 Verligt het door Uw vuur, en dryf het door Uw' wind,
 Vertoon Uw heiligheid, schenk kragt in 't geestlyk leven,
 Tot dat myn ziel eerlang zig buiten nood bevindt,
 En aan U eeuwig d'eer van haar behoud zal geven.

70 S T I C H T E L Y K E
 B E D E N K I N G E N
 O V E R H E T D E R D E
 G E B O D T.

*Gy zult den naam des HEEREN uwes Godts
 niet * valschehlyk dragen § , want de HEER
 zal niet onschuldig houden die zynen naam
 valschehlyk draagt. Exod: xx: 7.*

A lie uw geboden, groote en magtige Opperheer!
 Doen my met reden beven;
 Maar 't derde, dat uw hand, tot stavang van uw eer,
 Op Horeb heeft geschreven,
 En menigwerf herhaalt, ontzet my boven al.
 Gy dreigt my wisse slagen,
 Zoo ik den grooten naam van myn' Verbonds God zal
 Of niet, of valschehlyk dragen.
 Gy wilt, dat ik my noem uw gunst- uw bondgenoot;
 Om uw gedugt vermögen,
 Waar door gy slaken kunt de banden van de dood,
 Dus roemend te verhooggen.

Dat

* Taalkenners hebben bewezen dat het hebreusch word van de
 onzen ydelyk vertaalt, eigentlyk vals, leugenagtig zegt, gelyk het
 dus vertaalt word Deut: v: 20. Gy zult geen VALSCHE getuigenis
 spreken tegen uwen naasten.

§ Dragen of opheffen betekent het woord, dat door gebruiken
 overgezet is, of wil iemand het woord gebruiken liever houden, die
 denke dan, dat men in de eerste plaats iemands naam gebruikt,
 wan-

Dat ik geftadg alom belyde, *ik ben uw knegt;*
 En fchryve, *ik ben des Heeren;*
'k Hoor Jacobs God, wien ik heb heilig toegezegd
 Getrouw als Ifrel t'eeren;
 Die was, en is, myn borg in 't Goddelyk gericht;
 Die my zal heilig maken;
 En onder 't hemelheir doen eeuwig in zyn licht,
 En liefdevlammen blaken.
 Was 't dit nu al, myn God! dan viel uw wet niet zwaar,
 't Is ligt zig zoo te noemen;
 Maar denke ik aan uw vloek en 't eeuwige gevaar,
 Van op 't verbond te roemen,
 Terwyl men valschlyk draagt den naam van bondgenoot,
 Dan wordt niet zonder fchromen.
 Uw naam, in 't dugten van den yffelykten dood,
 Thans van my opgenomen.
 Gy laat geen middelweg door uwe heilge wet:
 Zig niet naar u te noemen.

E 4

Daar

wanneer men die draagt, of zig daar van benoemt: zoo dragen kinderen de namen hunner ouderen om de nauwe betrekking te ver-
 toonen, die zy tot hunne ouders hebben; zoo zegt Jacob tot Jofeph:
 Uwe kinders Manaffe en Ephraim zullen myne zyn, als Ruben
 en Simeon. Ende dat in hem myn naam genoemd worde,
 (dat is dat zy mynen naam dragen, myne zonen hieten) maat
 uw geflagte dat gy na hen zult gewinnen: zal het uwe zyn; zy
 zullen naar hunner broederen naam genoemd worden in hun erf-
 deel (dat is, zy zullen naar u hieten, en den naam van uwe
 zonen dragen.) Dit dan overgebracht tot den Heere, zegt, zly zyn
 volk te benoemen, zyn eigendom; tot zyn dienaars te behooren:
 het welk hier verboden wordende valschelyk te doen, dus geboden
 word te doen in waarheid, hem voor zynen verbondsgod, en be-
 houder te erkennen, en als zoodanig in hem te gelooven.

72 S T I C H T E L Y K E

Daar hebt Ge d' eige wraak toch eeuwig opgezet

Als op het valsche roemen.

O Heer! vergeef, dat ik my *Christen* noemen liet,

Toen ik geen Heiland kende,

En 't heil van uw verbond met dartle voeten stiet,

En tot den drek my wendde.

Hoe valschlyk wierdt myn naam toen op uw rol gebragt,

De rol van uwv leden,

Schoon ik aan U niet als myn Bondgod hebt gedagt,

Noch 't kwaad met ernst bestreden.

En als ik naderhant U trouw gezworen had;

En 't tyd was om te spreken;

Ben ik, helaas! niet min door menschevrees van 't pad

Van uw geboën geweken.

Wanneer uw volk of dienst wierdt schimpend aangetast,

Heb ik, beklempt, verlegen,

Gansch anders dan het aan uw bondgenoten past,

Helaas! te veel gezwegen:

En daar ik rustig voor my selv', of voor een vriend,

Zoude in de pleitzaal treden,

Daar kon èen zondaar, die myn aandagt niet verdient,

Myn lippen samen smeden.

De gruwlen van myn hart, die Gy alleen maar ziet,

Verzwygen best myn klanken;

Ben ik de boze zoon van Schelomith nog niet

Gevolgt; 't is U te danken.

Rechtvaardig God, die nooit den schuldigen verschoont,

Maar heilig wilt vergelden,

Ik ben de man, die U godlooslyk hebt gehoont,

Meer dan ik ooit kan melden;

En die ook sterfen moest aan deze slangebeet;

Maar denk aan 's Heilands slagen,

Myn Offeraar, die aan den eisch der wet voldeed,

En 't vloekhout heeft gedragen.

Gy zaagt Hem U, zyn' God, en Vader, staag als Knecht,

En Zoon, vol liefde vrezen:

En evenwel, Hy is, door U aan 't kruis gehegt,

Als lasteraar verweten.

Gy hebt my in uw' Zoon vergolden naar uw wet,

Gy deedt uw wraakzwaard treffen;

Dies wil ik nu uw' Naam als myn' Verbondsgod met

Gestagen roem verheffen.

Laat nooit weêr ydle vrees beklemmen myn gemoed,

Maar laat my onbezweken,

Door ware vroomheid en oprechtheid behoed,

Als voor U, van U spreken.

Maar gy Gods lasteraars, vervloekt en hoos gellagt,

Vloekt op, gaat voort in 't schelden;

Doch hy, die Sanherib een blyk gaf van zyn magt,

Zal 't u eerlang vergelden.

Vervloekt u zelf, misbruikt Gods Naam; hy zal dien heen

Betalen met zyn plagen;

't Onzalig naktoof van de moordnaars van zyn Zoon.

Moet zulk een vloek nog dragen:

Of wilt, zoo g' onverwagt u in Gods vierschaar vindt,

Uw uitvlugt niet vergeten,

* 2 Par: xxxii: 21. 2 Kon: xix: 35. Jes: xxxvii: 36. Zeg:

Zegt, dat gy duizendmaal zyn' Naam had in den mond;

En 't zelf niet hebt geweten;

Te zondigen zoo lang men 't niet meer laten kan

Zal mooglyk u. verschoonen:

De Godheit weet misfeiten zoo min als gy meer van

Dat onbedagtzaam honen.

Neen! vuile zondars, neen! 't verkankerde gemoed

Zal eens te laat ontwaken,

Wanneer u Gods zoo lang getergde toren gloed

Van eeuw tot eeuw zal blaken,

Hoe word ons Vaderland, ja zelfs Gods Naam bevlakt

Met vals en trouwloos zweeren.

Ach! mogt nog Ladislaus, wien Varna's zand bedekt,

U met zyn graffchrift leeren. †

Ep

† Aanmerkenswaardig is de geschiedenis van Ladislaus, Koning van Hungariën, die, in oorlog zynde met Amurath den tweeden Turkschen Sultan, op zyn aanzoek, wyl hy in Azië de handen vol hadt vrede maakt, welke wederzyds plegtig word bezworen. Amurath zig op dezen eed verlatende, trekt met zyn leger over den Hellespont om nu niet te meer krygt den oorlog tegen de Persianen en andere Aziatische volkeren te voeren: Paus Eugenius de IV. en zyn Nuntius Juliaan de Kardinaal dagten dat, wyl de Sultan met al zyn magt nu ver van de hand was, in de regte tyd voor de Christenen gekomen was om de Turken uit Europa te verdryven; Ladislaus was jong en vurig, de Kardinaal beweegt hem om met den eed ook den vrede te breken; dat gezegd en gedaan word: de kryg wordt zoo ras aangevangen als verkondigt, en het Hungarische leger rukt in het ontblote land tot Varna toe, den plaatsje by de zwarte zee gelegen: De Sultan hoorde van niets, speet met groote marschen door Natolië naar den Hellespont; by gebrek van Turksche schepen word hy met zyn leger door gekuurde galeyen van Genoa overgezet, waar op hy naar den leger der Christenen voert trekt: De Sultan omtrent in het gezigt van het zelve genaderd zynde, trok de bezworen vredens bedingen uit de zak, hief ze op naar den hemel, en riep uit Jezus Christus zoo gy God zyt gelyk de Christe-

En gy, die Gallio zoo trouw volgt op het spoor,
 Die u Gods Naam zoudt schamen,
 En schat verdediging van zuivre Godsdienst voor
 Wat woordentwist en namen; *
 Gy houdt u, zoo het schynt, van Gods verbondswet vrij;
 Maar waar toe dan uw roemen?
 Of moogt gy straffoos, schoon in Satans slaverny,
 In Christus naam u noemen?
 Of zult gy in den stryd van God en 't slangenzaad
 Onzijdig u gedragen?
 Zulk een wierdt naar de wet in oproer van den staat
 Door Solon zwaar geslagen.

Een

nen geloven, zoo straf de meenedigheid in uw eigen volk.
*Hier op gaat de veldslag aan, het gevegt word bloedig, de Christenen
 raken hier en daar aan 's wyken, Ladislans zet het met een benda
 der zynen in het midden van de Turken, en raakt straks om het
 leven, men houwt hem zyn hoofd af, en waert dat om tot een
 spektakel; Het Christen leger wykt en wordt voor 't grootste gedeelte
 neergefabelt ten spiegel voor de volgende geslachten, de Kardiinaal
 Juliaan raakt in een moeras ook om 's hals, terwijl hy vlucht. Door
 dezen slag in den jare 1444. is het plaatsje Karna, te vooren weinig
 bekend, beroemt geworden. Op den meenedigen omgekomen Koning
 wierdt dit grafchrift gemaakt.*

Romulidæ Cannas, ego Varnam clade notavi,
 Discite mortales non temerare fidem,
 Me nisi pontifices iussissent rumpere foedus,
 Non ferret Scythicum Pannonis ora jugum.

Das is, *Hand. XVII: 15.*

's Is Kannes neelag die herleest in Varnas streken.
 Het kruist van Romulus trof daar, hier treft my 't lot.
 Leert stervelingen, noot gekworen trouw verbeeten
 Die d' eeden niet ontziet, word niet ontzien van God.
 Hadt my noot Patt's gelaft dien band van eën te rukken,
 Men zag geen Scythiesch juk Hongaarschs schenders drukken!

* Hand. XVII: 15.

Een snode Caesar, die de wet vertrappen wou,
 Hieldt zulken voor zyn vrienden;
 De Satan volgt dat spoor in 't zwarte ryksgebouw,
 En maakt van schrandren blinden.
 Vloekt Meros, was Gods vloek voorheen, vloekt haar gestaag,
 Ontziet haar niet te schelden,
 Die vuig van aart niet hielp tot Jabins nederlaag,
 Noch opkwam met Gods helden. §
 Kreeg God geen eer, wat nood? als gy maar d' uwe hielt
 Hoe weinig zou 't u raken,
 Al wierdt de kerk door 't vuur tot op haar grond vernielt,
 Als 't afbleef van uw daken.
 Hoe schor klinkt toch 't geluid eens yvraars in uw oor:
 Durft iemand God belyden,
 Hy vindt een gansche schaar van Festossen, die 't voor
 Onzinnigheid bestryden. *
 Maar was 't hem beter, die slegt ergernisse geeft,
 In 't diep der zee te smooren; †
 Wat meent gy, zondaars, wat u God beschoren heeft,
 Die zelfs zyn' Naam durft slozen?
 Gy huichlaars, egte zaad van 't Pharizeewendorn,
 Die met geveinsde trekken
 U pas laat hooren, en het hoofd laat hangen, om
 Uw vuile borst te dekken;
 Verbeeldt u niet, dat gy Gods grooten Bondnaam draagt,
 Nooit wordt zy meer gesbonden;
 Niets is 'er dat de komst van 't Godsryk meer vertraagt
 Dan uwe ontzette zonden.

§ Riets: v. 23. * Handel: xxvi. 24. † Matth: xvi. 6. — — — — — Gods

Gods Naam, en werk, en dienst, te hebben in den mond;
 Daar breed van op te geven,
 Veel meer dan ooit de ziel daar zelf van ondervond,
 En voorts voor zig te leven;
 Te meeten elk, schoon met geen maat van 't Heiligdom;
 By elk naar roem te jagen;
 Van zelfsverlooch'ning wars; in ware wysheid stom;
 Is dat Gods naam te dragen?
 Neen! veinzaarts, God, wiens oog gestaag naar waarheid ziet,
 Zal u te ligt bevinden;
 By al d'oprechten houdt hy zig oprecht, maar liet
 Zig nooit door schyn verblinden.
 Bedriegt vry elk, maar God ziet uw gepleistert graf;
 Hy zal u nooit verschoonen;
 Maar 't valschlyk dragen van zyn' Naam reets hier tot straf
 Met valsche hoop beloonen.
 Bedrieglyk is uw hart: 't natuurlicht maakt geen dag:
 Daar zyn ook Jezu's sporen. †
 Een schrandere ziender, die Gods heilgezigten zag,
 Ging evenwel verloren. *
 De grootste vogel heeft juist niet de grootste vlingt
 Om mede om hoog te zweven:
 Een Struis, die zig vertoont als of hy door de lucht
 Zou naar de starren streven,
 Zit als aan d'aarde vast, dies mogt hy op 't altaar
 Van Il'rels God niet komen;
 Wien nooit bekoren kon schynheilig kerkgebaar;
 Maar ziet naar ware vromen.

† 2 Kon: x: 16. verg. met Jhs 29.

* Num: xxiv: 15, 16. verg. 2 Petr: ii: 15.

Ai! trouwe Juda, wil uw Zuster Israël

Godlooslyk afhoereeren;

Ai! laten wy zyn' Naam, in wecrwil van de hel,

Met hart en tong verweeren,

Zyn' grooten Naam gestaâg erkennen in zyn Zoon,

Zyn liefde en almagt pryzen,

En Hem, en 't Lam, dat als geslagt staat voor zyn' throon,

De dankbaarheid bewyzen.

Verban de menschevrees, 't is God die met ons is:

Zal ons een made storen?

Heeft Israels meeste deel daar door zyn erfenis

Van Kanan niet verloren? †

Gedenk hoe Pinchas is vurig voorgegaan,

Hy kon zyn God behagen; *

Wat heeft de lautheid niet aan Eli duur gestaan,

Die hem Gods vloek deed dragen. §

Bestryd uw ongeloof, indien gy God bemint,

En tragt in Hem te roemen;

De wet gebiedt u, dat g' uw zelven zult zyn kint,

En Hem uw' Vader, noemen.

Hy wil u alles zyn, en eischt alleen weêrom,

Dat gy zyn' Naam zult dragen;

Ai! waarom blyft gy dan in zyn verheffing stom?

Of traag in hulp te vragen?

Betrou Hem als uw God, zelfs in de duisternis,

Uw hoop zal zegepralen:

Belyd alom met roem dat Hy de waarheid is,

Hy zal uw vlyt betalen.

† Num: XIV: 1-3. en 22. * Num: XIV: 7-13.

§ 1 Sam: XI: 22-36.

GEDICHTEN N. 2

Gedugte God, ai! maak, naar uw gegeven woord,

Dat we U in waarheid eeren:

De wet van uw verbond heeft onze ziel bekoort:

Ai! wil dien lust vermeerren

Ontdek aan myn gemoed al wat naar volijheid zyeemt,

En laat myn yver blaken,

Om uwen Naam, wiens roem myn ziel thans op zig neemt,

Gehoorzaam groot te maken.

CHRISTE-

STICHTELYKE CHRISTELYKE SABBATH.

Wien 't lust met my den rustdag t'leeren
 Van 't nieuw verbond, volg op myn spoor,
 Gy Heer des Sabbaths! gaa my voor,
 En laat uw Geest uw wet my leeren:
 Die heeft U plegtig dezen dag
 Geheiligt uit de zavelingen,
 De dag der wording aller dingen;
 En die het eerste Jezus zag
 De zwagtels van de dood verscheuren,
 En 't glansryk hooft ten hemel beuren.

Moest Jakobs krooft hun Sabbath vieren
 Al rustend, ter gedagtenis
 Dat Hy, die Israels Bondgod is,
 De maker was van mensch en dieren,
 En die hun dezen rustdag gaf,
 Om uit de volken af te scheiden,
 En naar hun rustplaats te geleiden,
 Daar Jezus rusten zoude in 't graf:
 Een dag ten zegel in dit leven
 Dat God hun eeuwig rust zou geven.

Thans

Thans eert myn ziel met blyder klanken
 Een zaalger rust, een' beter stond,
 Waar op ik God, met hart en mond,
 Voor all' zyn werken mag bedanken.
 Zie ik niet voor- en tegenbeeld
 Volbragt naar 't Godlyk welbehagen,
 Den luister zyner deugden dragen,
 En wondren daar Hy zelfs in speelt?
 Wat voorwerp ik ook mag verkiezen,
 'k Moet my gestaag daar in verliezen.

In Isrels Sabbath zien myn oogen
 Door byna sestig eeuwen heen,
 Hoe zesmaal 't licht in 't oosten scheen,
 En zesmaal daalde aan 's hemels boogen,
 Eer d'aardbol op zyn hoeksteen zonk, *
 De hemel was als glas gegoten,
 Vol duizend wondre waereldkloten:
 Eer alles van Gods grootheid blonk,
 En hy beruſtſte vol genoeg
 Om niets 't heelal meer toe te voegen.

'k Zie in een reeks verborgentheden,
 Nu Jezus zegenryke dood
 De Godgeheimen my ontbloot,
 Dien Heiland zelf ter rustplaats treden:
 Hy heeft volbragt dat groote werk, §
 Een nieuwen hemel vol van lichten,

F

Die

* Job xxxviii: 6. § Gen: ii: 1. verg: met Job: xix: 28 en 30.

Die noch voor maan noch starren zwigten,
 En 't vrugtbaar aardryk van zyn kerk.
 Nu d'Eeuwiglevende is gestorven,
 Zie 'k eeuwig rust en heil verworven.

Gewenschte dag, zoo waard geheiligd,
 Gy hebt myn doodshenaauwt gemoed
 Na stryd met ware rust gevoedt,
 Gy hebt het graf voor my beveiligd,
 En in een slaapplaats nu verkeert:
 God nam in deze rust behagen;
 Dies wierd ik van de dood ontslagen,
 Myn rust gestoort, zyn rust geleert.
 Wat kan de Godheid meerder schenken?
 Wat waardiger om aan te denken?

Ik moet ik moet de zaligheden
 Nog meer verheffen van dien dag,
 Die Jezus als verwinnaar zag,
 Op 't rood bebloede slagveld treden;
 Den dag, waar op die dorre staf
 Kwam uit het heiligdom, beladen
 Met geurige altoos groene bladen
 En vrugt, die milder voedsel gaf,
 En vlugger kragt om voort te streven,
 Dan ooit Elias koek kon geven.

Van onze vaders, snood bedrogen,
 Is in dit land in donkeren tyd

Dees

Dees dag den zonnegod gewydt,
Eer Judaas Zon straalde in hunne oogen:

Veel beter wordt aan 't eeuwig Licht
Dees dag, de roem van alle dagen,
Van ons, hun' kindren, opgedragen:

Nu streelt en koestert zyn gezigt
Ons op deez' dag met dubbele stralen,
Waar op wy rust en adem halen.

Wyk slaafsche zorg, wykt ydelheden,
Stoort op deez' dag geen stille rust,
Wyk gy voor al, o zondenlust!

En sterf met alt' myne aard'sche leden.

Ruk los myn ziel de banden, die
U aan dit slaafsche werkhuis binden,
Zoo vliege ik sneller dan de winden
Naar Zalem, daar 'k myn Schilo zie,
Daar in 't gehoeve van reine lusten
Vermoeide kragten eeuwig rusten.

Ik wierd voorheen gelyk de baren
Geschokt door driften heen en weêr,
Belet door zugt naar geld, of eer,
Of weestult, immer te bedaren:

Dan knaagde weêr 't ontfeld gemoed,
En dreigde my Gods wraakphiolen:
Ik vlugtte, en wist niet waar gescholen,
Voor donder, wind, of blixemgloed;

Elk schein, met God op 't felst verbolgen,
Alom my op het spoor te volgen.

Zoo zegt een Adam God t'ontvlugten

In 't lommer van de vygeblaân:

Een Judas, met zyn geld belaân,

Vervult de lucht met ydle zugten:

Een goddeloze heeft geen vreê:

't Gemoed laat door geen Philomelen

Noch Tyrus liederen zig streelen

Als God het dreigt met angst en wee:

Dan helpen niet dan Davids snaren

't Ontfeld geweten aan 't bedaren.

Nu juicht myn ziel in Gods genoegén

En rust, gelyk op 's moeders schoot

Een kind, dat zorgt voor angst noch nood,

En laat de waereld angstig zwoegen:

God stilt! wie is hy die beroert!

Hy heeft zig Zalem uitverkoren:

Wie zal dé rust en kalmte storen,

Daar liefde staâg den schepter voert:

Daar Jezus vrede wil gebieden

Moet Satan, vleesch, en waereld vlieden.

Verheffen zig d'ontfelde baren,

Myn anker hegt op stille reê:

Ik slaap met Jezus zegt, de zee

Zal straks wel op zyn stem bedaren.

G E D I C H T E N.

85

En schoon ik week aan weken zwoeg,
Wie zal my Kanaän ontroven,
Dat Jezus mond my wou beloven?
Myn God! uw eed is my genoeg;
'k Steek uw trompet om 's vyands wallen,
Zoo moeten reus, en muren vallen.

'k Behoef thans oog noch voet te wenden
Naar land, of stad, of heiligdom,
God woont in 't midden van ons, om
Te spoediger zyn hulp te zenden.
De wet is dood, met vloek, en magt.
'k Ben uit dien drogen kuil ontslagen,
En wagt naar priesterbeurt noch dagen,
Die tempelftryd is ook volbragt.
Geen bloed hoeft op 't altaar te rooken,
Nu God heeft eeuwig vrygesproken.

O zaalge rustdag, nooit volprezen!
O jubeljaar, zoo lang beloofd!
Het veld geeft koren, most, en ooft,
En hoeft geen vyands hoof te vrezen.
Myn Vredevorst, die op deez' dag
Kwam uit het heilige der heiligen,
Zal ons voor eeuwig nu beveiligen
Van al wat onrust heten mag;
Hy heeft van d' arbeid onzer zonden
Voor Zig, en ons, de rust gevonden.

F 3

Och!

Och! mogt myn zaad in Sion woonen!

De plaats, die God koos tot zyn rust.

Och! mogt myn gansche huis zyn lust

In 't zalig vreêverbond betoonen!

Dan zou het zien, hoe al wat leeft

Tot moeite en arbeid is geboren;

Maar dat die rust niet is te storen,

Die God alleen zyn bondvolk geeft.

Wie 't hart mag aan het schepsel binden,

In God alleen is rust te vinden.

Het vee mag in dit heil zelfs deelen;

Die 't voormaals 't leven heeft gekost,

Gaan nu, van 't outermes verlost,

Gerust in malsche klaver spelen;

En zugt het nog in vrees en stryd,

Misbruikt zyns ondanks in de zonden,

God heeft voor hun ook rust gevonden:

Daar komt, daar komt een beter tyd,

Wanneer Gods arm dat juk zal slaken,

En al zyn bondvolk heerlyk maken.

Vergeet, myn ziel, toch nooit Gods daden,

Gedenk daar aan op dezen dag,

Wiens morgenstond uw' Heiland zag

Ontwaakt, met zoo veel roem beladen:

Nu zal Hy, door de rust gestreekt,

In d' eeuwigheid der eeuwigheden

't On-

't Onsterfelyk priesterampt bekleeden,
 Door Melchizédek afgebeeldt;
 Van daar ontfangt gy, op zyn bede,
 Uw zieleruft, uw heil, en vrede.

Ga, Zondaar, ga, zoek uw genoeg
 In alles, wat de waereld geeft;
 Maar weet, zoo lang de Godheid leeft,
 Zoo lang zal u 't geweten wroegen:
 Uw driften horten tegen een,
 Zoo ge al niet zugt in duizend noden:
 Waarom, waarom toch God ontvloten?
 Gy loopt, en weet zelfs niet waar heen.
 De Vredevorst zal zig ontfarmen,
 Indien ge u flegts werpt in zyne armen.

Myn God! vergun my all' myn dagen
 Te mogen rusten in uw ruft;
 Het is uw wet, myn wit en lust,
 My rustloos in uw werk te dragen:
 Dan zal myn ruft, die ik geniet,
 My al zoo wel een zegel wezen,
 Als 't was aan Israël voor dezen,
 Van nog een ruft, die overschiet,
 Waar naar myn ziel hygt van verlangen,
 Om eeuwig die by U t'ontfangen.

J E Z U S SCHOONHEID.

MYn God en Heiland, is 't niet lang genoeg gewagt
Uw zielverrukkend schoon naar 't leven af te malen,
Zoo menigwerf van my met blydschap overdagt,
In 't alverkwikkend licht der Goddelyke stralen?

Ontfonk myn hart nu met een kool van 't zoenaltaar
Door 't duivewiekkje van uw' Geest in vlam geblazen,
Op dat dit heilig vuur zig met myn woorden paar',
En ik uw Sion doe op lekkernyen azen.

Ik weet, Immanuël, dat van een gladder tong,
Voorzien met hemeltaal en Cherubyneschagten,

Uw roem, dien nimmermeer naar eisch een sterfving zong
Tot luister van uw kerk, veel beter was te wagten.

Maar ook verheft Ge U uit der zuigelingen mond,
Schoon zy met lager taal uw zaligheden zingen;

Nooit toont de zon toch meer haar vuurglans op den grond,
Dan als haar stralen door de zwarte wolken dringen.

Ach! dat Loruchama myn taal in 't harte drong,
Ach! zag ik den Euphraat en Ganges palmen spreiden,

En 't ryke Scheba eens den Koning, dien ik zong,
Hun geurig reukwerk tot zyn outerdienst bereiden,

Gy Maas en Merwe, die zyn zielvervoerend schoon
 Zoo vrolyk dag aan dag hoort fchaatsen langs uw zomen,
 Ontfangt en voert alom myn blyden hemeltoon,
 Zoo ver gy 't leven kweekt in menschen, vee, en bomen:
 Zegt Sions dogter, als gy myn tafreel haar geeft,
 Dat ik haar Koning naar waardy niet af kan malen,
 Vraagt egter vry aan haar en al wat adem heeft,
 Wat schoonheid immermeer by deze schets zou halen.
 ‡ Myn Held draagt op het hoofd een Goddelyke kroon,
 Van ouder afkomst dan d' onmeetbre hemelkringen,
 Een ongeschape licht omringt zyn' gloriethroon,
 En maakt ze onnaakbaar voor het oog der ftervelingen.
 De naam Jehova staat op 't koninklyke kleed,
 Zyn heerlykheid vervult het ruim der ftarreboogen,
 't Grootmagtig Englenheir staat tot zyn dienst gereed,
 En d' afch van 't ganfch heelal word op zyn wenk bewogen.
 Zyn vloertapyt, bezaait met glansryk ftarregoud
 Des kreefts, en melkwegs, en der wemelende draken,
 Vertoont my wat paleis zyn vinger heeft gebouwt,
 En van wat Godsglans zyne azure wanden blaken.
 Zyne opperzalen zyn gegrondt op klaar kristal.
 Hy zweeft op wieken van de donderende orkanen.
 Zyn fteffen ftoften op zyn woord een watervat,
 Wiens ftoemen zig een weg ten diepen afgrond banen.
 Den blonden dageraat, het blyde morgenrood,
 Orion, Mazzaroth, en 't fpan der Zevenftarren,
 Die zyn gedugte hand in hunn' garelen ftoot,
 Bewaart zyn arm alleen, datze in hunn' loop niet watten.

F 5

Hoe

‡ Jezus befchouwt als God.

Hoe straalt alom my toe zyn Goddelyke kragt!
De bergen fiddren op het neêrflaan van zyne oogen.

De gapende afgrond schrikt voor zyn gedugte magt.
Hy klieft de zee, en stilt haar weêr door zyn vermogen.

Hy wandelt daar in 't diep de Leviathan woont,
Schoon hy het pekelnat door zyn geblaas doet koken.

Zyn vuist heeft den tyran van 't gansch heelal ontroont,
En pletterde wie ooit zyn grootheid dorst beftoken.

Hoe streelt uw Godheid, o myn Heiland! myn gemoed,
O nimmer leêge bron van duizend zaligheden!

Nu leid de blyde hoop, daar Gy myn ziel meê voed,
My naar uw ryksthroon met onwankelbare schreden.

Wie zou de kroon, die gy hebt voor uw kerk bereidt,
Uw vuist ontwringen? wie haar voeten ooit doen dwalen,

Daar haar de wysheid zelve in 't spoor naar Sion leidt,
En 't duistere herschept door Goddelyke stralen?

Wanneer ik wandelde in de schaduw van de dood,
En God myn beker had vol alsmedroes geschonken,

Toen was uw byzyn myn verkwikking in dien nood,
Toen liep ik veilig aan uw hand door vlam en vonken.

Schoon d'aard dan daverde, en reet loejende van een,
Schoon berg, en rotsen voor uw vlammend aanzigt vloden,

'k Heb tot myn veiligheid niets dan uw arm alleen,
Uw tegenwoordigheid die my omringt van noden.

Hoe zalig is my uw verborge nadering!
Door tyd, noch plaats, noch aardsch, noch helsch, geweld te slo-
Schoon ik ten hemel voer, of in den afgrond ging, (ren,
Gy zyt daar, en Gy knut, en wilt my gunstryk hooren.

'k Ben

'k Ben ziels en lighaams kragt verplicht aan God alleen;
 Hy is myn Maker, en de Hoeder van myn leven;
 Hy heeft my staag omringt met zyn weldadigheên;
 'k Heb duizendmaal misdaan, Hy duizendmaal vergeven;
 Maar, groote Heiland! ben ik min aan U verplicht?
 Wiens gadeloze min de waereld heeft doen wagen;
 Die 's Vaders heerlykheid verliet in 't eeuwig licht,
 Om in de duisternis Gods smaad, en vloek, te dragen?
 Wien zwaai ik 't geurigste dan van myn wierook toe?
 Of zal ik veiliger myn lof en liefde deelen?
 Neen groote Goël! U aanbidde ik bly te moê,
 U geve ik 't hart, en hoeve aan God dat niet t'ontstelen.
 ‡ Doorlugte Zoon, die 't beeld des grooten Vaders toont,
 Wie zoude U niet, gelyk de klim den olm, omarmen?
 O Isrels zaligheid! schoon van zyn zaad gehoont,
 O eeuwig proeffstuk van het Goddelyk ontfarmen!
 De gryze wynberg boge op Gods getrouwe boôn,
 Laat vry Moria trots zyn kruin ten hemel steken;
 Roem ik met meerder recht niet op Gods eigen Zoon?
 Laat Thabor, Hermon, ja de waereld voor my spreken!
 Wie kent een vaders hart? wie heeft met Abraham
 En 't wonderoffer ooit den Godsberg opgeklommen?
 Wie heeft hem zig verbeeldt, toen hy het slagtimes nam?
 Die op 't bedenken van Gods min niet moet verstommen?
 Hier is een Vader, die slegts eenen Schootzoon heeft,
 Het voorwerp van zyn liefde, en eeuwig welbehagen,
 En Die dien Eenigen, dien Welgelfelden geeft,
 Om voor elendigen 't vervloekte kruis te dragen.

En

‡ Als Gods Zoon,

En van geen minder vuur brandt die verliefde Zoon,
 Om zyn beloofde bruid den klauw der hel t' ontrukken,
 En, ter verkryging van dien armelyken loon,
 Voor haar het zalig hoofd op 't moordhout neêr te bukken.

O Goddelyk geschenk! de waereld kent u niet,
 Maar staal, noch tyd, zal ooit uw' naam by ons doen slyten;
 Zoo we U niet prezen met een eeuwig liefdelied,
 De steenen zouden ons d'ondankbaarheid verwyten.

‡ Toen Adam voormaals, door de hofslang snood misleidt,
 't Verboden ooft te stout, en trouloos, had genomen:

En 't doodlyk sap zig door zyn aadren had verspreidt;
 De Gihon, en Euphraat, en meer en mindre stroomen
 Door schrik verzonken in hun diepe boezems neêr;
 Toen 't moedeloos geboomt liet blaân en kruinen hangen;

De donder klaatterde op 't gebergte keer op keer;
 En 't vrolyk pluimgediert vergat zyn maatgezangen;

Wanneer de wraakbazuin sloeg yslyk wee op wee;
 De hemeltrans bestierf, en schoot noch licht noch stralen;

En niemand naadren dorst tot God met lof of beê;
 En 't groot gevaarte scheen ten ondergang te dalen;
 Toen trad die groote Held kloekmoedig voor Gods throon,

Zyne oogen schitterden van heete liede vonken,
 Toen heeft Hy zig als Borg voor 't menschedom aangeboôn,
 Om God te heiligen aan 't moordhout vastgeklonken.

Roem vry Orestes en zyn' vriend, roem Jonathan,
 Roem al wat immer blyk van liefde heeft gegeven,

Hier blaakt een heeter vuur, wie is 't, die noemen kan
 Een vriend, als Hy, die voor zyn vyand gaf het leven;

Een

‡ Als Borg.

Een vyand, die van God, en alle deugd, ontaart,
Ten val van 't ſchepfel all' zyn kragten had verzworen,
Zyn Maker boos verſmaad voorheen aan hem zoo waard,
En ſnood den heldraak hadt tot zynen heer verkoren.

‡ O groote Middelaar! die in de breſſe tradt,
Moet niet wat adem heeft uw medelyden pryzen?

Moet uw verloſte kerk U 't geurig wierookvat
Niet zwajen, en U hulde en eeuwige eer bewyzen?

Gelukkig Iſraël! aan wien God Mozes zondt,
In trouw en zagten aart een roem der volgende eeuwen,
Wien Hy verwaerdigde om van Hem ſtaåg mond aan mond
Zyn laſt t' ontfangen aan de zugtende Hebreeuwen,
En die voor hun weêr op het vreeslyk Horeb klom
Tot God, ſchoon wonende in een kring van blixemſtralen,
Hun antwoord bragt, en ziel en lighaam offerde, om
De gunſt der Godheid op het leger te doen dalen.

Maar hoe veel zaliger geleidt Ge ons naar Gods thron,
O grooter Mozes! die dit wigtig ampt woudt dragen,
Geen menſch, geen Engel, maar Gods eige Wonderzoon
Zyn groote Metgezel en eeuwig welbehagen.

Gy kent de diepten Gods, en hebt in 's Vaders ſchoot
De blyde boodſchap van den vrede op U genomen,
Steeds vloeiden van uw tong, zelfs in uw bittere dood,
Voor Jood en Heidenen een reeks genadeſtroomen.

Wee Chorazim! wee u ontaart Betzaïda!
Wee boos Jeruzalem! dat ſnood Hem hebt verworpen,
Regtvaerdig heeft u reets Gods grimmige ongenâ
Het bitter grondſop van zyn vloekkelk uit doen ſlorpen.

Ge-

‡ *Als Middelaar.*

Gedugte Middelaar, ik werpe in 't stof my neêr,
Zoude ik, een arme worm, U weigeren te ontfangen?

Myn zaak zy d' uwe, myn behoudenis uwe eer:
Ai! wil myn plaats by God in 't hoog gericht vervangen,
Zeg uit myn naam, zoo 'k U een voorschrift geven mag,
Dat ik myn doodschuld ken en zie met weenende oogen:

Maar dat myn ziel, zoo ras zy Gods verbondseisch zag,
Is naar het starredak tot U om hulp gevlogen:

Volmaakte Middelaar, die trouw het Godlyk recht
By ons bepleit hebt, zelfs ten koste van uw leven,

Zoude ik uw hulp, die gy by God hebt toegezegd,
Niet weêr van myne zy het vol vertrouwen geven?

Zoo ver uw hand my heeft geleidt in 't heiligdom
Hebbe ik uw gangen trouw en naar het recht bevonden.

'k Hebbe in benaauwtheên nooit U aangelopen om
Vervulling van uw woord of Gy hebt hulp gezonden.

Straalt ooit een reiziger de vreugd ten oogen uit,
Die, van een heete wind in een woestyn belopen,
Een schuilplaats vindt, waar op het brandend pestvuur sluit,
Een schuilplaats, door geen storm, of haren ooit te slopen:

Viet aan uw vreugd, myn ziel! den ruimen teugel dan,
Zy overklimme vry de kragt van taal en snaren,

Uw Burgt, uw Middelaar, uw Schuilplaats wil en kan
U eeuwig voor het vuur van 's Hemels wraak bewaren.

Geen lyfwagt weert u van den Goddelyken throon,
Geen baatzugt, euvelmôed, of wrok van hovelingen,

Uw stamelende tong vervangt Gods eigen Zoon:
Hy doet de kindertaal door 't dak der wolken dringen.

Gryp

Gryphelsche booswigt! vry Gods wet, en schreeuw om recht,
Verdon, hoe vreeslyk u Gods blixem heeft geslagen,

En dat Gods schending ook ten mynen laste legt,
Dies waardig met u een en 't zelfde lot te dragen;

Maar weet, wraakgierige, dat God onschuldig houdt:
Naar recht; men doet geen borg, en schuldnaar, beide boeten;

Hy, die geen zonden in zyn Isrel thans aanschouwt,
Zag in Gethsemane hun Leidsman voor zyn voeten.

‡ Maar, Hemel! hoe ontzet, hoe schemert myn gezicht!
Hoe Romp wordt myn vernuft! hoe voel ik my verrukken!

Zoo 'k Jezus als een mensch my voorstel, en 't gewigt
Van dat aartswonder op myn bevend hart voel drukken:

'k Ben menigmaal vervoert, wanneer ik Abraham
By Mamte volgde, en God daar zag met vleesch omhangen,

Die by hem als een vriend by zynen hartvriend kwam,
Gewoon te deelen in malkanderens belangen:

Of als ik Mozes naar den braambosch volgde; of God
Met hem gemeenzaam in de hoofdent zag vergaren;

Of ter vermaking van zyn' vrienden nu eens tot
Hen schielijk dalen, dan weer schielijk weggevaren;

Maar hoe veel heftiger verrukt het myn gemoed,
Dien zelve God, Dien zy, nog dikbenevelt, zagen;

Texten van 't selve leem met my, myn vleesch; en bloed,
Die als myn broeder zal dezelve zwaarte dragen;

Al hadde ik 't wyde hart der Thekoatische vrou;
Of dat des wyzen mans, den roem van 't Schander oolten;

Al staarde ik eenwig met de Cherubim; ik zou
My met een eeuwige verwondring moeten troosten.

‡ Als Mensch. Zoo

Zoo God de heerlykheid my bood van Libanon,
 En kroon, en scepter, goud, en purpre throongewaden,
 'k Zou by dit voorrecht zelfs het koningryk der zon
 En wat een dwaze Jood meer wagten kan, versmaden.

Verwate hofslang, gy hebt God en mensch onteert,
 Uw nydigheid deed u van groote dingen droomen;

Maar hoe is eeuwig, tot uw smaad, de kans verkeert,
 Nu deze Godmensch heeft voor beide wraak genomen:

Nu zal in d' eeuwigheid niet slegts myn ziel alleen,
 Maar ook myn ligchaam, in die zaal'ge weelde deelen
 Van God te zien in die beminnellyke leên,
 Die tong, die handen, die de kerkbruid eeuwig strelen.

Immanuël! wie zou die teekens kunnen zien,
 Die U voor ons aan 't kruis zoo bitter zyn geslagen,
 Wiens liefde in volle vlam U niet zou hulde biên,
 Een liefde, wiens geweld geen stervling zou verdragen.

‡ O zalig kerkgewelf, waar aan die Zon verscheen!
 Dat zielverlichtend heil verspreidt Zy met haar stralen!

Wat kragt, wat blydschap, en ontelbre zaligheên
 Doet Ze op de hoofden van haar trouwe minnaars dalen!

Zy heeft de wildernis, beschaduw't door de dood,
 Bezaait met schenkels en ontzielde bekkenelen,
 Verlicht, verwarmt, en in het nypen van dien nood
 Doen in de weelde van een grazig Gozen delen.

Zoo doet de morgenstar den akeligen nagt,
 En 't blyde zomervuur den barren winter vlugten;

Zoo geeft een milde daauw aan 't dorstig aardryk kragt,
 En vult den hof met druif, granaat, en eed'le vrugten.

‡ *Als Propheet.*

Hy

Hy is die Man, die uit geopende oogen ziet ;
 Die staag den sleutel van Gods raadzaal heeft in handen,
 Het Woord, de Wysheid, die zyn Vaders schoot verliet,
 Om meer dan lamplicht in den tempel te doen branden:
 Heeft Israels Leidsman, heeft de wyze Salomon
 Niet aan de borst van dien Gamaliël gezogen?
 Wie wies zig immermeer in deze wysheids bron,
 Die God niet leerde zien met onbenevelde oogen?
 Geen breede zoomen aan een' langen staatfierok,
 Geen voorhoofdierfel, met de wet op 't digst beschreven,
 Maar een geleerde tong, en taal, die 't harte trok,
 En in 't gebeente drong, had Hem Gods Geest gegeven;
 Genade vloeide van zyn reine lippen af,
 Voor 't overtuigd gemoed in duisternis gezeten;
 Het geurig Gilead, hoe ryk van balsam, gaf
 Nooit diergelyken voor een doodbenauwt geweten,
 Hy stak de vreebazuin, en blies het jubeljaar,
 De kreuple sprongen als een hert, de dove hoorden;
 De blinde zagen Gods getuigenissen klaar,
 En volgden Hem in een gareel van liefdekoorden:
 Het gansche scheepsel ging op zyn gedugten wil
 In stagen arbeid om zyn hoog gezag te staven,
 De starren dienden Hem, de winden zwegen stil,
 Wyl God en Engelen aan Hem getuignis gaven.
 Hoe veilig staat de Kerk haar donkre nagten door;
 Zy heeft den gruwel der verwoestinge † zien komen,

G

En

† Dan: IX: 27. Matth: XXIV: 15.

En is bevrydt; zy leent geen Bar Kozibaas † 't oor,
 Noch Mahomeths, misleidt door teekenen of droomen;
 Haar trouwe Waarmond heeft haar uit Gods raad voor spelt
 De lotgevallen by de Godheid haar beschoren; (geweld,
 Noch vuur, noch staal, noch draak, noch 't beest, noch helsch
 Noch Gog, noch Magog, zal haar fondamenten storen:
 Men hoeft naar Endor, of naar Ekron niet te gaan,
 Noch by den drievoet van Apollo raad te vragen,
 De God van Israël zal zelve gadeslaan
 En raden, die zig aan Hem hebben opgedragen:
 O groot Propheet! brandt elk het hart niet als Gy leert?
 Helaas! hoe lang hebbe ik het oor voor U gesloten!
 'k Vervloek den dag, toen ik den nek U heb gekeert,
 En uw langmoedigheid heb met den voet gestoten;
 'k Was zinneloos genoeg om uw discipelschaar
 Als een' onnooslen hoop van dwazen te versmaden,
 Die door hun drabbig bloed, of zwakke harsens, naar
 En noodloos bukten met gewaanden last beladen:
 Maar Hemel! hoe verging myn ziel die spottens lust!
 Wanneer uw stem klonk als de donder in myne ooren,
 En, in myn slaapzugt door uw weebazuin ontruft,
 Ik my van God vervreemt zag raadloos en verloren;
 Nu aze ik gretig op den honig van uw' mond,
 Nu eete en leve ik van die hemellekkernyen;

Dat

† Een bekend bedrieger, die zig voor den Messias uitgaf, veele duizenden der Joden verleidt heeft, en hun een verderfelyken oorlog berokkent waar in hy omkwam, in het jaar 134 en 135. Euf: Chr: lib: II: pag: 167. hierom kreeg hy van de Joden zelve den naam van Bar Koziba, de zoons des leugens, in plaats van Bar Kochba de zoon der sterre, gelyk hy zig genoot. Had. met. zinspeling op Num: XXIV: 17. Zie Buxtorf Syn: Jud: Cap: I: pag: 719.

Dat Manna geeft thans aan myn ziel meer blydschaps grond,
Dan Ophirs fynste goud, of Schebaas speceryen.

‡ Boog Alexander eens voor Jaddua ¶ zig neêr,
Die hem ontmoette met de Godgewyde kleêren,
Die zelve man, die aan den Hellespont weleer
Hem in den droom verzogt naar Azië te keeren;

Met wat ontzag, wat liefde, en wat verwondering,
O Hoogepriester! moet myn ziel voor U dan bukken,

Die van het starrédak my te gemoete ging
En nodigde om het ryk der heemlen in te rukken;

O rykgezallest Hooft! zou Arons priesterdom
Niet hebben vrugteloos het outervuur doen rooken?

En 't offerines, schoon 't in een stadig bloedbad zwom,
Veele eeuwen in den hals van 't blatend vee gestoken?

Zou niet een Cherub, met den blixem van de wet
Gewapent, heden nog den weg naar Eden sluiten?

En al myn roepen en zielgrievend brommen met
Een vloek op 't hemeldak van staal te rugge stuiten?

Zou niet een Tophet, en verschrikking van rondom,
Het-deel myns bekers, zyn, en 't einde van myn leven,

Zoo gy, o Priester van het ware heiligdom,
Niet hadt uw eigen ziel op 't schuldaltaar gegeven?

Gy draagt de namen van uw Isrel op het hart,
Wie zou de hoogte van uw zorg en liefde meeten?

Gy kent, Barmhartige! by eigen proef myn smart,
En zult by God myn leed, en arbeid, niet vergeten.

Schoon God op Noachs, noch op Daniëls, gebeên,
Het uitgetoogen zwaerd mogt in de scheede steken;

‡ Jezus beschouwt als Priester.

G 2

Myn

¶ Joseph: Antiq: Jud: libri xi: cap: viii. § iv. & v.

Myn trouwe Voorspraak ! Gy, Gy gaat nooit vrugtloos heen,
Wat vaderhart weêrstaat het kinderlyke smeeken?

Een smeeken, dat, op 't recht en 's Vaders eer gegrond,
Beloften vordert, Hem met eede toegezworen;

Eer brak de blaauwe boog van 't groote waereldrond,
Dan dat een tittel van dat heilwoord ging verloren.

De groote zoendag is voorby, dat werk volbragt;
Uw afgeschide ziel van 't kruis voor God geklommen;
Dat bloed, daar Israël heeft stervende op gewagt;
Het end der schaduwen van Levies heiligdommen.

Dat Korahs muitend zaad, hoe zeer 't vermeerderd is,
Vry tegen U en uw gezalfde zonen woede;

God heeft uw Priesteramt door uw verryzenis
Bevestigt meerder dan Aärons door zyn roede.

Heeft Melchizedek nu getuignis dat hy leeft,
En 't eeuwig priesteramt in 't ryk der hemellingen,
Niet uit Aäron, noch naar Levies wetten, heeft,
Wyl die in Abraham zyn zegening ontgingen;

Maar dat hy, door Gods arm onsterfelyk gemaakt,
In 't aardfche Zalem eerst, en nu in 't hemelsch Eden

By God in 't liefdevuur, waar van zyn boezem blaakt,
Ontsteekt het reukwerk van zyn vuurige gebeden:

Die groote man, dat licht, die roem van Kanaän,
Was slegts uw schaduwe; geen priesterlyke wetten,

Geen afkomst, leeftyd, plaats, noch jaar, noch feestdag kan
Uw geurig reukwerk aan Gods regterhand beletten.

Gy breidt uw handen uit den ganschen dag, en doet
Uw zielevreë gelyk een' milden regen vloeijen,

Die

Die liefde, eu blydschap, in het heilige gemocd,
 Als digte gedren op den Libanon, doet groejen.
 Nu stroomt uwe olie op uw baard, en kledren, neêr;
 Nu volgen we U van ver door 't open voorhang henen;
 Nu eeten wy ons deel van 't heilig outersmeer,
 Dat ons met U, en met malkandren, doet vereenen.
 ‡ Juich, juich, myn Ziel, verhef uw Konings naam met lof.
 Kon ik met starregoud die in de wolken schryven,
 Dan bogen zig eerlang de koningen in 't stof,
 En zwoegden om zyn throon op 's waerelds rond te styven.
 Nu male ik met een kool het schitterend zonnelicht.
 Mesias luister laat zig met geen verwen treffen:
 Men weegt zyn kroon niet met een menschlyk tegenwigt:
 Zyn Godlyk hoofd alleen is magtig die te heffen.
 Zyn throon is majesteit, ver boven 't Godendom,
 En wordt onmidlyk van het eeuwig licht beschenen.
 Hy zwaait den scepter der gerechtigheid alom,
 En heeft zyn, almagt tot een § lyfwagt om zig heenen.
 De waarheid zit voor aan in zyn' gedugten raad.
 Zyn ruim paleis rust op onmeetbre hemelbogen.
 Deze aardbol is het minst' gedeelte van zyn' staat.
 Het heir der heemlen vliegt op 't wenken van zyne oogen,
 De poel des afgronds is de kerker van zyn ryk.
 Wie zou zyn grimmigheid en blixemschigten weeren.
 Schoon men op 't Maangebergte of in de rotsen wyk',
 Hy dwingt de geesten voor zyn rechtbank weêr te keeren.

G 3

Wel-

‡ De Heiland beschouwt als Koning.

§ Ik spreke zoo van de Goddelyke volmaaktheden op het voor-
 beeld van de heilige Dichters, Psalm LXXXV: 11. LXXXIX: 15.

Welzalig is het volk dat aan Hem hulde doet,
Dat onder zyn banier zig willig laat vergaren!

Zyn heerschappy verschaft aan 't schokkende gemoed
Een stille haven, vry van 't woest geweld der baren.

Hy is een Krygsman! wee, zoo Hy zyn' arm ontbloot,
Dan wordt het blinkend zwaerd van 's vyands bloed doordron-
Wie tegen Hem zig kanit, kiest een gewissen dood. (gen.
Nooit is zyn weerparty zyn yfren vuist ontwongen.

Hy droeg de poorten van den afgrond op den top
Eens bergs, en trapte ze als een aarden vat in stukken.

Hy greep den heldraak, en trad moedig op zyn' kop,
En deed hem eeuwig op zyn buik in 't voetzand bukken.

Juich bly te moê, myn ziel, juich in uw Konings naam!
De magtige aardstiran is van zyn' thron gevallen,

Hy ligt gekluistert, en bedekt met vloek en blaam,
Die menigmaal zoo stout bestormde Zalems wallen.

O groote Koning! uw, uw magtige arm alleen
Heeft my verloft, toen ik my nergens wist te bergen,

En ik het helsch geweld ten prooi gelaten scheen,
En moede, en moedloos wierd om meer uw hulp te vergen.

Toen ik het daglicht haatte, en 't laag gedierte zag
Met nydige oogen, wyl'er end is aan zyn lyden;

Toen heeft uw arm in my getoont wat zy vermag
In den elendigsten zoo guntryk te bevryden.

Een Godverzaker schroei vry zyn vereeld gemoed,
Een blinde Jood mag U en 't Godlyk ryk wederstreven,
Ik weet, myn Heiland, dat Gy leeft, en leven doet,
Gy hebt my preuven van verhooringe gegeven.

Zoude

Zoude ik uw ryksgebied en all' zyn zaligheên,

Uw opzigt, trou, en hulp, uit menscheuvrees dan zwygen?

Zoude ik den klaauw des nyds ontzien, en zoeken geen

Beschimping, smaad, of schâ voor my ten deel te krygen?

Neen! eer vergete ik 't licht, eer deze regterhand

Zig selv', eer moet myn tong aan haar gehemelt kleven,

Eer 'k U vergeet, die my verloft van sinert en schand,

En gunstig naam, en plaats, hebt in uw' dienst gegeven.

Gy richt elendigen, en wie geen helper heeft;

Gy leent nootdruftigen den ganschen dag uwe ooren;

Geen weeze, of weduwe, die voor uw scepter heeft,

Geen arme ziel, die roept, gaat in uw ryk verloren.

Kom, zalig uur! kom haast, o langgewenschte dag!

Die alle koningen zult voor Hem neêr zien knielen;

En Tharfis, Tubal, en wat ver van Sion lag,

Met Javan in triumph rondom zyn wagewielen.

‡ Maar, Hemel! kan het zyn? is een mismaaakte bruid,

In 't-bruin Egyptenland uit Pharão geboren,

De keus, daar zulk een Vorst den huwlyksband meê sluit?

Is dat die schoone, die Hem eeuwig kon bekooren?

Is dat die Rachel, daar Hy 's Vaders huis om liet,

En zoo veel barre koude en hitte om heeft verdragen?

Is 't dan geen arend, daar een adelaar naar ziet?

Of kan een vleêrmuis aan een blanke duif behagen?

Was ooit de liefde blind, zy was het hier: maar neen!

God had die arme, die elendige, verkoren,

G 4

En

‡ Jezus schoonheid als Bruidegom.

En had ze lief; dit bond zyn Zoons genegentheên :
Zyn Vader had haar 't ryk in d' eeuwigheid beschoren.

O afgrond van genâ! moest alle volheid dan
Immanuël! in U alleen te samen loopen?

Moest Gy dan zyn haar God, haar Maker, en haar Man,
Die met uw eigen bloed haar van de dood woudt kopen?

Ja Heer! uw Sulamith, uw zaalge kerk erkent
U al haar heil; zy ziet U aan met minnende oogen;

Gy weet hoe vaak ze aan U verliefde zugten zendt.
Zy wil, zy kan, zy zal nooit andre min gedogen.

Hoe hebben haar gesmaakt de kussen van uw mond!
Zy heeft daar door haar volk, en vaders huis, vergeten:

Zy klom op last, dien Gy op Amana haar zondt,
Van dat gebergte, daar haar sluier wierd gereten:

Nu looft ze U voor de rust, die Ge in haar hoven geeft,
De wynstok tiert, en bloeit omtuint van alle kanten,

Nu uw vergramde vuist den Draak beteugelt heeft,
Zal zy van zee tot zee uw heilbanieren planten.

Een hand vol koren ruischt gelyk de Libanon,
Wanneer uw Geest beroert de neêrgebogene aaren.

Eer droogt de zee, dan dat, o ware Levensbron!
Uw water niet den groei zou van uw hof bewaren.

Had ik de pen en geest, daar Davids groote Zoon
Eens Sulamith, door deed haar Bruigoms schoonheid zingen,

'k Zong uw bekoorlykheên thans op een' hooger toon
Uw naam ten prys voor 't oor van Sions keurelingen;

Nu flamele ik uw lof, en wagte een beter stond,
Als ge andermaal uw Geest zult op ons nedergieten;

Want

Want schoon ik eeuwig U verhef met hart en mond,
'k Vreze egter, en niet recht, daar in te kort te schieten.

Zoo lang de zon doorloopt de blaauwe hemeltent,
Zoo lang de maan zal op het vogtig aardryk lichten,

Zal men uw' grooten Naam tot 's waerelds uiterste end
Een eeuwig lofkoor in het hart van 't nakrooft stigten.

BEDENKINGEN

OP DE

D O O D.

*Tot dicht-
stoffe word-
verkoren de
beschou-
winge van
de dood.*

E En ander zing' met blyde klanken

Een Satyrdans of Bachusfeest,

Verheugt in zyn' verdwaalden geest

Van dwazen zig te zien bedanken:

Hy zoeke vry met al zyn magt

Den dag der dood ver heen te stellen,

Beschroomt zyn dagen na te tellen,

Wier laatsten hy met schrik verwagt:

Laat hem vry mild den wierook zwaaien

Daar welluft op het outer staat,

Daar elk de leden naar de maat

In dart'le bogten weet te draaien:

Hy zoeke rust in d'ydelheên,

Om zyn gemoed in slaap te wiegen,

En zig met arbeid te bedriegen,

En danse om 't graf met lugte schreên.

d' Aloudheid houde een vreeslyk teeken,

En een' beklagelyken stond,

Als ze uit een onbedagten mond

Den naam der dood slegts uit hoort spreken,

En

En bouw' haar tempel noch altaar,
Om onder 't Godendom te wonen,
Gewoon toch niemand te verschoonen,
En doof voor alle kerkgebaar;
Ik voel myn borst en dichtaar zwellen,
Om my in tegendeel de dood,
Beminlyk voor Gods gunstgenoot,
En driewerf zalig, voor te stellen:
Niet die verlating van het licht,
Die snode dienstbaarheid der zonden,
Daar 't slaaffsch gemoed in vastgebonden
Ontbeert Gods vriendlyk aangezigt:
Een dood voor eeuwig te beweenen,
Zoo niet Gods Geest het leven wekt,
Met vel en spieren overtrekt,
Die geesteloze en dorre beenen.
Veel minder is myn ziel beluſt
Het dal van Hinnon in te treden,
Dat Tophet vol rampzaligheden,
Daar 't wraakvuur nimmer word gebluſt.
Neen! 'k wil die dood naby beſchouwen,
Die ziels en lighaams band ontknoopt,
En 't proefftuk van Gods handen floopt.
En (vley 'k my niet) nooit zal 't my rouwen,
'k Moet dat geweld zien van het graf,
Door deugd, noch goud, noch kragt te weren,
Dat Adams zaad tot ſtof doet keeren,
De ziel tot God, die 't leven gaf.

*Welke
bepaalt en
omſchreven
wordt.*

Wat

Wat kon toch David vroomheid baten?
 Wat Achab all' zyn euveldaan?
 Geen Irus wordt voorbygegaan,
 Geen Krezus 't licht om 't goud gelaten.
 Laat Simfon Gazaas poorten vry
 Uit haar metalen naven rukken,
 Voor dezen scepter moet hy bukken
 In Philistynsche slaverny.
 Geen kind schuilt vry in 's moeders armen,
 Die 't vrugtloos tragt haar hulp te bien:
 Geen bevend gryzaart wordt ontzien:
 De dood is doof, zy hoort geen karmen:
 Zy maait de vorsten van hun throon:
 Geen harnas weert haar yfren schichten,
 Die al wat leeft in 't stof doen zwigten:
 Zy kent geen boejens uit een kroon.
 Gedugte Bronaar van het leven!
 Myn God! die eeuwig leeft in kragt,
 Die my, door uw genâ en magt,
 De ziel en adem hebt gegeven;
 Ik buk my op uw voetbank neêr,
 Ai! neig toch mywaarts gunstige ooren,
 'k Heb deze dichtstof uitverkoren
 Tot nut voor my, en t' uwer eer.
 Zoo Gy voldoet aan myn verlangen,
 Dan zullen vele van uw krooft
 Verkwikkings stof en zielentrooft,
 En Gy verdienden lof ontvangen:

*God aan-
 geroepen om
 nodige in-
 vloed.*

Dan

Dan zal het blyken, dat de dood
Door U haar prikkel is ontnomen,
Dat ze is een dienaars der vromen,
Die hen geleidt in Abrams schoot:
Dan zullen deze myn gedagten
My voorbereiden tot dien stond,
Als ik dat vonnis uit uw mond,
Keer weêr tot stof, zal moeten wagten:
Want Senoos stale nootlot zal,
Noch Epikuurs fortuin, my dooden,
Noch Schikgodin, noch andre Goden,
Uit dat onzinnig hemeltal.
Maar Gy, Gy zult ter dood my brengen,
Myn dagen zyn by U getelt,
Gy hebt myn reis een perk gestelt,
Dat ik noch kan, noch wil, verlengen.
Myn lamp verteert vast dag aan dag,
'k Worde als een windbel voortgedreven,
Myn hut, door bons op bons aan 't beven,
Verwagt eerlang den laatsten slag.
Geen jagtschip klieft zoo vlug de baren,
Geen arend volgt den roof zoo fel,
Geen bron schiet zeewaarts nêr zoo snel,
Als ik myn dagen wech zie varen.
Gelyk een rook en damp verdwynt,
Of als een schaduw is myn leven.
Geen vonk in de ope lugt geheven
Is min bestendig als ze schynt.

Wyl

Wyl ik dan door uw hand moet sterven,
 En gy het als myn Vader doet,
 Laat nooit myn kinderlyk gemoed,
 Het denkbeeld van uw goedheid derven.
 'k Zal mooglyk in myn' laaſten ſtond,
 Te zeer gedrukt van alle zyden,
 Uw deugden niet naar eiſch belyden,
 Dies doe ik 't nu met hart en mond.
 Toets heden, Heer! toets myn gedagten,
 Wees Gy getuige van myn hart,
 Hoe 'k in geloof en hoop die ſmart,
 Dat laaſte ſterfuur, wil verwagten.
 Laat dat dan in dien jongſten nood
 Aan myn gemoed verkwikking geven,
 Dat ik oprecht myn ganſche leven
 U nu verpand tot aan myn' dood.
 Gy, Krygsman, Vorſt der Hemelbenden,
 Op wien in 't midden van uw leet
 Die leeuw 't gebit aan ſtukken beet,
 Ik wil om hulp my t' Uwaarts wenden:
 Gy kent zyn woede van naby:
 En uit dien beker, vol geſchonken
 Met zoet en zuur, hebt Gy gedronken
 Het gift; en liet ons d' artſeny.
 O Vorſt des levens! zend uw ſtralen,
 Geeft wyſheid, geeft geloof, en kragt,
 Om levendig de dood haar magt
 Met juuſte verwen af te malen:

*In 't by.
 zonder den
 Heiland
 Jezus.*

Toen

G E D I C H T E N. 211

Toon my die vry in al haar schrik,
 Maar laat my dan uw hand niet derven,
 'k Wil schryven zoop ik wensch te sterven,
 Al was 't ook op dit oogenblik.
 Toen U de dood het hoofd deed bukken,
 En d' overwinning scheen volbragt,
 Daar ze U, in 't graf had door haar magt,
 Kondt Gy haar kerker openrukken;
 Veel meer nu Gy ten hemelthron
 Zyt zegepralende verheven,
 En hebt de magt van dood en leven
 Ontfangen tot uw arbeidsloop.
 Myn Heiland, geef my dan 't vermogen,
 Om, door den invloed van uw' Geest,
 De dood t' aanschouwen onbeyreest,
 Dan zal myn tong uw Naam verhoogen,
 'k Geef in uw kragt het harnas aan,
 En gryp 't geloofschield in de handen,
 Wat spook of schrik my aan mag randen,
 Myn helm kan helpe magt weêrstaan.
 't Is waar, de dagen zullen komen,
 En mooglyk zyn zy ras vervult,
 Dat Gy me op 't doodbed leiden zult,
 Dan zal noch 't voorged der vroomen,
 Noch vrienden, noch een gansche reis
 Van artsen, my van 't graf bevtiden,
 'k Zie dan myn bed van alle zyden
 Omringt met jammer, en geschrei

De dood
 beschouwt
 in haar
 smartelyke
 vooraf-
 gaande om-
 standighe-
 den.

God

*Zoo van droevige
scheiding
van vrouw
en kinderen.* God weet met wat betraande wangen
Myn lieve ziel- en bedvriendin

Zal, hikkende van smerten, in
Myn stervende armen blyven hangen,
Hoe noð zy in dat oogenblik.

Zal van myn bleeke lippen scheiden,
Wanneer ik d'armen uit zal spreiden,
En hygen naar den laatsten snik.

'k Zie kindren zwemmen in hun tranen,
Zy slaan hunne oogen op naar God,
En zoeken biddende zig tot.

Zyn throon om hulp den weg te banen;
Daar andren, overstelpt van smart,

Hunne oogen weigeren te vloeijen,
Wyl 't liefdevuur, waar van zy gloeijen,
De bron verteert heeft van het hart:

De VADER-naam klinkt onder 't weenen

De kamer, 't dak, de wolken door:

'k Hoor, dunkt my, met een stervend oer,

„Myn raad, myn hulp, myn zorg, gaat heenen.

Maar vrugtelooß! de tyd is daar!

En gy, aan wien 'k myn ziel voel kleven,

*En van godvrug-
tige vrien-
den, als
van de on-
derlinge
aangename
godsdienst-
oeffening.* De vreugde en welluft van myn,

Vorst Jezus duur gekogte schaar,

U zal, u moet ik meê begeven:

Wy zullen Gods verdienden lof

Niet meer verheffen uit het stof,

Door Hemelpinxtervuur gedreven,

Noch

Noch 't morgenrood, noch d'avondftond
 Zal ons meer wekken tot gezangen,
 Myn ziel aan uwe ftemmen hangen,
 Noch gaan u voor met pen en mond,
 Om ons in Jezus te verblyen,
 In 't zingen van zyn trouwe min,
 Of hoe Hem Sulamith weet in
 Geloof en hoop haar hart te wyen.
 Wy zullen dan van jaar tot jaar
 Niet meer vereenden wierook brengen,
 En met een' vloed van tranen mengen
 Op Gods geheiligt reukaltaar.
 Neen! 'k zal dan by 't gewormte wonen,
 Die my doorknagen zullen, tot
 Myn kout gebeent het overschot
 Van 't geen ik eertyds was zal toonen.
 Myne oogen zullen dan niet zien
 Gods fteigerende tempeldaken;
 Noch zich in 't keurvolk meer vermaken,
 Als 't Hem kwam plegtig hulde biën,
 Noch cymbaalsnaar noch orgelfpelen,
 Of wat my meer verkwikking gaf,
 Zal in dat naar en donker graf
 Dan meer myn ziel en ooren ftreelen.
 'k Zal mooglyk van 't gezigt ontbloot,
 Of doof of ftom ten grave dalen,
 Door kanker, fteen, of andre kwalen,
 Min 't leven wenfchen dan de dood.

't Lighaam
 zal tot ftof
 weder-
 keeren.

En verfto-
 ken wor-
 den van
 al was
 verkwiklyk
 was.

Na een
 fmerelyke
 affolterig-
 door allerlei
 ziekens.

H

Of

Of van myn naaste en liefste vrienden,
 Die myn besmetting zullen vliên,
 My dan, helaas! verlaten zien,
 En buiten troost en bystant vinden.

*En laatste
 aanvegtin-
 gen des
 Satans.*

En, O myn God! was 't dit nog al,
 Maar in wat modder kan ik zinken,
 Wat beeker zal ik mooglyk drinken,
 Eer nog die slag my treffen zal!

Ik weet tot doodsfmert van myn leven,
 Hoe myn verwoede vyand niet
 In myn elende my ontziet,
 Maar dan te meer myn ziel doet beven.

Dan valt hy woedende op my aan,
 Zyn pylen dringen in myn beenen,
 Myn ziel kan noch met bitter weenen,
 Noch met vervloeking hem weerstaan.

Hy weet myn zwakheid naau te wegen,
 En rust niet voor hy myn gemoed
 In hoop of liefde wanklen doet,
 Of legt in onmagt neêrgezeggen.

Geen boosheên, in de hel gesmeedt,
 Die my die lastraar niet doet hooren;
 Ja 'k ging in eeuwigheid verloren,

Zoo Jezus zelf niet voor my streed,
 Myn God!, wat heb ik dan te wagten

Als hy op 't doodbed my verspiet,
 En arm en afgemartelt ziet,
 Ontbloot van ziele en lighaams kragten!

Maar

G E D I C H T E N.

115

Maar dat dit al te boven gaat,
De dood eifcht uit uw' naam myn leven,
Zy toont een handschrift haar gegeven,
Waar in myn naam gefchreven staat,
En die bezolding van myn zonden,
Tot dat ik met een godloos rot
En al 't gedierte 't zelfde lot
In 't ftof zal hebben ondervonden.

*Bitter bo-
ven al is het
de dood als het
een bezol-
dinge der
zonden zig
voor te stel-
len.*

Zyt gy myn Vader dan niet meer,
Die my hebt plegtig trouw gezworen?
Die my vrywillig hebt verkoren,
En die uw' naam en roem weleer
In myn behoudenis woudt ftellen?

*Zwarighe-
den daar
om trent.*

Zal nu die eige zelfde handt,
Die ik gekuft heb, in het zand
My als een vyand nedervellen?
Zal dat het werk eens Vaders zyn,
Zoo goed, zoo vol barmhartigheden,
Zig in 't onbuigzaam ftaal te kleden,
Om door elende, fmert, en pyn,
Een weerloos kind in 't graf te ftooten?

Is dat die liefde zoo geroemt,
Zoo hoog, zoo lang, zoo breed genoemd?
Zal dat uw Vader-naam vergrooten?
Of heeft myn Heiland niet voldaan?
Heeft Hy voor myn doodwaerde zonden
Dan geen verzoeninge gevonden,
Heeft Hy die laten openftaan?

H 2

Of

116 S T I C H T E L Y K E

Of eifcht uw wet ooit tweemaal 't fterven?

Waarom myn Borg dan opgewekt,

Zoo 't my niet tot betaling strekt,

Dat Hy aan 't kruis moest 't leven derven?

Waarom Elias paerden niet

In 't vurige gareel gebonden,

En aan uw kinderen gezonden,

Om hen te redden uit verdriet,

En voor uw' hoogen throon te dragen?

Leeft Enochs God niet meer om hoog,

Die boven 's waerelds fterreboog,

't Heelal spant voor zyn' zegewagen?

Waarom moet dan myn tong in 't ftof

't Gewormte tot een aas verftrekken,

Daar ze anderen niet op kan wekken,

En zelf moet zwygen van uw' lof?

*Overwon
nen door het
geloof en
liefde tot
God.* Jehova, God van dood en leven,
Was aan myn ziel geen meer gezigt,
Dan een natuurlyk redenlicht

Van uwe milde hand gegeven;

'k Verloor gewis hier 't regte padt,

'k Vond nooit van myn genegentheden

Uw raad vrywillig aangebeden,

En waarlyk goed en recht gefchat.

*Die de dood
goed keuren
wyl Gods
beiligheid
daar door
verheerlykt
wordt.* Nu gunt Gy my met andere oogen
De dood en 't fterven aan te zien,
Nu kome ik my vrywillig biën,

Om door myn dood U te verhoogen.

Toon

Toon vry, toon, driemaal heilge God,
 Dat aan de snode en booze zonden,
 Daar U dit vleesch meê heeft geschonden,
 Als 't naar uw woord in 't graf verrot,
 Gy nimmermeer hebt deel genomen,
 En schoon myn Borg in bloed en zweet
 Voor my uw recht en wet voldeedt,
 Ik echter nooit zal tot U komen,
 Voor 'k by bevinding heb geleert
 Myn Heiland naar waardy te schatten,
 En ik d'elenden kan bevatten,
 Die Jezus van my heeft geweert.
 Hebt gy uw' Zoon my niet gegeven
 Voor eeuwig tot myn eigendom?
 Gaf ik my U niet wederom,
 Om eeuwig U alleen te leven?
 Ik hou my nog by dat verbond,
 Verheerlykt U in my te dooden,
 Gelyk gy doet in all' myn noden,
 Ik leg den vinger op den mond!
 Dit deed uw weg dus ver my leeren,
 Dat all' de smerten van myn' geest
 My zyn tot middelen geweest,
 Om myne trotsheid te verneêren,
 Dat zy my dienden om staâg meer
 Van U te kennen of te minnen,
 Mag ik dit by myn dood ook winnen
 Zoo heb ik all' wat ik begeer.

*En de ziel
 Jezus te
 liever
 krygt.*

*Waar toe
 zy zig ge-
 beel heeft
 overgege-
 ven.*

*Grouden
 voor deze
 verwag-
 singe.*

*En rede-
nen van
toefstem-
minge.*

En of het immer mogt gebeuren

Dat, door benauwtheid, pyn, of smart,

Ik met myn' mond of in myn hart

Uw wegen met my af mogt keuren;

'k Verfoei dat plegtig en oprecht:

Uw deugden zullen nooit veranderen,

Zy vergezellen steeds malkandren,

Geen keten is meer saamgehegt.

Gy zult in nood my niet begeven;

De waereld keer vry om en om,

Myn anker hegt in 't heiligdom,

Dat dood noch wetvloek zal doen beven.

Uw heiligheid zal staag uw eer,

Voor al in 't zoenverbond betoonen;

Uw goetheid zou my wis verschoonen,

Zoo in myn dood uw naam niet meer

Verheerlykt wierd dan in myn leven.

En zou ik, enkel asch en stof,

U weigren om my tot uw' lof

Het doodsgeweld ten prooi te geven?

Zou 'k dat betalen aan uw' Zoon,

Die voor my heeft den dood verdragen,

En enkel schept zyn welbehagen.

In 't blinken van uw gloriethroon?

Neen! nu begeer, nu wensch ik 't sterven,

Op dat ik namaals meer gevoel

Uit welk een naren jammerpoel

My Jezus deed het leven erven.

Of

Of op den oever van myn graf
 Myn ziel zal dus gelovig handlen,
 En moedig in het doodsdal wandlen,
 Hangt enkel van uw goedheid af.
 Die zelve Geest, die met zyn stralen
 Thans myn gemoed verwarmt en licht,
 Kan dan in doodsangst zyn gezigt
 Ook glansryk op my neêr doen dalen;
 En doen my dit melaatsche huis
 Met blydschap naar uw wet zien sloopen,
 En my verlossen van die knoopen,
 Die hier my bonden aan het kruis.
 Staak, dood! staak uw Triumph te blazen,
 Uw overwinnaar zit om hoog,
 Ik houde op Hem 't gelovig oog:
 Zoo kan de hel my niet verbazen.
 Myn huis is op een rots gebouwt,
 Myn vyand kan het niet doorgraven,
 Noch door gebrek aan zig verslaven,
 Hier regent Manna menigvoud:
 De rots geeft heele waterbeeken,
 Hy klim' vry op, zy is te hoog,
 De donder dreunt daar, als myn oog
 Om hulp tot God laat tranen leeken.
 Waar is uw prikkel, bleeke dood?
 Gy zult een zachte rustplaats spreiden,
 En my aan 't end van 't strydpark leiden,
 In Abrahams gewenschten schoot.

*Blymoedi-
 ge inwag-
 ting van
 de dood.*

*Die de ziel
van haar
geestelyke
vyanden zal
verlossen.*

Daar vliegen geen vervloekte schigten,
Noch kwetsen 't hart met wond op wond:

Daar briescht geen wreede leeuwenmond,
Noch doet vermoeide kragten zwigten.

Aartslasteraar! uw booze geest
Zal daar niet meer myn ziel beroeren,
Uw slangenooch my meer beloeven,
Daar wordt uw vuistslag niet gevreesd.

Geen Delila zal daar myn gangen
Meer wyken doen van 't regte spoor;
Of onbedagtzaam myn gehoor
Aan Tyrus liedren blyven hangen.

Dan zie 'k dien blyden morgenstond
In d'eeuwigheid ter kim uitbreken,
Waar op myn Bondgod al myn smeeken,
Al 't klagen van myn hart en mond,

Ten laatste gunstig zal verhooren,
En dat ondraagbaar zondenjuk

*Van de
zonde en
haar gevol-
gen.*

Vermorslen zal geheel aan stuk
In Zalems vrye en zaalge chooren.

De Kananiten in dit land,
Die my tot scherpe doornen waren,
Zie 'k dan ten afgrond heengevaren

In Tophets pik- en zwavelbrand.
'k Voel wat al zwagtels my nog binden,
Schoon uit het graf reets opgestaan,
Maar als ik zal tot Jezus gaan,
Zal Hy die alle doen ontwinden.

't Ge-

't Gebrek der Heiligmaking zal
 My niet tot God als hier doen zugten,
 Noch met zoo veel benauwtheid dugten,
 Of ik zyne oogen wel beval.

O zaalge slaap! hoe zult gy smaken,
 Daar zondevlek nog rimpel meêr
 De bittere scheiding, als wel eer,
 Van myn geliefden Vriend zal maken!

'k Zal in den stillen morgenstond
 Den arbeid van den dag niet vreezen,
 Noch door de moeite onmagtig wezen,
 Om 's avonds God uit hart en mond
 Met zyn verdienden lof t' ontmoeten.

De nood van my en 't huisgezin
 Zal my daar niet meer dwingen in
 De nietigheên bezweet te wroeten.

Geen zorg, verdriet, of zonde, van
 Myn dagelyksche bezigheden
 Zal met my in die slaapplaats treden:

Geen tyd- of rustverstoring kan
 My onder Isrels outer naken,
 Daar stoorloos myn vermoeit gemoed
 Zal in den lang gewenschten gloed
 Van Jezus liefdevlammen blaken.

Geen roofgevogelt zal daar meer
 Met bek en klaauw myne offerhanden
 Te schenziek zoeken aan te randen,
 Als ik myn aanzigt throonwaarts keer,

*En alle
 moeite en
 verdriet
 van dit
 leven.*

*Die haar
 zoo binder-
 lyk waren.*

Noch d' armen my te vroeg begeven

Als hier wen z' in benauwden tyd

Zyn tegen Amalek in stryd

Naar 't starredak om hoog geheven.

Neen! als myn aardfch gebouw door God

Wort neêrgebonst van zyn pylaren,

Zal tevens ook ten afgrond varen

De Philistyn die my bespot.

*God zal
voor het
huisgezin
zorg dra-
gen.*

't Is waar ik zal myn krooft begeven,

Maar Hy die jonge ravens hoort,

Als hun geroep de lucht doorboort,

Zal eenwig als myn Bondgod leven:

En daar een vreemd verlaten kind

Egyptes Ryksprinses deed weenen;

Zou hy myn zaad geen hulp verleenen,

Wanneer Hy 't in elende vindt?

'k Verlaat Gods hooge tempeldaken:

Maar 'k zal zeer ligt het voorportaal

*En de ziel
door een
voordeelige
verwiffeling
alle haare be-
zeten voor-
regten ligt
kunnen
missen.*

Vergeten in de hemelzaal,

Daar 't choorlied elk in min doet blaken:

'k Zal Babel daar voor Zalems grond;

Dit Akra dan voor Sion ruilen,

Dees wildernis, daar leeuwen huilen,

Daar slangen uit haar vuur'gen mond

Staag groen vergift en zwadder spouwen,

Verwiffelen voor Kanans oord,

Daar melk en honig ongeftoort

Vloeit in die zalige landsdourwen.

God

God zal den fryd in zegepraal,
 De slaverny in vryheid keeren,
 d' Orkanen uit die haven weeren,
 De klagten uit die bruilofrzaal.
 'k Zal daar in bulderende winden,
 Daar 't veld door wordt van glans berooft,
 Noch in het vuur dat rotten klooft,
 Maar in de kalmte Jezus vinden.
 Ja, Dood, terwyl uw eene hand
 Myn bed zal in het donkre spreiden,
 Zal my uw andere geleiden
 In 't langgewenschte vaderland.
 Gy zult myn ziel van 't lighaam scheuren,
 Maar nimmer van myn Jezus af:
 Noch hoogte, diepte, dood, noch graf
 Zal dat vermogen ooit gebeuren.
 Neen! 'k zal, zoo ras het lighaam zwigt
 Door all' uw' buldrende tempeesten,
 My in den rang der zaalge geesten
 Beschouwen voor Gods aangezigt.
 'k Zal onbenevelt all' de gangen
 Herdenken die myn Bondgod hield,
 Sint hy my, met zyn Geest bezielt,
 Een ander leven deed ontfangen;
 En al die deugden gadeflaan,
 Daar 'k hier met zoo veel moeite en tranen
 My heb den weg toe moeten banen,
 Schoon hinkende maar voortgegaan.

*De afge-
 scheiden
 geest zal
 aanstonds
 na de dood
 in Gods na-
 byheid zig
 vermaken
 in vrolyke
 nagedagten*

'k Zal

*En onbe-
lemmerde
beschou-
winge van
God.*

'k Zal God beschouwen in zyn wezen,
En waar dat Vader, Zoon, en Geest
Zyn eeuwig werkzaam in geweest,
Met andere oogen als voor dezen.
'k Zal dat betamelyke zien,
Dat in besluiten en in wegen
Der Godheid glansryk is gelegen,
Die 'k hier slegts met verwondring dien.

*En den
weg der
verlossinge.*

'k Zal al myn kragt met lust besteden
Tot de overpeinzing, hoe Gods Zoon,
Gedaalt uit 's Hemels starrethron,
Aan 't smartlyk kruishout heeft geleden,
En weêr aan 's Vaders regterhand,
Door wolk en winden is verheven,
De weg, de waarheid wierd, en 't leven
Van 't ooster- tot het weststrand.
'k Zal naar den grond dier diepte peilen
Van 's Vaders liefde tot den Borg,
En t' mywaarts, die my zonder zorg
Nu d' eenwigheid reets in doet zeilen.

't Verstand tot alle volheid Gods
Vervult, zal 't godlyk Alvermogen,
En heerlykheid met heldere oogen
Dan blinken zien in Ifrels Rots.

*Waar uit
spruiten
zal vurige
dankzeg-
ginge.*

'k Zal in 't besef van zoo veel wondren,
Voor al van Jezus bloed en zweet,
Voor my elendigen besteedt,
Daar ik Gods wraakbazuin hoor dondren.

Op

Op andren van den zelven aart;
 My eeuwiglyk verliezen moeten,
 En Hem, die eens myn schuld wou boeten,
 Met al de geesten saamgeschaart,
 Verheerlyken met ons vermogen.
 Terwyl myn lighaam slaapt en rust,
 Zal dan myn ziel in liefde en lust
 Hem met bedenkingen verhoogen;
 En, hoop ik, door zyn gunst en magt,
 In onderlinge liefdezeelen
 Geboeit, malkandren meede deelen,
 Wat elk geniet en nog verwagt.
 Hoe vurig zal ik Jezus manen
 Dat Hy aan Sion toch gedenk',
 En aan zyn lieve Bruidkerk schenk'
 't Gewaad des lofs voor asch en tranen.
 En zou ik all' myn kragten niet
 In Gods nabyheid daar besteden
 Voor vrienden, myne en Jezus leden,
 Die 'k hier op aarde in 't strydperk liet?
 Hier mengden we onze traneplassen,
 Hier was ons leet en lief gemeen,
 Zou 'k hen dan daar vergeten? Neen!
 Neen! Dood! die liefde is u ontwassen.
 Wy blijven staan in eenen geest,
 In 't zelfde Hoofd, door 't zelfde lyden,
 Wy blijven samen ons verblyden,
 Als een melaatsche ziel geneest.

*In de
 naauwe ge-
 meenschap
 met al de
 verheerlyk-
 te geesten.*

*De ziel
 zal vuriger
 als op aar-
 de het wel-
 wezen zoe-
 ken der
 strydende
 kerk.*

*Met welke
 zy in ene al-
 ternatuur-
 ste betrek-
 kinge staan
 blyft.*

Eer

Eerlang zyn we eeuwig by makandren;

En zullen met verwondring zien:

Een reeks orakelen geschiën,

Tot dat de En 't aardryk in Gods Kerk verandren,
dag komt Tot dat die groote dag genaakt,
der alge- Dat uur in d'eeuwigheid beschoren,
meene op-
standinge.

Waar in wat leeft zyn stem zal hooren,

Uit stof en grafgeweld ontwaakt.

Dan zullen eenmaal alle zielen

Voor Hem, die van een godloos rot

Wierd eertyds aan het kruis bespot,

Uit schrik of liefde nederknielen.

'k Zie door 't geloof des menschen Zoon,

Waar op Omstuwt van heilige Seraphynen,
Jesus ver-
schynt in In al zyn heerlykheid verschynen,
een ver-
sebraklyk
onweer.

En klimmen op zyn wolken thron.

De waereld fiddert op zyn naderen,

Zy schokt de starren onder een,

En rukt Orions streng aan twee;

De Mazzaroth vlugt voor de raderen

Van zyn vuurbrakend wraakgespan;

De zon wordt zwart, en laat geen stralen;

Meer op 't bebloede maanlicht dalen;

De blixemschichten vliegen van

De vier ontfelde waereldpolen,

Van donder, vuur, en wind verselt;

De blaauwe zonnentent versmelt,

En raakt eerlang alom in kolen.

Zoo gaan de hemelen voorby.
 Straks zie ik Hem ter vuurſchaar treden,
 Die zelve voor my heeft geleden,
 En pleitte my aan 't kruishout vry.
 Blonk eens zyn hoofd van gouden ſtralen,
 In 't hagelwitte hemelkleed,
 Toen Hy op Thabor in zyn leed
 Een oogenblik mogt adem halen;
 Nu ſchiet zyn oog een ander licht,
 Daar 't hemelſtel houd op van blaken,
 Om voor de glaufen plaats te maken
 Van zyn verheerlykt aangezigt.
 Een heir van zaalge hemellingen,
 Weleer op Sinai zyn wagt,
 Wanneer zyn donderſtem met kragt
 De wet op Iſrels hart wou dringen,
 Omringt hier andermaal zyn' throon,
 Om 't heilig wetboek te verweeren,
 En 't vlammig wraakzwaerd te doen keeren,
 Op dien 't niet trof in Davids Zoon.
 Myn God en Heiland; met wat oogen
 Zal ik dat groot gezigt bezien!
 Hoe blyde zullen dan myn kniën
 Zyn voor uw aanzigt neêrgebogen!
 Hoe wonder zal ik in dien ſtand
 Elk, wien die dag zal levend vinden,
 Zien van de ſterfſykheid ontbinden,
 En 't Englenheir den aardbol rond

*En met
 goddelyke
 heerlykheid
 de vier-
 ſchaar
 ſpant.*

*De gelov-
 ge zullen
 eerst op-
 ſtaan, de*

Uw

*levendigen
zien onsterf-
lyk en by een
verzamele
worden tot
Jezus.*

Uw koorn verzamelen ten leven,
En redden uit den onkruids brand.

'k Zal hun veel spoediger de hand
Dan eertyds Lot in Sodom geven,
Om 't pad naar Soär in te slaan:
Dat Kanan daar Gy alle elenden
Voor eeuwig van uw Kerk zult wenden,
Die juichend zal ten reye gaan.

*Tot wien
zy opge-
nomen in
de lucht,*

'k Zal dan met allen, die God minden,
Wier hart naar hunnen Joseph haakt,
Op wagens uit de lucht gemaakt,
Getrokken door de vlugge winden,
U worden te gemoet gevoert.

*Opentlyk
zullen
geregt-
waerdige
worden.*

't Zal blyken wie U hier beneden
Met liefde en zorg heeft aangebeden.
En 's vyands lastermond gesnoert
Zal dan geen giftig spog meer braken
Van lastertaal en zwarten blaam,
Noch van uw volk, uw werk en naam
Als nu de spel- en spottaal maken.
't Zal blyken wie het hemelpad.
Heeft best begrepen en bewandelt;
Wie Jezus leden ooit mishandelt,
Of om Gods beeld heeft lief gehad.
'k Zal dan geen spot, maar 't huilen hooren,
Tot wraak van Gods geschondene eer;
„Valt heuveln, bergen valt, valt neêr,
„En dekt ons voor Gods arm en toren.

Maas

Maar zyn gerechtigheid eifcht straf.
 Langmoedigheid, te lang vertreden,
 Niet luistrend naar Sirenebeden,
 Breekt haar geduld voor eeuwig af.
 'k Zal 't Godewaerdig oordeel pryzen,
 En, hoe onkundig hier geagt,
 Dan over Adams boos geslagt,
 Ja d' Englen zelfs het vonnis wyzen:
 Wanneer 'k met een ontelbre fchaar,
 Verëent uit aard- en hemelchooren,
 Het Halelujah zal doen hooren,
 Nu zyn gerichte recht en waar,
 En glansryk blykt aan alle kanten.
 Dan zal de glorie van den ftryd
 Myn Jezus worden toegewydt,
 Ik juichende den ftaande plant
 Op Zalems overwonnen wal,
 Dat met triumph en vreugdezangen
 Zyn overwinnaars bly ontfangen,
 En al zyn poorten oopen zal.
 Men eert door 't loffen van kartouwen,
 Noch brandend pik die zegepraal:
 By 't oopen van de Hemelzaal,
 Zal ik een ander vuur befchouwen,
 Als Jezus, aangeord ter wraak,
 Door blixemvuur en donderflagen,
 En hagel, wind, en andere plagen,
 Het leger van den ouden Draak.

*Zy zullen
de waereld
oordelen.*

*En in
heerlykheid
ingaan.*

*Waar op
Jezus de
goddelyke
wraak zal
uitflorten
op de god-
loozen.*

De kniën tegen een doet stooten:

Als al 't gestarnte valt ter neer,

En keert in zynen bajert weër;

En 't onderaardsche vuur ontsloten

Dringt berg, en rots, en klippen door,

En braakt door duizend open monden

Een' gloed, daar 't al door wordt verslonden,

*En door
vuur de
aarde ver-
anderen.*

Gereinigt, of versinóltten voor

Een andere aarde zonder vlekken.

Myn God! met wat verblyd gemoed

Zal dan uw Kerk in zegestoet

Haar zaalge woninge betrekken!

*En aan
alle de erf-
genamen be-
zittinge ge-
ven van het
koningryk
voor haar
weggelegd
voor de
grondleg-
ginge der
waereld.*

Hoe bly zal ik voor 's Hemels tent,

De tent der samenkomst, vergaären,

Als Gods bazuin tot Isrels scharen,

Den klank door twee paar winden zendt:

Dien klank, die 't Jubeljaar doet hooren,

Den blyden aftogt van van den sryd,

En die den Koning, ingewydt

In 't ryk, verkondigt aan elks ooren;

Nu niet in Bethlems lagen stal;

Omwonden in geringe doeken,

Veel mìn op Golgótha te zoeken;

Maar op den throon van 't gansch heelal.

'k Zal zonder nevels Hem aanschouwen,

En, vry van 't ondetmaansch gebrek,

In reine liefde zonder vlek,

Met God, myn Maker, brailoof houen.

En

En viel zyn heerlykheid zoo zeer
 Op Mozes, toen Hem veertig dagen
 Op Sinaï zyne oogen zagen;
 Blonk Stephanus nog zoo veel eer;
 'Wat zal Hy dan zyn Kerkbruid geven,
 Wanneer zy voor zyn aangezigt,
 In 't ongenaakbaar hemellicht
 Zal meer dan veertig eeuwen leven!
 O! zalig Thabor! daar ik meer
 Dan twee Propheeten zal ontmoeten,
 Daar 'k myn verlangens eens zal boeten,
 En tabernaklen, zonder weêr
 In Kedars tenten ooit te keeren;
 Daar ik in Jezus uitgang all'
 Gods deugden zien en lieven zal,
 En eeuwig met verwondring eeren.
 Gewiekte tyd, verhaast uw vlugt,
 En gaat voor uit myn lieve vrinden,
 Of volgt my, 'k zal u weder vinden
 Daar men voor dood noch scheidung dugt.
 Jehovahs Keurvolk, spaar uw tranen,
 En gy voor al myn l'edgenoot,
 Als gy my door de bleeke dood
 Een' effen' weg tot rust ziet banen.
 Misgun my niet daar 'k naar vrlang,
 Maar toon uw liefde in uw genoegén,
 Wanneer ik naar myn moeite en zwoegen
 Het leven dat ik zocht ontvang.

*Redenen
 van rooſt
 voor nage-
 late vrin-
 den.*

STICHTELYKE

Wy dienden Jezus hier in tranen,
 En volgden 't smal en bloedig pad,
 Dat Hy ons naar de Hemelftad
 Met arbeid van zyn-ziel wou banen :
 Maar daar is 't ftrydperk doorgestreeën ;
 Daar zullen we eeuwig ons verblyen
 In d'overwinning 't Lam te wyen,
 En rusten staâg in hem alleen.
 O dood ! zou 'k u niet beter keuren,
 Dan 't uurtje van myn levensftond,
 Waar op ik my in Mefech vond,
 Daar gy in Zalem my zult beuren.
 Zoo weinig Jakob wenschte, dat
 Zyn Jozeph's wagens mogten toeven ;
 Of zig een zeeman zal bedroeven,
 Wanneer hy uit het pekelnat,
 Daar storm, en bank, en klip en baren,
 Zyn dootbus fchilderden in zee,
 Als hy de lang gewenschte reê
 Mag met behouden kiel bevaren,
 Zoo weinig wensch ik dat uw hand
 't Bepaalde tydftip mag vertragen,
 Om my op Iezus welbehagen,
 Te voeren uit dit hongrig land.
 Zou ik een lange reis begeeren,
 Op een benauwt en moeilyk pad,
 Vol dorens, bulterig, en glad,
 Daar duizenden den dood my zweren ?

*Ex van
 verlangen
 naar de
 dood.*

En

En ik met kreuple voeten ga,
 Gestoken van de zonnestralen,
 Vol stâge vrees voor af te dwalen;
 En daar my spaarzaam voetzel, na
 Een langer honger, word gegeven?
 Zou 'k wenschen dat zoo 'n zorglyk spoor
 Of lang was, of verlengt wierdt, voor
 Myn kniën die van zwakheid beven?
 Zou 'k dwaas verlangen naar getal
 Van dagen, in wier besten 't leven
 Is met verdriet en zorg doorweven,
 Daar 't buiten tel is wat 'er al
 Ontbreekt? Neen! hielden my geen banden
 Van teder krooft en 't huwlyksbed,
 'k Zou tot u roepen: wet, ai wet
 Verwonne Leeuw uw stompe tanden,
 Ik wagt u onverschrokken af,
 Als gy dit vleesch zult overromplen
 Zalt gy voor my uw zelven domplen
 Ten afgrond, in een eeuwig graf.
 Zoo wreekt een bie zig in 't doorboren
 Van 's vyands vel met euvlen zin,
 Zoo slokt een vis den angel in,
 Maar gaan daar zelve door verloren.
 Staâg dreef my elke storm naar strand,
 En scheen myn kiel van een te ryten;
 Maar deze laatste zal my smyten
 Ter reê van 't eeuwig Vaderland.

*Verheer-
lyking van
Jezus.*

Roem, roem, myn ziel, roem Jezus sterven,

Die voor u heeft het graf en dood

Van zyn benauwdten angst ontbloot,

En u dees roemtaal wou verwerven,

Ja, lieve Toevlugt! Gy alleen,

Die my een schild en helm woudt wezen,

Zult eeuwig van my zyn geprezen,

En in myn dood zelfs aangebeên.

Ik weet dat alle waterstroomen

Van troost verdrogen in dien gloed,

Dan die alleen, die uit den vloed

Van U, o Ifrels Rotsteen! komen.

*Roem der
hope.*

Wie zal beroeren als gy stilt?

Wie in uw arm my doen verbazen?

Laat dood, en hel, en Satan razen;

Gy zyt myn helm, myn speer, en schild.

Laat my die helse Pharo jagen

Tot op den oever van myn graf:

Dan zal hem evenwel uw staf

Voor eeuwig in den afgrond plagen,

En ik hem nimmer wederzien.

Laat U myn roemtaal niet mishagen,

Zy word tot lof U opgedragen,

Laat naar uw heilwoord my geschiên!

'k Weet, Heer, 'k weet dat my thans geen banden

Des doods, omringen van rondom,

En Gy my nooit belooft hebt om

Myn scheepje juichend te doen landen;

Maar

Maar staåg hebt gy myn ziel gewent
 Zoo goed en gunstryk haar te hooren,
 Als ze in elenden tot uwe ooren
 Om hulp haar bange klagten zendt;
 Dat zy die zelve vreugde en kragten,
 Die zy voorheen en nu genoot,
 Zelfs in het midden van de dood,
 Meent van uw hand te mogen wagten:

Die dus ver trou my heeft geleid
 Zou die my in dien nood verlaten?
 Zou dan uw goedheid my niet baten?

Neen! 'k hoop op uw barmhartigheid.
 Laat dan uw kleed my overdekken;

Gesp my uw zwaard en gordel aan;
 Zoo zal ik door de benden slaan,
 Die tegen my in 't harnas trekken.

Laat my niet al te driftig zien
 Met Aza naar veel artzenyen,
 Of menschen hulp van alle zyen;

Maar uit myn noden tot U vliên.
 En als myn tong niet meer kan spreken,

Laat dan myn stomme zielebeê,
 Als die van Mozes by de zee,
 Tot U door lucht en wolken breeken.

Uw goedheid vordert dat men wyn
 Zal bitterlyk bedroefden scheuken,
 Om aan hun armoê niet te denken,
 Hun zielefmert en lighaams pyn.

*Bede 102
 Jezus.*

Ai!

Ai! doe het geen Gy hebt geboden,
 Versterk in angst my met uw' troost:
 Zoo doet een moeder aan haar krooft,
 Dat in heur armen komt gevloten.
 Kon Seneca zyn geest en bloed
 Bedaart zyn adren zien ontrekken:
 Een Socrates zyn handen strekken
 Naar 't gift met onberoert gemoed;
 Ai Heer! doe my toch blyken geven,
 Hoe 'k door uw Geest uit reiner grond,
 Uw lievende met hart en mond,
 Verlaten kan 't geëifchte leven.
 Gy kent myn zwakheid, en myn kragt,
 En zult my immers gene plagen,
 Of meer benauwtheid, doen verdragen,
 Dan Gy my nodig hebt gedagt.
 Laat my uw byzyn slegts niet derven:
 Vertoon geen strengheid in myn dood;
 Maar schik uw invloed naar myn nood.
 Och! mogt myn ziel als Jacob sterven!
 Of als op Nebo Mozes deed!
 En zoo ge 't vaderland nog plagen,
 Naar all' zyn zonden wilt doen dragen,
 Laat met Jozia my dit leet,
 Dien ondergang toch niet beschouwen;
 Maar ruste vinden van 't verdriet,
 Eer dat myn ziel dien jammer ziet,
 En haar het leven mogt berouwen.

Maar

Maar wilt gy dat myn levenskiel
Nog lang zal dobbren op de stroomen,
Laat slegts geen vlek of rimpels komen
Van yverloosheid in myn ziel;
Maar als het goed is in uwe oogen
Dat ik zoo ras toch henen ga,
Als het de plaats waar op ik sta
En uwe wysheid kan gedogen.
Een arbeider hygt niet meer,
Om rust en schaduwe te vinden;
Geen bruid meer naar haar zielsbeminden;
Dan ik naar U hyg keer op keer.
Gelyk een hert naar waterstromen,
Zoo hygt myn ziel naar U, o God!
Wanneer! wanneer! zal ik eens tot
Uw innige genieting komen!
Ik zoek U in den dageraad,
Myn ziel wordt moede van 't verlangen,
Om eens 't genadeloon t'ontfangen,
Dat in uw boek geschreven staat.
'k Heb uw verbond oprecht bezworen,
Myn groote werk is afgedaan:
Ai! laat my dan in vrede gaan
Naar 't heilwoord dat Gy my deedt hooren.
Laat toch de pinnen van myn tent
Niet vast in dees woestyne steken,
Op dat ik aanstonds op kan breken,
Als gy uw bode tot my zendt.
Zoo eindige ik met vreugd m'n leven,
Zoo sterve ik als ik heb geschreven.

R O E M

D E R

H O P E.

MYn Heiland, die my uit het juk
 Van 't slaafsche Egypte hebt getrokken;
 En brakt myns dryvers staf aan stuk,
 Die my door liefde liefst woudt lokken:
 Gun dat ik, tot uw' roem en eer,
 Al juichende my t' Uwaarts keer.

Gun dat ik myn geloof en hoop,
 Als blyde en zalige eerftelingen
 Der loopbaan, die ik met U loop,
 U, myn Verloffer, toe mag zingen:
 Nu ik van Nebo, wel te moê,
 Myn oogen keer naar Kanân toe.

'k Was door een helschen draak gewond,
 En met zyn zwadder overtogen,
 Door 't gift dat ziel en lighaam fchond
 Was ik verfoeilijk in elks oogen,
 Doch Gy, hoe zeer ik was befmet,
 Hebt my van deze dood geredt.

Gods

Gods wraakbazuin floeg wee op wee,
De vloekwet donderde in myne ooren;
Maar Gy, Gy doet my vree op vree,
Genade en zaligheden hooren,
Gy denkt niet aan ontfangen hoon,
Maar reikt uw' scepter van den throon.

Wie is een God als Gy, die 't kwaad
Van myne onnoemelyke zonden
In uwen toorn niet gadeslaat,
Noch wreekt uw deugden, snood geschonden,
Maar eigent zelfs, en draagt, en boet
Myn schulden met uw eigen bloed?

Gy hebt myne ongerechtigheên
Voor eeuwig in het diep bedolven:
'k Zal veilig voor uw vierfchaar treên,
Al bruist de zee met al haar golven;
'k Vertrouw op uw getuigenis,
Dat met uw' dood verzegelt is.

Wat is uw Naam niet waard, en zoet,
Veel meer dan duizend olibeecken;
Hoe streelt die myn verliefte gemoed,
Daar 'k U myn deel, en Heiland reken,
En in uw duur betaalde schuld,
Den nood zie van myn ziel vervult.

Wie

Wie is hy die verdoemen wil?
Waar zyn myn ongerechtigheden?
Myn Voorpraak zal in dit geschil
Myn plaats in 't hoog gericht bekleden:
Myn ziel maakt reets triumphgeschal,
Wyl Hy zelfs 't oordeel vellen zal.

Myn kleed is rein en hagelwit.
God heeft myn smaadheid wechgenomen,
En, schoon Hy hoog verheven zit,
Geboden bly tot Hem te komen:
Wat zoek, wat eisch, wat wensch ik meer?
'k Heb duurzaam goud, en stadige eer.

Ach! mogten op myn blank gemoed
Slegts nooit weêr nieuwe vlekken komen.
Maar laas! myn struikelzieke voet
Doet my met recht het vallen schromen;
Dies krimpt myn ziel van schaamte en leet
Meer dan zy ooit door rampen deed.

Doch myn Verbondsgod heeft beloofd
Zyn wetten in myn hart te schryven,
En uit myn zalig Hemelhoofd
Myn waggelende kniën te styven;
Op dat ik loop in 't regte spoor,
En heilig zyn bevelen hoor'.

Hy

Hy zal myn schemerend gezigt
Door oogenzalf weêr helder maken,
En doen voor my het hemellicht,
Den glans van zyne Godheid blaken;
Zoo vlugte ik uit de duisternis,
Daar God niet in te vinden is.

Hy zal my leiden door zyn' raad,
Dies, schoon ik dwaas ben, zal 'k niet dwalen,
Die zon, die voor my heenen gaat,
Zal nooit aan d avondkimmén dalen,
Maar glansryk steigren meer en meer,
Tot 'k eeuwig in haar licht verkeer.

Hy zal myn ziel door geestlyk nat,
Van al haar drek en afgoôn wasschen,
'k Zal als een rein en heilig vat,
By Israels waren outer passen;
Want d'olie van zyn priesterhoofd,
Is aan de leden ook belooft.

Zou my myn Bruigom zonder kleed,
Of zonder bruidsverfiërsel laten?
Zou my, daar Hy myn armoê weet,
Zyn hemelmin, zyn magt niet baten?
Zou ik vergaan van hongersnood;
Daar 's Vaders huis is vol van brood?

Neen!

Neen! 'k zal (naar het orakelwoord)
Gelyk een boom staag welig bloeijen,
Die aan een waterryken boord
Geplant, niet aflat op te groeijen,
Maar zelfs, als 't zonlicht schroeit en brandt,
Zyn vrugten toont aan allen kant.

Myn licht zal nooit in donkren nagt,
God in geen' vyand my verkeeren,
Zyn goedheid, daar myn ziel op wagt,
Zal myne liefde doen vermeëren;
Zoo vond ik dus ver 't vrolyk pad
Naar Zalem, Ifrels hemelstad.

O God! uw lieflyk aangezigt
Zal niet altyd de zelve stralen,
Het zelve zielverkwikkend licht,
Doen op myn tente nederdalen.
'k Weet hoe myn wankelbaar gemoed
U dikmaal van my wyken doet.

Maar Gy myn Heiland, kent myn kragt;
Zou ik alleen een heir verjagen?
Een Sanherib, die met zyn magt,
Uyt 's afgronds kolken op komt dagen,
Een waereld die in 't booze legt,
En 't harte aan 't kwade vastgehegt?

Myn

Myne oogten zien op U; de ftryd
Is immers in uw' naam begonnen;
Dies wagt ik op uw heil altyd,
Zoo wordt de vyand ras verwonnen,
'k Blaas op den hooren van uw kragt,
Terwyl myn hoop uw hulp verwagt.

Gerechtigheid is uw gericht.
Gy kunt me, o Vader! niet verdrukken
Dan uit getrouwheid, 't is myn pligt,
Myn luft, myn voorrecht, ftl te bukken.
Aan 't rankje, dat gy fnoeijen wilt,
Wordt nooit uw hulp vergeeffch gefpilt.

Brengt Gy my dan in duifternis,
Of moet myn weg door 't water loopen,
'k Zal op uw hand, die by my is,
In 't vuur en in de golven hopen;
Zoo fchaadt my vlam nog bruiſend nat;
Gy hebt myn regterhand gevat.

Verbergt Ge u al een' oogenblik;
Gy zult doch nimmer eeuwig twiften,
Uw krooft wierdt overftelpt van fchrik,
Gy weet het, als zy lang U miften.
Myn kragt is vleefch, geen ſteen, noch ſtaal:
Zoo Gy wykt, wykt het altemaal.

Nooit

Nooit was by U 't verdrukken goed,
Of nutloos smert tot smert te voegen.

Zoudt Ge uwer kinderen gemoed
Zien nodeloos in rampen zwoegen?
Neen! hoe 't ook ziet aan allen kant,
De roede is in een Vaders hand.

De hel braakt staag wel rook en vuur,
En zoekt my in dien damp te smooren:

Ja 't lukte haar nog zelfs dit uur,
Woudt Gy myns vyands aanklagt hooren,
Maar Gy, die myn Verbondsgod zyt,
Bewaart my eeuwig, hem ten spyt.

Uw Naam verzegelt my uw min,
Gy zult uw werk niet laten vaten,

Uw vrye gunst verandert in
Geen tydbeloop van 's waerelds jaren.
Die eens dronk van uw levensnat
Heeft nimmermeer gebrek gehad.

Uw heilverbond staat altoos pal:

Nooit is uw Bondgenoot bezweeken:

Wat op deze aarde ooit breken zal,
Gods zegel laat zig nimmer breeken:

De hel mag woeden met haar magt,

Myn ziel steunt op uw woord en kragt.

Dat

Dat woord is my nu honigzoet,
 'k Was buiten dat door druk verslonden,
 Waar was 'er anders voor 't gemoed,
 Zoo fel geprangt, ooit troost gevonden?
 Nu is die lamp, dat Hemellicht,
 De blydſchap van myn zielsgezigt.

Daar komt, daar nadert vaſt, een tyd,
 Voor eeuwig my by U beſchoren;
 Waar in myn ziel niet meer den ſtryd
 Noch wapenkreet zal moeten hooren:
 Maar daar de langgewente ruſt
 Omhelſt wordt, en de vree gekuſt.

Dan zal de zonde my niet meer
 Doen duizend bittre doden ſterven,
 Noch ik zoo trouwloos keer op keer
 Van U, myn lieven Bondgod, zwerven.
 Dan zie ik myne afkerigheên,
 En onmagt, eindlyk afgestreên.

Dan zal myn nevelig verſtand
 Niet meer als in een duift're reden
 Myn Vader zien en vaderland,
 Maar 'k zal in 't licht, en 't zalig Eden,
 Van myn bedwelming gansch verloſt,
 Den prys zien die ik heb gekoſt.

K

Myn

Myn ziel, zoo ras nu afgemat
 Door hemelsche bespiegelingen,
 Zal dan, verlost van 't aarden vat,
 In Gods geheimen rustloos dringen,
 En by onstoorbaar zalig licht
 Den glans zien van Gods aangezigt.

'k Zal dan niet meer aan 't stof gekleeft,
 Zoo bang naar myn verlossing wagten.
 Dat vleesch, dat my zoo boos weêrstreeft,
 En zoekt myn dood met al zyn kragten,
 Zal eeuwig eens te niet gedaan,
 My bly zien uit zyn kerker gaan.

Dan zal myn Bondgod my niet meer
 Zien over lauweheid tot Hem klagen,
 En geurloos reukwerk, als wel eer,
 Zoo hinkend tot zyn outer dragen.
 De vruchten onryp afgesneên
 Behooren tot deze aarde alleen.

Myn liefde zal eens onbevlekt,
 In onuitblusbre vlammen blaken,
 En God, naar wienze is uitgestrekt,
 Genieten en naar blyven haken,
 En in zyn welverdienden lof
 Ontfangen rust, en juichens stof.

Dan

Dan zal myn Joseph my niet meer
Zyn broederlyke min verbergen ;
Of willen dat ik 't lyden leer ;
Of tegen hoop het hopen vergen ;
Of zeggen , daar ik naar Hem zugt,
Dat Hy ten nutte my ontvlugt.

Geen zorg of pyn knaagt daar het hert,
Daar lekken nimmer droevige oogen,
Daar houdt verdrukken op en smert,
God zelf zal daar myn wangen droogen,
En geven my in 't Paradys
Den opgehangen levensprys.

Dan zal myn ziel , van arbeid zat,
Eens onder Israels outer slapen.
O! zaalge rust , voor 't afgemat
Gemoed , in Abrams schoot geschapen ;
Hoe branden myn genegentheên
Om ras dat Eden in te treên !

Daar wordt geen dryvers stem gehoord ;
Daar rusten de vermoeide kragten ,
Door geen beroering meer gestoord
Van boozen , die Gods ryk veragten ;
Daar eet de ziel in 't zalig licht
Het Manna voor Gods aangezigt.

Was 't hier op Thabor my zoo goed,
Op Nebo van 't gewoel verscholen;
Een druifje my zoo honig zoet
Ter sluik van Kanâns grond gestolen;
Een kruimtje van dien Hemeldifch,
Die vol van lekkernyen is.

Wat vreugd, myn Heiland, zal het zyn,
Als ik al juichend toe zal vloeijen
Tot Sions kruin, daar rype wyn,
En geurige granaten groeijen;
Daar 't in die zaalge balsemlugt
Vol op is van des levens vrugt!

Daar valt het voorhang nooit weêr toe,
Daar sluit men nooit uw lofgezangen.
Hoe zal ik aan U bly te moê
Als Benjamin aan Josef hangen,
Of Jakob in zyn smertlyk leed
In Pniëls velden aan U deed.

En gy, myn vleefch, juich Gode lof,
Gy zult meê in die weelde deelen;
God zal u wekken uit het ftof:
O dag! gy zult myn fmerten heelen:
Als dood en graf, te niet gedaan,
My vrolyk zien ten reye gaan.

O!

O God der hope! geef my kragt,
Geef nieuwen adem aan myn leven,
Zoo wordt die dag met vreugd verwagt,
Die aarde en hemel zal doen beven,
Zoo hoor ik Gods bazuïngeluid,
Als vrolyk feestgeklank voor uit.

Op U, myn Jezus, op uw woord,
Op uw beloften steunt myn hopen.
't Gaat wel! myn ziel treedt moedig voort
Om d'eeuwigheid thans in te loopen.
Schoon zig 't heelal ten val bereijdt,
Myn anker hegt in de eeuwigheid.

Myn vleesch, hoe blyde zal ik dan
My wederom met u vereenen!
Laat wie God haten, huilen van
Benauwtheid; laat den afgrond steenen
In 's waerelds allerjongsten nood;
Ik schuil dan in myn Vaders schoot.

Myn Jezus, 'k zie U te gemoet,
Met eer en majesteit omhangen,
Daar Gods bazuin verschynen doet
Wat immer leven heeft ontfangen,
En Gy van uw' gedugten throon
My schenken zult 't genadeloon.

1501 S T I C H T E L Y K E

Dan, dan, myne oogen, zult gy zien
 Dat Ligchaam, dat voor u wou komen,
 Om God den bloedprys aan te bien,
 Waar door uw vloek is wechgenomen,
 Dat 's Hemelsch wraakvuur in zyn zweet
 En bloed voor eeuwig smooren deed.

Dan zult gy zien dat zalig Hoofd,
 Dat zig voor u wou nederbuigen,
 Toen Hy Gods kelk, hoe afgeslooft,
 Ten laastten drop toe, uit moest zuigen:
 Dat Hoofd, daar heil en hemellicht
 Blonk van 't zagtmoedig aangezigt.

Die gadeloze liefdekragt
 Van blanke en zagte Duivenoogen,
 Met Abrahams ontziet gellagt,
 Hoe boos, nog keer op keer bewogen,
 En tot zyn kindren in elend
 Vol medelyden staag gewendt.

Die zagte Tong, die Houtgmond,
 Die zyn genâ, als waterstroomen
 Op eenen opploependen grond,
 Op uw âmechtig hart deed komen,
 En nimmer in het bidden zweeg
 Voor Hy uw heil en rust verkreeg.

Die

Die Armen die Hy aan het kruis
Wou naakt en bevend laten rekken,
Om u daar-meê in 's Vaders huis,
Uit 's waerelds woesteny te trekken,
Voor eeuwig 't smertelyk gezugt
Van Kedars vreemdelingschap ontvlugt.

Dan zult gy, staatlyk ingehaalt,
Meê op een koets van wolken varen,
Daar reets myn Jezus zegepraalt,
Om u het thronrecht te bewaren,
Daar d' Englenrey hem cere biedt,
In 't onnavolgbre zegetied.

De Bruiloftzaal zal open staan;
Zon, maan, en sterren, zullen zinken;
Ik juichende ten reye gaan,
Om als de Seraphim te blinken,
En in myn onbevlekt gemoed,
Te branden van Gods liefdegloed.

Hoe blyde zal ik hand aan hand
Met al die zaalge Hemellingen,
Daar 't choorlied klinkt aan allen kant,
Myn Bondgods vrye liefde zingen,
En werpen myn genadekroon
Voor 't Lam, en voor Gods eerethron.

Gy, daar ik dikmaal meê om laag
 Het avondoffer heb ontfoken,
 Gekogte schaar, zaagt gy my traag
 Hier Gode 't heilig reukwerk rooken,
 Of deên myn vlekken tot myn smart
 Verkoelen ooit uw liefhart.

Myn ziel, nu aan u vastgekleeft,
 Zal dan vereent, die schaâ betalen:
 Wy zullen Hem, die eeuwig leeft,
 Te saam' op 't minziek hart onthalen,
 En scheiden nooit als hier vermoeit,
 Daar 't vuur niet kwerft, schoon 't stadig gloeit.

O! God wat smaakt die hoop my zoet!
 Hoe voel ik myn begeerte branden!
 U, die myn ziel zoo hygen doet,
 U roep ik toe, reik my uw handen:
 Kom! Heere Jezus! haast U! kom!
 Vervul myn hoop in 't heiligdom.

M E S S I A S

G E L U K K I G E

STRYD EN ZEGEPRAAI,

GESCHETST NAAR DEN

X X^{ten} P S A L M.

Doorlugte Telg uit Davids stam,
Wiens thron alle eeuwen zal verduren,

Gedoog, dat ik deze offervlam

Aan U ontfteke in Zalems muren:

Myn snaargezang verheft uw lof,

De zege die gy hebt bevochten:

De Leviathan legt in 't stof

Verplettert met zyn helgedrochten.

Ik volge uw Vaders toonen na,

Zoo kiesch voor luistergretige ooren,

Schoon ik veel dofferklanken sta.

De zangrei liet zig toen dus hooren.

K 5

I. ZANG

I. Z A N G.

Van een rei verlichte gelovigen , welke Messias , by zyne verschyninge op aarde , in zyn aanstaande Lyden Gods hulp al wenschende voorspelt.

2.
De Heere
verhoer u
ten dage
der be-
nauwtheid.

God hoor', grootmagtig Vorst, uw leed,
Uw stryd zy eindlyk afgebroken,
En uw vergoten bloed en zweet,
Tot schrik van 't gansch heelal gewroken;

Uw schreien klim naar hooger hof,
Uw roepen doe de wolken scheuren;
d'Olyfberg, die U ziet in 't stof,
Wil U eens op de wolken beuren;
God doe den aanslag, dien het rot
Van Bazans stieren smeedt, nooit lukken;
Zyn arm wil uit den angst en spot
Van 't snood gericht met magt U rukken:

De naam
des Gods
Jakobs
zette u in
een hoog
vertrek.

Die arm, die Jakob heeft verzelt,
Die zig de zege liet ontwringen,
Verheffe U boven 't helsch geweld
In 't zalig ryk der hemellingen.

Regeer daar aan Gods regterhand,
Gestapt in 't onontbindlyk leven;
Zoo worde U eens voor smaad en schand

3.
Hy zendt
uwe hulpe †
uit het
heilighdom.

De throon der heerlykheid gegeven.
God zende U uit het heiligdom
Uw hulp: het heil der hemelbenden

Wagte

† Uwe hulpe, *dus staat'er in het hebreewsch, dat is uwe hulpe die U toekomt als Gods Zoon, den Borg en Middelaar. De vertaling naar welke ik myn uitbreiding schikke, is my opgegeven door een' goed vriend, welke den oorspronkelyken text verstaat.*

Wagte op uw wenken, vaerdig om
Hun blixemfchichten neêr te zenden:

Hy doe U in Gethsemané,
Door een' uit hun zyn trooftaal hooren,
Ten blyke dat uw zielebeê

Kan 't Vaderlyk gemoed doorbooren:

Hy drukke U Sions heil op 't hart,
Dat U dien bangen ftryd deed wagen;
Die liefde zal U in uw smart

Doen leed en last met lust verdragen:

God neem' d'altaargescheuken § aan,
Die Hem uw reine handen brengen,
En uit gebeên en liefdedaân

In geest en waarheid heilig mengen:

*En onder-
steune u
uit Sion.*

^{4.}
*Hy gedenke
aller uwer
spysofferen.*

Zy

§ Het woord door spysofferen vertaalt, stamt af van een wortelwoord dat de hebreeuwse taal wel verloren heeft, maar by de Arabicren nog overig is in de betekenis van een geschenk te geven. Zoo wierden de spysofferen zekerlyk genoemd, om dat ze byzonder gerekent wierden der Godheid uit een vrywillig harte opgedragen te worden, om haare gunst te verwerven, en ten blyke van gehoorzame onderwerping. Deeze plegtigheid duurt nog in 't Oosten, daar (volgens den Heer Maundrell, die daar een geruimen tyd verkeert heeft) het voor een onbeleeftheid gerekent wort iemant zonder geschenk te bezoeken. De groote merken 't aan als een byzondere schatting die men aan hun gezag en waerdigheid verschuldigt is, en houden zig beladigt, ingevalle iemand deze pligtpleginge verzuimt. In dagelyke bezoekjes zelfs onder het gemeene volk, ziet men zelden, dat zy by malkanderen koomen zonder een bloem, oranje appel, of eenig ander teken van eerbewys aan den bezogten persoon te vereeren. Hy heldert hier uit op 1 Sam: IX: 7. en merkt zeer wel aan, dat de woorden naar de wyze der oostersehe volkeren moeten verstaan worden, en haar opzigt hebben op het eereteken en niet op het loon der waarzegginge. Zie zyne Reize van Aleppo naar Feruzalem, bladz: 34 en 35. Men vergelyke tot bevestiging van deze gedagten Gen: XXXII: 13. Psalm XLV: 13. LXXII: 10. daar dit eigen woord van zulk een geschenk gebruikt wordt.

156 S T I C H T E L Y K E

Zy zullen voor zyn Godlyk oog
 Niet vrugtloos worden aangestoken,
 Het zy Gy 's daags den tempelboog,
 Of 's nagts doet berg en dalen rooken :
 Hy zie uw iever voor zyn eer ,

*En zuivere
 uw brand-
 offer van
 aftebe.*

Die eens geheel U zal verflinden ;
 Een offer , beter dan het smeer
 Op Isrels brandaltaar te vinden ;

Zyn heiligheid verkorte uw dood ,
 En doe uw outer feller branden ,
 Gelyk het vuur uit 's hemels schoot
 Weleer Eliaas offerhanden.

Die vlam dring' door de wolken heen ,
 En doe de Godheid by ons wonen ;
 't Gaat wel ! het koorkleed scheurt van een ,
 Dat God verborg voor Arons zonen.

II. Z A N G.

*Aan de Apostelen en eerste Christenschaar na des
 Heilands hemelvaart , en vooral op den eersten
 Pinxterdag biddende om den voortgang van zyn ke-
 ningryk.*

*3.
 Hy geve
 u naar uw
 harte.*
 Geniet nu rust, beklim den throon,
 Verwinnaar van het hemelsch Eden !
 God wil U, naar verdienden loon,
 Met eer, en Majesteit, bekleeden :

Die

De milde Hoorder der gebeën
Verlange staag naar uw verlangen,
En doe U all' de zaligheën,
Die Gy begeeren kunt, ontfangen.

Eisch, eisch het lang-beloofde Zaad;
Het heil, dat Sion is beschoren,
En al wat in den Vrederaad
De Godheid U heeft toegezworen.

Wy juichen reets U vrolyk na:
Uw heil geeft onze zielen 't leven,
Gelyk uw dood op Golgotha
Ons deed weleer vol smerten beven.

Wy gaan met U ten hemel in,
Daar zullen we in den geest verkeerē;
Nu zal geen godloos Sanhedrin,
Noch wagt, ons ooit meer van U weeren.

Wy zullen onzen Bondgods Naam
Als een banier ten hemel beuren;
Hem overdekke vloek en blaam,
Die ze ooit laat uit zyn handen scheuren.

Daar onder zaamlen we ons byeen;
Die zal de leus van 't leger wezen;
Wy zullen dood, noch hel, noch geen
Tyran, in onzen optocht vreezen.

De waereld is onze erfenis,
Die zal eerlang dien naam verhoogen,
Want Hy die onze Heirvorst is,
Zal doen wat goed is in uwe oogen!

*En vervul
alle allen
uwer raad.*

*6.
Wy zullen
juichen in
uw heil.*

*En wy
zullen de
vaandelen
opsteken in
den naam
onzes Gods.*

*De Heere
zal alle
uwe eischen
vervullen.*

TEGEN-

158 S T I C H T E L Y K E T E G E N Z A N G.

Van een voorganger, welke voorheen ongelovig, nu op den eersten Pinxterdag door Gods gadeloze wonderen overtuigt is geworden.

7.
Nu weet ik dat de Heer zynen gezalfden beil be- schikt heeft. Wyk nu voor eeuwig, Ongeloof,
En laat de Waarheid zegepralen;
God zal ons, voor verdichtſten doof,
Met glansryk Pinxterlicht bestralen.

Hy was, Hy was gewis Gods Zoon,
En is nu al zyn leed ontwassen;
Hem zal voortaan de gloriethroon,
Het ſtaatsiekleed, en ſcepter paſſen.

Hy zal hem verho- ren uit den bemel zyner beiligheid. Want Ifrels Heilige is thans in
't Ontſagchelyk gericht getreden,
Nu zal Hy 't voorwerp van zyn min
Naar recht met eeuwig heil bekleeden.

De gloriekroon, die Hy bezat
Eer Ararat en Horeb waren,
Zal Hy Hem in de Vredestad
Voor eeuwig drukken op zyn haren.

Nu zal aan 's Vaders regterhand
Het reukwerk worden aangestoken,
En 't liefdevuur, waar van Hy brandt,
Zal dat alle eeuwen door doen rooken.

Het heil zyner-reg- terhand is met mo- gentheden. Wie zou zyn mogentheid weecſtaan!
Godt gaf zyn almagt hem in handen,
Om met een yſren roê te ſlaan
Al wie het Heilryk aan zal randen.

SLOT-

S L O T Z A N G.

*Passende in den mond van Christenen uit Jeruzalems
ondergang geredt.*

De vyand roem' vry op zyn magt
Van wagenen, en ruiterbenden;

Wy roemen onzes Bondgods kragt,
Jehova, trouw in hulp te zenden.

Wy steunen op zyn woord en eed;
Schoon Hel en Waereld samenpenden,

Wy vreezen in zyn arm geen leed,
En stryden met gevouwen handen.

Waar is nu 's vyands vloekgespan?
Waar zyn zyn hemelhooge wallen?

Zy zyn als eertyds Mjdian
En Jericho, in 't stof gevallen.

Die grouwelyke vleugel † is
Vergeefs den arends klaauw § ontdoken,
God heeft, door hunn' gevaukenis,
En pest, en 't zwaerd, zyn eer gewroken.

Maar wy verheffen 't hooft omhoog;
God heeft zig Sion uitverkoren,

Hy heeft zyn arm ontbloot voor 't oog
Der volkren, die zyn' val beschoren:

Zyn kruin zal nu voor eeuwig staan
Ver boven 't toppunt aller bergen,

8.
*Deeze zullen van
wagens en
geene van
paarden,
maar wy
zullen ver-
melden van
den naam
des Heeren
onzes Gods.*

9.
*Zy hebben
zig gekromt
en zyn ge-
vallen,
maar wy
zyn gerezen
en staande
gebleven.*

De

† De Seloten Dan: ix: 27. Matth: xxiv: 15.

§ De Romeinen Deut: xxviii: 49. Matth: xxiv: 28.

De donder zal gewis hem slaan,
Die zyn' gezalfden Vorst durft tergen.

Nu staan de pinnen onzer tent
Zoo ver de woonplaats is der winden;
God zal tot 's waerelds uiterste end
Haar koorden nooit weêr doen ontbinden.

10.
• Heere
beboud.

Gaa, groote God! gaa voort, behoed
Toch eeuwig onze tempelmuren;

Laat onze heilge heldenmoed
Het heidensch vuur en staal verduren.

Die Ko-
ning verho-
re ons ten
dage onzes
roepens.

En Hy, die thans uw regterhand
Bekleedt in 't ryk der hemellingen,

Zie op ons in dit arme land,
Daar wy zyne overwinning zingen.

Hy heeft uit liefde, smaat en smart
Zoo trouw voor ons aan 't kruis verdragen;

Hy drukke ons dan die liefde op 't hart,
Als wy in nood Hem bystand vragen:

Zoo wagten wy den heldraak af;
Die liefde zal ten schild ons wezen;

Ze is harder dan het staal en graf,
En doet noch vuur noch kruispaal vreezen.

B E D E N K I N G E N

Op den BRIEF van den Verheerlykten

H E I L A N D,

Geschreven aan de Gemeinte van

P H I L A D E L P H I A,

O P E N B: III: verff. 7---13.

Aangemerkt als een Prophetisch Voorbeeld van onzen leeftyd.

Schryf aan den Engel der gemeente die in Philadelphia is, *Dis zegt de Heilige, de Waarachtige, die Davids steutel heeft: die opent en niemand sluit: en hy sluit en niemand opent: Ik weet uwe werken: zie, Ik hebbe een geopende deur voor u gegeven, en niemand kan die sluiten: want gy hebt kleine kracht, en gy hebt myn woord bewaart, en hebt mynen naam niet verloochent. Zie, Ik geve u eenigen uit de Synagoge des Satans, der genen die zeggen datze Joden zyn, en zyn 't niet, maar liegen: zie, Ik zal maken, dat zy zullen komen, en aanbid-den voor uwe voeten, en bekennen dat Ik u lief hebbe. Om dat gy het woord myner lydzaamheid bewaart hebt, zoo zal Ik ook u bewaren uit het uur der verzoeking, dat over de geheele waereld komen zal, om te verzoeken die op de aarde weonen. Zie, Ik kome haastelyk: houd dat gy hebt, op dat niemand uw kroon neme. Die overwint, Ik zal hem maken tot een pilaar in den Tempel van mynen God, ende hy zal niet meer daar uitgaan: en Ik zal op hem schryven den naam van mynen God, en den naam der stad van mynen God, nàmelyk van het nieuwe Jerusalem, dat uit den hemel van mynen God afdaalt, en ook mynen nieuwen naam. Die ooren heeft, die hore wat de Geest tot de gemeinten zegt.*

G Rootmagtig Vorst, bedwinger van 't heelal,
 Wiens throon bestond en staat, en blyven zal,
 Wie zyn wy, dat Gy bukt om ons te schryven,
 Uw Dienaars zoo genadig onderrigt,
 En hun belooft tot loon van trouwen pligt
 De nieuwe kerk van Zalem in te lyven!

L

En

Uw Englen, die uw kerk tot oogen zyn,
 Zien agter zig door 't opgehaalt gordyn
 Het lot van vyf doorlugte tydgewrichten,
 Zoo goed als kwaad naar 't Godlyk woord vervult:
 Dies wagten ze U, die ons bewaren zult,
 En door uw' Geest zoo gunstig voor woudt lichten.
 Hoe zinkt elk best in ſchaamte en ootmoed neêr?
 Hoe kniel ik laag genoeg, myn God en Heer!
 Wilt Gy ons als de Heilige verſchynen?
 O zuiver Licht! dat brandt en nooit verteert,
 Maar uwen gloed met ſtraal op ſtraal vermeerft,
 Wat luifter moet niet by uw' glans verdwynen!
 'k Aanbid in U Jehovah's Majesteit;
 Uw raad en weg betogen Heiligheid;
 Uw grootheid ſchiet door 't gansch heelal heur ſtrafen.
 Wat brein, om laag aan 't ſterfelyk vleefch verknogt
 Heeft ooit met ernſt uw wondren onderzocht,
 Dat niet in hun getallen moet verdwalen?
 Uw komſt in 't yleefch, geboorte, en levensdaân;
 Zyn, hoe beproeft, naar Gods orakelblaân,
 Als zuiver goud in 't ſoutervuur bevonden.
 Wat heeft uw' tong dan Heiligheid geleert?
 Wat offer is ooit heiliger verteert?
 Wat ryk geſlicht, beſtiert op vaſter gronden?
 Gun, heilig Hoofd! gun invloed aan uw leên,
 Zend olie neêr, zalf oor, en duim, en teen,

Zoo

Zoo spreidt die reuk alom haar rype geuren;
Zoo deelen wy reets hier in 't zalig lot,
Waarom Gy U op 't kruis van ons, en God,
In zoo veel zielsbenauwtheid, af liet scheuren.
Waaragtige! wiens trouw all' eeuwen bleek;
Wiens woord, of daad, nooit van de waarheid week;
Uw vloeken en beloften zyn gekomen:
Dies leucht, en rust, myn ziel op uwe tronw;
En zal zoo min, als 't gansche kerkgebouw,
Den Draak, of 't Beest, of Gog, of Magog schromen.
Dat Babel vry zig aan 't gestarnt verheft;
En 't blixemvuur van 't Vatikaan ons treff'
En tragte alom uw zegekoets te sluiten;
Uw vyand helt reets naar zyn avondkim;
En 't Godlyk ryk, o waare Eliakim!
Kunt Gy alleen ons openen en sluiten.
Wie proeft als Gy het binnenst van 't gemoed?
Wie kent volmaakt den aart van 't kwaad, en 't goed.
Dat heden wordt, of immer is bedreven?
Wien voegt als U de vierschaar, en de thron?
Wie kan als Gy verdiende straf, of loon,
Zoo wys, en groot, ons hier, en namaals, geven?
Dank hebbe uw naam tot in der eeuwigheid,
Dat gy ons hebt uit Babilon geleidt,
En door uw vuist zyn grendelen ontsloten;
Een stad des bloeds, o heilig Opperheer!
Daar Jefabels onreinheid schond uw eer,
En 't afgods heir uwe oogen heeft verdrotten.

164 S T I C H T E L Y K E

Vergeld, vergeld haar bozen euvelmoed,
 Hoor 't wraakgeschrei van al het martelbloed,
 Dat U zyn recht en twistzaak heeft bevolen;
 Schenk aan dat boos vervloekt tweehoornig beest, †
 Wiens lastertong U is tot smaad geweest,
 Het grondsoep van uw zeven wraakphiolen.
 Verdwaald Lions! hoe dwaas hebt gy 't gezigt
 Gesloten voor het blinkend morgenlicht,
 Dat uit uw schoot zoo helder is verzezen!
 O Waldus! ‡ schoon 't Boheemsche zand u dekt,
 En 't Paradys uw ziel ter woning strekt,
 Uw naam zal steeds by ons gezegent wezen.
 Welzalig Heir! dat onder 't outer rust,
 Zoo gy ons kent, van 't ondermaansch bewust,
 Hoe moet het heil der kerke uw geesten strelen!
 Nu gy van zee tot zee uw echte krooft,
 Zoo ryk bedeeft van licht, en zieletrooft,
 Uw nieuwe lied hoort op zyn cithers spelen. *
 Geen bel klinkt nu by 't voddig misgewaad;
 Noch Tyrus lied, daar Babels broodgod staat
 In 't oosten van Gods steigere daken:
 Neen! reiner klank vervult ons Heiligdom,
 De waarheid praat 'er zegeryk alom,
 En 't rein gemoed kan in Gods liefde blaken.

O Hei-

† De bloedraad der Inquisitie gespannen door Dominikanen en Franciskanen, opgericht door Paus Innocentius in de dertiende eeuw.

‡ Petrus Waldus het eerste werktuig der Hervorminge te Lions in 't jaar 1160. door het schielyk sterven van een zynen vrienden met wien hy in gezelschap was, tot nadenken gebragt, en bekeert.

* Openb. XIV: 2.

O Heiland wierde uw hulp naar eisch erkent!
 Gy hebt uw kerk geredt uit haare elend,
 Hoe kan zy ooit genoeg uw lof getuigen!
 Gy bondt in nood haar duiverleuglen aan,
 Klapwiekende is ze uit Babel uitgegaan,
 En 's vyands magt moest voor uw voortogt buigen.
 Hoe wierd de baan op uw bevel verhoogt!
 't Regtvaardig volk, dat op uw' standaart hoogt,
 Trok door de hoog verheven poorten henen;
 Een heir, als in Mahanaïm weleer, §
 Vergeefs bedreigt, en vrugtloos keer op keer
 Verzogt het oor aan Tyrus hoer te lenen.
 Gy hebt hen uit het oog der helsche slang
 Gevoert; een tyd, een' halve, en tyden lang *
 Hen ondersteunt in 't barnen der gevaren.
 Dus hebt Ge, o Held! die by de myrten woont,
 Uw waarheid, en uw heiligheid betoont
 In by uw naam en woord hen te bewaren.
 Nu werpen wy voor U de kroonen neêr;
 Niet ons, niet ons, maar uwen naam zy d' eer,
 Uw heiligheid en waarheid, zyn te pryzen;
 Gy hebt ons met uw eigen bloed gekogt;
 In ons versterkt, het geen Gy hadt gewrogt;
 Dies wil myn ziel U eeuwig dank bewyzen.

L 3

Im-

§ Gen: xxxix: 2. Hoogl: vi: 13. Calvinisten en Lutheranen.

* Zie Openb: xii: 6, 14. Deeze drie jaaren en een half, of twee en veertig maanden maaken uit twaalf hondert en zestig dagen, dat is naar de styl der Propheten zoo veel jaaren in welke het Beest heerschen zou, vergelyk Openb: xiii: 5. en xi: 2 en 3.

Immanuël hoe streelt ons nog uw hand!
 De wynberg draagt, en juicht aan allen kant;
 De geurige granaat vervult de hoven;
 De dorpen zyn ontelbaar voor myn oog; †
 De Maagden zien met brandend licht omhoog,
 En wagten uw verschyninge van boven. ‡
 Ach! volgden die uit Satans Synagoog
 Iets anders dan uw naam en woord bewoog,
 En federt uit den voorhof zyn geweken! §
 Wier tongen in het helsche vuur gesmeed,
 Uw volk tot smert en bitter zielenleed,
 Met hun vergift uw Bruid naar 't harte steken:
 Of die met ons uit Sinear gegaan,
 Den grond der kerk als distelen beslaan,
 En 't goede kruid zelfs dreigen te doen sterven; *
 Of wolken zyn van water gansch ontbloot:
 Zyn toch de helft niet van tien maagden dood
 Van slaap, terwijl zy licht, en olie, derven? ✕
 Wykt niet het recht uit kerk en burgerstaat?
 En och of hy, die 't booze pad verlaat,
 Niet als een dwaas wierdt spottend uitgespogen!
 De Christennaam bedekt het vuil gemoed,
 Dat eiren van een Basiliskus voedt,
 Zoo gy ze drukt, de slang springt u in d'oogen. ¶

Men

† Hoogl: VII: 11, 12.

‡ Matth: XXV: 1-9.

§ Atheïsten, Spinofisten, Socenianen, en diergelyken.

* Godloze Naamchristenen.

✕ Jud: vers 12. Matth: XXV: 8. onbekeerde en vyandige leeraars.

¶ Valsche gronden van Godsdienst en verwagtinge die het onderzoek niet veelen kunnen.

Men keert geruſt zig tot Egyptes magt,
 Dien rietſtaf, daar men hulpe van verwacht,
 Men ſteunt op zyn, en niet op uw verbonden;
 Men paſt zig van de ſpinneweb een kleed,
 En maakt het pad naar Sion wyd en breed,
 En vleit zig zelf' met ydle herſenvonden;
 Of vaſt en bidt, en kent uw' Sabbatdag,
 Ja komt, en ſpreekt, gelyk uw bondvolk plag:
 Maar men bedriegt, en wordt miſſchien bedrogen;
 Men hoort geen wind, en ruikt den olie niet;
 't Is zouteloos, en eigen, wat men ziet,
 En ach! hoe is 't in uw vuurvlammige oogen!
 Ondek hen, Heer! uw arm is niet verkort,
 Toon hoe 't aan hun, niet aan uw goedheid, ſchort,
 Waarom het licht niet komt, waar op wy wagten; †
 Vertoon aan hun de regte levensbaan,
 Doe hen, die met gedeelde klauwen gaan, ‡
 Toch naar uw woord, en hun verdienſten, achten.
 In uwen arm beveelt zig uwe Bruid,
 Zy ziet met zorg den donkren nagt voor uit,
 Die naar uw' brief nog over haar moet komen;
 O God! de zon is reets het zuiden door,
 De ſchaduw helt naar 't ooften, en ik hoor
 De vogels § al, die 't helder daglicht ſchromen.

L 4

Die

† Jef: LIX: 9.

‡ Godvrugtige Leeraars, die onder de reine dieren behooren.

§ Heimelyke beſtryders van waarheid en godvrugt.

168 S-T I C H T E L Y K E

Die Eng'len, welke uw hand aan d' Euphrat bindt, †
 Staan wapenree, om sneller dan de wind
 Te barsten uit hun donkre nagtsponken:
 De sprinkhaan heeft voor lang het veld bedekt, ‡
 En 't Beest, dat zig ten laatsten doodsluip strekt,
 Veinst zig in slaap, maar leit op wagt te ronken:
 En veele van der eerstelingen schaar §
 Zyn reets by hun, die onder het altaar *
 Verlangen naar uw zeven wraakphioolen, ✕
 't Bazuïngeklank, ten zesdenmaal gehooft,
 Doet ons u t' saam verwagten naar uw woord.
 Zoo sterft het Beest in vuur- en zwavelkoolen.
 Zoo daalt eerlang het nieuw Jeruzalem ¶
 En tevens Gy, o God! wat blyde stem,
 Zal eenmaal dan vervullen alle winden,
 Wanneer men in, nog buiten, Zalems hut
 Geen slingersteen, nog lans, nog moordgeschut,
 Nog ergens meer zal Kananiter vinden! ††
 Wat smaakt die hoop aan uwe Kerkbruid zoet,
 Schoon zy, terwyl zy die verwagting voedt

Nog

† Openb: VII: 12. IX: 15. *de vier voornamste Regeerders van Italien.*

‡ *Munniken van verscheide ordens.*

§ Openb: XIV: 4. *Bestryders en overwinnaars van het Beest in de 16de eeuw.*

* Openb: VI: 10. *Martelaars der 13de eeuw.*

✕ Openb: XVI: 1. *Oordeelen over de vyanden der kerke.*

¶ Openb: XXII 2.

†† Zacch: XIV: 21.

Nog 't bitter in haar binnenste moet smaken! ‡

Kom Heer, op dat zy haaren wensch verkrygt,

Want, schoon gy my uw donderflagen zwygt, §

Ik weet, de wraak zal flegts uw' vyand raken.

Uw Geeft is ons het zalig onderpand,

Dat g' onze kroon bewaart in uwe hand,

Die d'afgrond zelfs ons nimmer zal ontroven,

Bewaar daar toe ons by uw' naam en woord,

Het dierbaarst dat op aarde ons hier bekoort,

En 't voorhang zy toch nooit ons toegeschoven.

Maar goede Heer! getrouwe Zielevrind!

Waarom is 't, dat men in uw' brief niet vindt

De smetten die in andren U mishagen?

Is onze Kerk dan van die vlekken vry?

Zyn wy zoo rein, en heiliger dan zy,

Daar wy, helaas! alom de doodverw dragen?

Of zwygt gy in uw liefde t' onswaarts stil,

Die ons gebrek uit gunst bedekken wil?

Kan weinig goeds uwe oogen zoo bekooren?

Of wilt Gy, schoon uw oog de zonden ziet,

Het streelend zoet van uwe woorden niet

In ons tot roem van uw genade flooren?

L 5

Hoe

‡ Openb: x: 9, 10. De beloften Gods aan zyné kerke zyn zoet aan het gehemelte, maar terwyl zy die opeet en daar mee bezwangert gaat, zal de uitgestelde hoop het herte krenken, en verscheide smertelyke ongewaillen, welke haar nog te wagten staan, haar bitter vallen.

§ Openb: x: 4.

Hoe 't zy; 'k gesp in uw naam het harnas aan,
 En zoo ik in doodschaduwe moet gaan,
 'k Verwagt in sryd van U alleen myn kragten,
 Indien Gy U voegt aan myn regterhand,
 Dan houdt noch muur, noch 's vyands beede, stand,
 En 'k durf geruſt op d' overwinning wagten.
 De tyd genaakt van 's vyands tweeden val; †
 Wen Edom eens, en Bosra, ‡ beven zal,
 En 't zonlicht aan zyn middagtrans zal tanen; §
 Wanneer de maan zal zwermen in het bloed,
 En Gy die zelfs vertrappen met den voet,
 Om andermaal uw bruid den weg te banen.
 Als Ge aan uw kerk de laaste hand zult ſlaan,
 En doen daar in den overwinnaar ſtaan
 Als een pylaar, om 't wigtig dak te ſchragen,
 Terwyl hy vuur nog ſtaal meer vreezen zal,
 En ſtaan, en zien, zoo Gogs als Magogs val, *
 Gelyk den Moor, voorheen door u geſlagen.
 Hy zal in kragt God als Jehova zien,
 En U zyn Heer als d' Amen hulde bien,
 En Borger van het nieuwe Zalem blyken,
 Verzegelt door uw Geest, en toebereidt,
 Om op het Feest der zaal'ge Heerlykheid
 Het end der hoop, de zegekroon, te ſtryken.

Ont-

† Openb: XVIII: 2.

‡ Jeſ: LXIII: 1. zinspreken van het ryk des Antichriſt.

§ Openb: VI: 12.

* Openb: XX: 8, 9.

Ontfang in gunst ontfagchlyk Opperheer !
t' Ontwerp van myn gedagten , hier ter neêr
Gestelt , ten blyk van myne aandagtige ooren :
En doe my eens uw Godlyk onderrigt
Uit eigen mond, by 't zalig Hemellicht ,
In Patmos niet, maar in uw Sion hooren.

NAGT.

STICHTELYKE
NAGTBEDENKINGEN
VOOR HET
H: AVONDMAAL,

GEVIERT OP PASCHA DEN XXIX. MAART MDCCXXXIX.

Het Pascha nadert! myn gemoed!
Daar is in 't waare Paaslams bloed
Voor u wat groots, wat nieuws te wagten;
Kom, eet van dit gebraden lam,
U toebereid door d' offervlam,
Zoo krygt ge op reis vernieuwde kragten.
Wierd onder Isrél deze nagt
In heilgen yver doorgebracht,
Met alles tot het feest te schikken,
En 't huis, en 't lam, dat men verloor:
Volg gy, myn ziel, dat heilig spoor,
Verzuim geen gunstige oogenblikken.
't Gewoel der stad houd op, de rust
Vervangt den arbeid: maar uw lust
Is tans met slapen niet te boeten;
Een hert dat Jezus regt bemint,
En hongrig naar hem reikhálft, vindt
Zyn rust alleen aan 's Heilands voeten.

-TDAI

O God!

O God! ik heb myn hart bereidt;
Myn handen, tot U uitgebreidt,
Vertoonen U myn zielsverlangen,
Om morgen op het zalig feest
Voor myn' zoo hongerigen geest
Uw lekkernyen graag t'ontfangen.
Gy hebt myn stem om hoog gehoord,
Heeft myn gedaante U niet bekoort
Myn Jezus? bronaâr van myn leven!
'k Heb 't Goddelyk getuigenis
Verzegelt dat het waarheid is,
En op uw eisch myn hart gegeven.
Ik hebbe met gebogen kniën,
By 't licht uws woords, myn geest' doorzien,
En vinde wel ontelbre zonden,
Waar meê ik, nietig wormenaas,
U myn Verbondsgod, boos en dwaas,
In al uw deugden heb geschonden.
Maar met wat zorg, in welken hock
Ik in myn hart naar zuurdeeg zoek,
Ik keer te rug met leege handen,
En vind geen smet van ziel of leên,
Die 'k niet met waken en gebeên
Getragt heb eeuwig te verbranden.
Myn God! gy weet het zelf, ik vind
Een hart, dat U opregt bemint,

En

En reikhálfst om U te genieten,
Daar Gy gedurig zugt op zugt,
Als snelle pylen door de lucht,
Ziet naar uw heilge wooning schieten.
Verlangt ooit bruid haar bruijom meer
(Getuig het zelf alwetend Heer!)
Of 't dorstig hart naar waterfroomen?
Een wagter meer naar 't morgenrood,
Of hongrig reiziger naar brood,
Dan ik, dat Gy moogt by my koomen!
Ach! blonk die iever van myn min
Géstaâg zoo klaar, en glansryk, in
Myn woorden door, en all' myn daden!
O God! hoe wierd myn bly gemoed
Dan niet door stroom op stroom gevoedt,
Hoe zou 't in weelde zig gaan baden.
Maar wyl ik zoo gebrekkig ben,
Myn zwakheid U met leet beken,
Dog zie daar tegen uw vermogen,
En wil, om my hoe langs hoe meer
Tot grootheid van uw' naam en eer,
Uit myne elende te verhoogen;
Zoo komme ik als een ledig vat,
Of opgeploegde grond, die mat,
En dor, verlangt naar milden regen:
O Rots! die stadig water geeft,
Waar door de ziel verkwikt, en leeft,
Vervul my met een ryken zegen:

'k Heb

'k Heb vaten leeg in overvloed
 O waare Elia! doe 't gemoed
 Eens van uw' olie overloopen;
 Ik kom gansch arm gelyk Gy ziet,
 Op uw bevelen, en voor niet
 Uw melk, en wyn, en kleedren koopen.
 Wek uw vermogens op, myn ziel!
 Uw' Hemelbruidegom beviel
 Van ouds altoes 't ootmoedig wezen;
 Daar 't bloozend rood van schaamte op leit,
 En zig door blanke oprechtheid spreidt
 En 't oog, daar liefde is in te lezen:
 Om vlekken, die gy draagt met leet,
 Littekens van een slangebeet,
 Zal u de Heiland nimmer weren;
 Bedek die met een tranenvloed,
 Die faus is by het Paaslam goed,
 En zal uw' honger doen vermeetren.
 Wat lieffelyke balsengeur
 Vervult de kerkklucht! daar ik keur
 Van lekkernyen op zie diffen.
 O God! hoe groot is niet uw goed!
 Daar Jezus eige vleesch en bloed,
 My zal van moeten vergewiffen.
 Ik zal dat groot gezigt gaan zien,
 Den God van Isrël, wien ik dien,

En

En niet alleen daar na nog eeten, §
 Maar eeten voor zyn aangezigt
 Wat hy my zelfs heeft toegerigt,
 Met hemelburgers aangezeren.
 Ik zal de Rots die water gaf,
 En Arons dorre Amandelftaf,
 En Mozes Slang aan 't hout, beschouwen;
 En d' Ark doorzien, den thoon van God,
 'k Vrees Uzas, nog Bethfemes lot,
 En durf me als priester God betrouwen.
 'k Ga Jezus zien! het is genoeg, †
 Zoo als Hy myne zonden droeg,
 Voor my aan 't moordhout vast geklonken,
 Zoo als Hy God voor my voldeed:
 Ik sterve daar terwyl ik eet,
 En drink my aan dien bloedplas dronken.
 De klok roept andermaal! ik ga
 O Jezus! bronaar van genâ!
 Wil heden myner U ontfarmen;
 Geef my uw' ring tot onderpand,
 Ik geef U heden hart en hand,
 En werp my eeuwig in uwe armen.

§ Exod: XXIV: 11.

† Gen: XLV: 28.

NAGEDAGTEN

EVEN NA HET ZELVE

AVONDMAAL.

MYn ziel! keer weder tot uw rust;
Uw Goël heeft uw bede, en lust,
Nu aan zyn blyden disch geschonken;
Gy hebt het heilzaam levensnat,
Dat uit zyne adren is gespat,
Tot laafnis van uw' dorst gedronken.
't Geloofsoog heeft Hem nagegaan,
De nagels door zyn vleesch zien slaan,
En dus op Golgotha zien sneven;
'k Zag myn verdiensten in zyn dood,
En bleef in 't klemmen van myn' nood,
Aan zyn bebloede handen kleven;
Ik toonde Hem myn zwoegend hert,
Myn drukkende armoë, zorg, en smert;
En zegt my met Hem te vereenen;
Hy wees my op zyn liefdezugt,
Hy wou tot 's Vaders eer de vrugt,
Gegroeit aan 't kruishout, my verleenen;

M

Ik

Ik plukte ze, en drong met hem door,
 En stelde my den Vader voor,
 Als nu in Jezus dood gestorven,
 En met Hem aan het kruis gehegt,
 Voorts pleitende om het levensrecht,
 Dat Jezus voor my had verworven.
 Ik zag des Vaders menschenmin,
 Die, wys, en goed, zyn lust had in
 My alles uit genâ te schenken,
 En in zyn teêr beminden zoon,
 Door 't nat, dat voortvloeit uit zyn throon,
 Te wasschen en gestaag te drenken:
 'k Vernieuwde dit genâverbond;
 'k Zwoer aan zyn disch, met hart, en mond,
 Voor eeuwig in zyn dienst te leven,
 Het kwaad te drukken waar ik kon,
 En Hem, en 't Lam dat overwon,
 Door 's Geestes kragt den roem te geven.
 Toen bood ik Hem myn blank gemoed,
 En 't godsend offer van myn bloed,
 Zoo my zyn wil dit deed bejegenen.
 Hier vond ik rust, vernoecht, en bly.
 Dat in dees barre woesteny,
 De Godheid deed dit Manna regenen.
 Is 't zoo niet toegegaan, o Heer?
 Hy knikt my toe! dies keer ai keer

Myn

Myn ziel ! naar Hem met lofgezangen ;
 Uw trouwe Bondgod deed u wel ,
 Dies moet nog harp , nog snarenſpel
 Aan els , of wilgen . blyven hangen .
 'k Heb in geen droom , of nagtgezig ,
 Maar by het helder zonnelicht ,
 't Gerooſte Brood de legerbenden
 Van Midiaſs gevreesde magt
 Zien ganſch verplettren door zyn kragt ,
 En naar den poel des afgronds zenden .
 Dies ſteek ik moedig de trompet ;
 Al wordt myn aardſche kruik verplet ,
 Myn kragten zyn my niet ontnomen ,
 Die meer aan 't fakkellicht gewin :
 Beef Philiftyn , Gods ark is in
 Het heir van Iſraël gekomen .
 Verblydt een beekje hier zoo zeer !
 Het afgemarteld volk , o Heer !
 Wanneer 't uw Zalem komt beſproejen :
 Hoe zal dan niet uw liefdevloed
 Verwydren het benaauwd gemoed ,
 Als zy vol op tot ons komt vloejen .
 Gy hebt my in myn' hongernood
 Gegeven meer dan Englenbrood ,
 O geef my nu ook Englenkragten ,
 Om met die hemelburgery
 U ſtaåg te dienen recht , en bly ,
 Met daden , woorden , en gedagten .

O geef aan my, en die U mint,
Daar zig myn ziel nu één meê vindt,
Staag door uw byzyn zoo te glimmen,
Dat wy in dit ontaart geslagt,
Dat U, uw ryk, en ons veragt,
Zyn als de schittrende avondkimmen.
Dit is 't besluit van myn gemoed;
'k Zal daaglyks vallen U te voet,
En zoeken by U licht en kragten;
'k Zal heilig waken tegen 't kwaad,
En drukken 't onkruid in zyn zaad,
En dan op uw genade wagten.
Maak van myn hart, hoe nauw bepaalt,
Een woning door uw licht bestraalt,
Een tent die nooit wordt afgebrooken,
Wier pinnen in den heetsten stryd,
Weerstaan de rampen van den tyd,
Dan zal ik dankbaar reukwerk roken.
Nu, lieve Zielebruidegom!
'k Ben d'uwe, zie staåg naar my om,
En zoo ik ooit in nood mogt komen,
Gedenk dan dezen zegelring,
En hoe ik aan uw voeten hing,
En hoe Gy my hebt aangenomen.

OPWEKKINGE

TOT

's HEILANDS LOF.

Wie Jezus mint, leen' my zyne ooren,
En luistre naar myn liefdespooren.

Scheur blaauwgewelf, juich Hemelchooren
Met my zyn' lof.

O! had myn ziel gewenschte kragten,
'k Verhief Hem rustloos dag en nagten,
En vloog op blanke liefdeschagten
Naar 't Hemelhof.

Juicht berg en dalen, paart uw toonen
Met hun, die Davids stad bewoonen,
Die ryk beglanste Hemelzoonen,

Vorst Jezus wagt;
Wier tongen Gods saphiereboogen
Weërgalmen doen, nooit rust gedogen,
Maar eindeloos zyn' naam verhogen
Met al haar magt.

M 3

Juicht

Juicht Abrams regtgeaarte looten,
 Uit Saraas vrye krooft gesproten,
 Godvruchte schaar, myn reisgenooten,
 Verhef 't gemoed:

Kom, laat ons vrolyk rey aan reyen
 In onze harten palmen spreien,
 Om Koning Jezus in te leien

In zegestoet.

Hy heeft ons, schoon melaats geboren,
 Uit laphets late krooft verkoren,
 Wy lieten ons het oor doorboren,

Sla harp, en trom:

Onze pudren waren vreemdelingen,
 Die naar hun bosch, en hoogtens, gingen:
 Ons gunt Hy zynen lof te zingen,

In 't Heiligdom.

Wy woonden ver van Judaas oorden,
 Bestiert door spook, en prevelwoorden,
 Toen Hy ons trok met liefdekoorden

Naar Zalems hut;

Wy klaagden vrugtloos onze nooden
 Aan onze blinde en stomme Goden;
 Maar Hy, Hy gaf ons ryksgeboden

Vol zielennut.

Laat Juda op zyn trotsche wallen,
 En hooge tempeldaken, brallen,
 't Romeinsch geweld heeft haar doen vallen;

Maar Sion zal

Tot

Tot 's waerelds alleruiterste uren,
Den tyd, en vuur, en staal, verduuren;
De grondvest onzer tempelmuuren.

Staat eeuwig pal.

Juicht zilvre Maas-, en Merwestroomen,
God heeft zyn woonsteê hier genomen,
Hy mint u meer dan Kedrons zoomen,

Of Siloä:

Juicht Sions kindren, laat uw tongen
Nooit zyn van Jezus moê gezongen,
Hy heeft u dood en hel ontwongen,

En staat u gâ...

Verheft uw harten, spant uw snaaren;
Schoon aarde en hemel samen paaren,
Hun roemtaal zal niet evenaaren

Ons zalig lot;

Hy zal met hemelbrood ons voeden,
Voor aardsch en helsch geweld behoeden,
Zoo groeit uit voor- en tegenspoeden

Ons heilgenot.

Hy zendt zyn maagden dag aan dagen,
En roept zelfs die niet naar Hem vragen,
Zou 't ongeloof dan ons vertragen,

En wy Hem vliên?

Neen! Jezus, kom op uwe vrugten,
Voldoe aan onze zielezugten,
Wy zullen dood of hel niet dugten,

Maar op U zien.

M 4

Laat

Laat niets uw komst toch meer verlengen,
 Geen Juda noodloos bloed meer plengen,
 Maar Tharſis u geſchenken brengen,
 Al haast U Heer!

Vlegt tot een krans om onze haaren
 Een drielal eeuwiggroene blaren,
 Die kennis, liefde, en blydschap, baren
 Ter uwer eer.

GODS

GEDICHTEN. 185
GODS WERK
IN
SCHOTLAND,
IN 'T JAAR MDCCXLII.

MYn God! zoude eindlyk dan de langgewenschte tyd,
De blyde heileeuw, daagen?
Die zegepraal der kerk, en aftogt van den stryd,
Waar op all' d'eeuwen steeds met starende oogen zagen?
Zoude ik nog, eer ik sterf, ten laastemaal de baan
Voor Jezus zien verhoogen?
En voor zyn zegekoets een rey van Engelen gaan,
Die Hem geleiden door verheven eereboogen?
Verwagt men billyk niet na 't vrolyk morgenrood
Den gloed der zonnestralen?
En als de madelief 't bevrozen hoofd ontbloot,
Dat 's aardryks styve borst eerlang zal adem halem?
Daar ryst een kleine wolk gelyk een hand uit zee
Aan Schotlands steile zomen,
En zoo zy klimt, zy voert een digten regen mee,
Die 't dorstend braakland van Gods kerk zal overstromen!

Mijn vriendin en ik in de Waar

† *Zie het werkje dat ten titel voert: Geldoofwaardig en kort verhaal van 't heerlijk Werk Gods; geopenbaart in de overtuiging en bekeering van een groot getal zielen in de gemeente van Kambuslang en in andere plaatsen van Schotland. En een ander van den zelfden aart, over eene bekeering daar op gevolgt in verscheidene gemeenten van dat zelfde Ryk; inzonderheid te Killyth, beide in het Nederduitsch uitgegeven door den Eerw. Heer Hugh Kennedy, gewoone Leeraar in de Gereformeerde Schotsche Gemeente te Rotterdam.*

Waar heen vervoert my dat bekorelyk gezigt,
 Myn geest vliegt derwaarts heen;
 O Goddelyke kragt! die sneller dan het licht
 Aan myn bespiegeling uw vleuglen wilt verlenen.
 'k Vlieg over 't schuimend nat, dat yslyk kookt en brandt
 En stryk myn gladde pennen,
 Daar 't wyze Glasgouw, en het 'Edenburgsche strand,
 My 't zalig Kambuslang, en Kilsyth, leeren kennen:
 Daar ik den Kelvin zie door vrugtbre velden heen
 Met kronklende armen snyen,
 En langs een digte ry van dorpen naar beneen
 In d'arm der gryze zee by Falkirk zagties glien.
 Gelukkig Albion! ik voel myn kond gemoed
 Op uw gezicht ontfonken;
 Is dit het zelfde vuur, dat u zoo branden doet,
 En eertyds aan de kerk op Sion wierd geschonken?
 O God! zet gy myn ziel in volle vlam hier door,
 Die gloed zal geest, en leven,
 Het aangenaam muziek voor een geheiligt oor,
 In myn bespiegeling en dichtstieraden geven.
 't Gaat wel, een lichte straal van Gods azure boog
 Toont my een reeks tafreelen,
 Die elk om 't rykft gevult het hemelzoekend oog
 Door een vertoninge van duizend wondren strelen.
 Wat een ontelbre schaar dringt gins zoo dicht op een?
 Men preekt 'er op de velden;
 Valt hier het tempeldak der Godheid dan te klein?
 Of eischt men ruimer tagt om Jezus roem te melden?

'k Zie

'k Zie scherpen aandagt en een diep ontzag alom?

De guare winden zwijgen;

Gods majesteit vervult dit nieuwe heiligdom,

Daar berg, en beek, en bron, en bosschen, ooren krygen.

Maar help! myn God, wat 's dit! hoe valt dat mensch daar heen!

Wie moet zig niet erbarmen?

Wat jammerlyk gezugt! dit zal, . . . zie daar nog een'

Hy zygt ter neêr, ai help, en leen meêdogende armen.

Hier staat 'er een versuft, men hoort hem geen geluid

Meer slaan, geen woord meer spreken,

De druk smoort die in 't hart. ten laatste barst hy uit

In deze woorden, die een marmren hart verbreken:

„O God! waar berg ik my? wat zal? wat moet ik doen?

„Waar heen zal ik het wenden?

„Kwam dan de Hel op aarde om in myn hart te woën?

„Of wil God levendig my in dien vuurpoel zenden?

„Ik word van 's Hemels wraak, en 's afgronds magt, bestraft.

„Hoe zengen my die vonken!

„God heeft met ketenen van enkle bitterheên

„Voor tyd, en eeuwigheid, my aan de hel geklonken.

„Ben ik dan blind geweest, of van verstand berooft!

„Of heb ik leggen droomen?

„In Satans yfren klaauw heb ik my rust beloofd:

„Ik daal ten afgrond neêr, daar 'k dagt by God te komen.

„Bedrieglyk hart! dat my ter zyden afgeleidt,

„En schandlyk hebt bedrogen.

„Kan 't zyn dat bange dood, nog naderende eeuwigheid,

„Noch Gods bedreigde wraak, u immer heeft bewogen?

„Wee

- „Wee my rampzaligen! ik heb de wet vertrapt,
En vrolyk overtreden:
- „'k Heb op des Sataus eisch hem in de hand geklapt,
„En alle vrede met myn Schepper afgesneden.
- „O aklige eenwigheid! verschriklyke oordeelsdag!
„Och was ik nooit geboren!
- „Of deê my God te niete! eer ik dien donderslag,
„Ga wech van my vervloekte, uit Jezus mond zal hooren.
- „Ontfagchelyke God, U komt de wrake toe;
Uw vonnis is regtvaerdig;
- „'k Heb lang genoeg misdaan, en ben uw geëffselroê,
„De vloeken van uw wet, en uw verfmading waerdig.
- „O God, waar berg ik my! myn boezem scheurt van een;
„Woudt Gy die wond genezen,
- „Geen grooter proeffstuk zou 'er van uw mogentheên,
„Van uwe ontferming, en genâ, ter waereld wezen:
- „Maar och! 't is veel te laat! 'k heb al te lang gewagt!
„En raad en hulp verfloten!
- „Zou God nu hooren naar myn bange jammerklagt?
„Neen! billyk houdt Hy zyn genadedeur gesloten:
- „Wee my! 'k bezwyk... daar valt hy neêr. Hy sterft! maar
Ik zie hem weêr verryzen; (neen,
Een fchaar Godvrugtigen leidt hem naar Kilfyth heen,
Hun trouwe Herder zal hem wel naar Jezus wyzen.
- O Ifrels Heirvorst! wie, wie zou uw' arm weêrstaan?
Gy doet uw pylen treffen;
- En door een stalen borst tot in het harte gaan;
Zoo leert uw' vyand uw gedugte magt beseffen.

Hoe

Hoe roepen ze om genâ, en vallen voor uw' thron,

En geven zig gevangen;

Een trotsaart, die ontfint flus trapte op uwe kroon,

Smeekt aan uw' dorpel om den minften dienst t' ontfangen.

Een vuile lafteraar verheft uw' naam met magt:

Een dwaze tong fpreekt wonderen,

En gisteren by God en menschen nog veragt,

Kan in den raad der Goôn nu met haar woorden donderen.

Maar wie ontrekt zig gins in 't lommer van die blaân

Den drang der dorpelingen?

Zyne oogen, die omhoog zoo styf in 't voorhoofd staan,

Doen denken dat zyn ziel verkeert in hooger dingen.

Doch luister; daar ontsluit hy teffens hart, en mond:

„Myn God, wat was dat prêken!

„Hoe kan het zyn! heeft dan die man tot op den grond

„Niet van myn kamer flegts, maar van myn hart gekeken?

„Ja, trouwe Waarmond, 't is waaragtig dat gy zegt,

„Het krielt 'er van de zonden;

„Ik ben de man, die in zyn bloed vertreden legt,

„En zie maar al te klaar myn doodelyke wonden.

„Heb ik zoo menigmaal dat zieldoordringend woord

„Gevoelloos kunnen hooren!

„En, zonder dat ik 't wift, myn eigen ziel vermoord!

„Gebelgt zoo iemand in die wreedheid my wou flooren.

„Hoe onbegrypelyk, o God! is uw geduld!

„Hoe hebt Gy my verdragen!

„Was nog de maat van all' myn gruwlen niet vervult?

„En ik voor lang niet ryp voor uw bedreigde plagen?

„Waarom

- „Waarom hebt Gy my niet ten afgronde ingeslort,
 „En heilig wraak genomen?
 „Myn vlugge dagen niet ten halven afgekort,
 „En my op 't glibbrig pad der snooden om doen komen?
 „Roept Gy, en heb ik U den stuggen nek gekeert!
 „Hebt Gy van vree gesproken,
 „Ik d'aangeboden gunst baldadig afgeweert!
 „En hebt Gy niet alleen die schennis niet gewroken,
 „Maar roept Ge my dit uur tot uw' genadetroon,
 „Om Jezus my te geven!
 „Onmeetbre Goedheid! gaf uw teêrgeliefde Zoon
 „Voor zulke wormen, en elendigen het leven!
 „O Davids Zoon! ontferm, ontferm U myner dan!
 „'k Ga buiten U verloren;
 „Myn ziel, die 't leven in haar hand niet vinden kan,
 „Heeft willig het verbond des Satans afgezworen,
 „En werpt thans radeloos zig in uwe armen neêr;
 „Daar nimmer rampen treffen,
 „Ik maan U op uw woord, zoo zal ik eeuwig d'eer,
 „Van uw vermogen, en barmhertigheid, verheffen.
 „Nooit zondt Gy armen weg, wat gaat uw liefde ver!
 „Wie kent haar maat of palen!
 „Uw zielverkwikkend licht, o zuivre Morgenster!
 „Gaa op in myn gemoed, om nimmer weêr te dalen.
 „Verlaat een blinde, die een bosch doorreizen moet
 „Vervult van moordenaren,
 „Zig op een sterfeling, die hem geltidt en hoedt!
 „Schoon beide bloot gestelt aan duizenden gevaren;
 „Myn

„Myn ziel stelt veiliger haar leven in uw hand.

„Al wie op U betrouwen ..

„Zyn door dees wildernis ter rustplaats aangelandt.

„Gy roept, en kunt; dies wilt, en zult, Ge ook my behouden.

Hy zwygt. De liefde, die zyn hart in vlam ontsteekt,

Verrukt hem thans de zinnen,

Hy ziet, en smaakt, waar toe de tonge taal ontbrekt,

En eindigt zalig in verwondren en beminnen.

Hier waait de Pinxterwind, van hemelvuur verzelt.

Wie zou zyn kragt weêrstreven?

Gins als een noorderstorm, die hooge tortens velt,

Hier als een zugtje, dat ons warmte geeft en leven.

Zoo sloeg Gods donderstem dien Tharzer Pharizeer,

Die trotsch hem dorst bespringen,

In 't midden van een' kring gewapend krygsvolk neêr,

Vergeefs geharnait om Gods yfen vuist te dwingen:

Terwyl Sachëus door 't verrukkende geluid

Der Euangeliefnaren

Bewogen wordt, en danst op 't speelen van die fluit,

Die all' de stormen in 't geweten doet bedaren.

Volzalige oord! is dan Jeruzalem gedaait?

Zal God voortaan hier woonen?

Of wil zyn finger, die hier elk in d' oogen straalt,

Wat eens zyn arm eerlang vermogen zal, betonen?

Rees Wiklef uit het graf, en zag hy Schotlands staat,

Hoe vrolyk zou hy maayen

De geele halmen van dat Goddelyke zaad,

Dat hy met tranen moest in dezen akker zaayen!

Hier

192 S T I C H T E L Y K E

Hier zou hy Jezus naam, en 't pleiten op zyn bloed,
 Uit kindermonden hooren,
 En met verwondring zien, hoe God het teer gemoed
 Dier zuigelingen tot zyn' tempel had verkoren:
 Daar jongelingen, sterk gewapent tot den ftryd,
 Naar 't perk met blydschap loopen,
 En 't hart, voorheen den dienst des Mammons toegewyd,
 Nu Jefus offeren, en 's vyands banden floopen;
 Terwyl ftokoude met vernieuwde jeugd en kragt
 Op arendswieken zweven,
 En God, en 't Lam, dat voor zyn' throon staat als gefagt,
 Met hart en ftem den roem der overwinning geven.
 Gods Priefters gaan in 't wit, en zyn met heil bekleed,
 Geen zelfsmín doet hen fpreken
 Uit d' opgeblazen borft, op winft en agting heet,
 Maar zuivre liefde om 't ryk des Satans af te breken.
 De roem van Jezus is alleen hun winft en eer:
 Dit doet hen d' arke ligten:
 Wat druipt'er ryke dauw uit zulke wolken neêr!
 Dit ftarlicht doet den nagt en zyn verfhrikking zwigten.
 De jonge druif verfpreadt haar reuk den wynberg door.
 Wat is 'er niet te wagten,
 Wanneer de wynoogft komt! de Bruidegom verkoor
 Op deze dorpen met de bruidkerk te vernagten.
 Zoo ras de Vredevorft hier gunftryk daalde, week
 De twift naar helfche ryken:
 Die God, die over hen het groote vonnis ftreek,
 Leert hun in liefde van malkandren 't vonnis ftryken.

Zoo

Zoo flygt de heerlykheid der barre wildernis
Den Libanon te boven.

Hier groeit Granaat en Roos, en wat bekoorlyk is,
En rypè Dudaim, de roem der oosterhoven.

Daar liep een klaare beek, maar nu een breede stroom,
Men kan ze niet doorwaden,

De wegen zyn gebaant langs aangenamer zoom
In digte schaduwe van groene cederbladen.

Het ongediert veraart en wordt ten deele tam,
Ten deele weggedreven,

Het grimt, en huilt, en bast, maar 't allertederst lam
(Zoo veilig is 't er) heeft geen zorg voor zyn leven.

Daar wonen menschen, wien de tyd hog heugen mag,
Dat hier een ondier woedde;

Een jong van 't groote Beest, dat aan den Tiber lag,
Dat al het reine vee vernielde, en wie het hoedde:

Maar Israels Herder joeg dat monster uit het land:
Nu juichen al de bergen,

De beeken hupplen, en 't geboomt klapt in de hand;
Wyl niemant straffeloos dien grooten Vorst zal tergen.

Maar zalige oord, hebt gy dien Held tot u getroont
Met heilige gebeden?

Of hebt ge u dapperder dan anderen betoont,
En waereld, hel, en vleesch, met vuur en staal bestreden?

Neen, herder Waarmond heeft nog onlangs my gemeld,
Dat zegening nog plagen;

Geen donderende orkaan, geen hagel, wier geweld
De hoop des landmans had te pletteren geslagen;

N

Geen

Geen waterstroomen uit de losgeborsten lucht,
 Door dyk noch dam te keeren;
 Noch duizend blyken meer der Goddelyke tugt;
 Vermochten 't spoorloos land gerechtigheid te leeren:
 Maar dat het rugwaarts keerde, en God te meer verliet,
 Die eindelyk bewogen,
 O vrye gunst! een volk dat Hem met voeten stiet,
 En wentelde in zyn bloed, zag met ontfermende oogen.
 Wat baat geweld! wat kragt van wetenschap en taal!
 Wat Jezus eigen preëken!
 Een hart van diámant is noch door vuur noch staal,
 Maar door den vinger van Gods Geest alleen te breken.
 Lat d'oudheid, die vermaak in fabelkunde nam,
 Vervormingen verdichten:
 Hier wordt een wolf vervormt in een zagmoedig lam,
 En aarden kluiten in glansryke hemellichten.
 Hier worden lasteraars vermelders van Gods lof;
 Bordeelen heiligdommen;
 Hier stygt langs Jakobs leër een kreupele uit het stof
 Een pad door Enoch, of Elias, nooit beklommen.
 Ga, driemaal zalig Volk, ga voort, verhoog de baan,
 Trompetten aan de monden;
 't Heelal weërgalme van uw Konings heldendaan,
 Hy heeft u niet vergeefs zoo mild zyn' Geest gezonden.
 Bewaar uw klederen, om Gods wil, onbevlekt;
 En doe de waereld blyken,
 Dat zoo veel geesten, door Apollion verwekt,
 Voor u, als 't dwaalgestern voor 't zonlicht, moeten wyken.

Ik

Ik keer schoorvoetend naar myn vaderland te rug:

Myn zielsbespiegelingen

Zyn aan u vastgeboeit, en nu veel minder vlng,

Dan toen ik herwaarts door den dampkring heen kwam drin-

Myn vaderland, helaas! daar Sodoms wynstok bloeit, (gen.

Doet my met reden zugten,

De bittere koloquint, en alsom, die'er groeit,

Vertoonen kundigen den aart van onze vrugten.

Barmhartig Vader! God van Nederland weleer!

Hebt gy slegts dezen zegen?

Zendt Gy geen droppen dan in onze voren neer,

Daar Ge andren overdekt met zulk een digten regen?

De blaauwe doodverf, die de Kerkbruid hier vertoont,

En klagt die zy doet hooren,

Maakt dat zy heilloos van 's lands dogtren wordt gehooft,

Die wanen dat ze uw oog onmooglyk kan bekoren.

Daar zyn'er die nog wel haar hemelsche afkomst zien

Uit Goddelyke trekken:

En met geveinsde tong haar staatlyk hulde bién,

Maar heimlyk tragten haar de schuldige eer t'ontrekken.

Men boorst haar kunstig na, en ach! was 't maar alleen

Één Iezabel, maar hoeren

Hoe vuil meelaatsch, die slegts door opgesmukte kleén

Zig dekken, ziet Ge alom 't onkundig volk vervoeren.

Men durft ter naauwernood van 't smalle hemelpad,

En van uw zalving spreken,

Daar naakte letterkunde in 't heilig Bybelblad

Alom 't verwaande hoofd hoogmoedig op durft steken.

O God der waarheid! laat uw aldoordringend licht

Op nieuw de kerk bestralen:

Hier heeft uw Arm voorheen een groots toneel gesticht;

Hier wou Hy glorieryk van Babel zegepralen:

Hier beurt het heilig choor nog 't fierlyk dak om hoog:

Uw Naam is niet vergeten:

Daar zyn noch Engelen, die met naukeurig oog

En uw gegeven riet, altaar, en tempel meten;

Die 's waerelds vleierey vertrappen met den voet,

En 't al hun grootheid achten

U aan te bidden met een nederig gemoed,

En uw verschyning met gevulde lamp te wagten:

Hoor hunn' gebeden, en die getrouw zyn in het land,

Laat toch hun iever duren:

Verbeter andermaal uw kerk met eigen hand,

't Is buiten menschen hulp haar reeten toe te muren.

Gy toont, lof hebbe uw Naam, uw onweerstaanbre magt

In zoo veel waerelddeelen,

Vergeet ons niet, o God! maar eindig onzen nagt,

En laat de glansen van uw Oog op nieuw ons streelen.

Wy zien met blyde hoop aan 't ruischen van den Wind

Uw komst niet ver te wezen:

De hand der Engelen, die Gy aan den Euphrat bindt,

Doet d'onverzegelden te recht uw wraakzwaerd vreezen.

Dan zult Gy evenwel naar uw beloftenis

Den smit daar van bederven; §

Want schoon die Zondaar aan 't gestarnt verheven is,

Het heilig martelbloed zal eenmaal wraak verwerven.

§ Jes: LIV: 16.

O mogt

O mogt ik hand aan hand met hun ten reye gaan ,

En juichend aan hem vragen :

Wordt gy gelyk als wy ? grypt u ook krankheid aan ?

Of heeft Gods blixemvuur uw hoogmoed neêrgeslagen ?

Waar is uw speeltuig nu , uw luit , en snarenspeel ?

Hoe dekken u de maden !

Hoe stort ge , o Morgenstar , in 't diepste van de hel !

En ziet gesteente , en goud , en purpergloed versmaden.

Dan zou van zaad tot zaad de heerlijkheid der kerk

De vreugd der aarde wezen ;

En 't sierlyk pronkjuweel van 't Goddelyke werk

Door vyf paar eeuwen heen noch vuur noch hamer vreezen.

Waar is die blyde dag ! waar 't nieuw Jeruzalem !

Waar zyn d' Egyptenaren !

Waar 't heir der Assyriërs ! op 't juichen van wier stem

Het weenend Isrel by de Godstent zal vergaen.

Dan zie 'k die nagthut , die het oog pas vinden kon ,

Ten top van glans gerezen :

Wat zal de heerlijkheid van 't magtig Babylon ,

En 't ryke Tyrus , by Jehova Schamma † wezen ?

Gaat , trouwe Bouwers , gaat getroost en moedig voort ,

Uw zaak zal zegepralen ,

Het strydpark loopt op 't end naar 't Goddelyke woord ,

De gloriekroon beglanst u reets door heure stralen.

Ons Philadelphia , schoon 't ver van Zalem legt :

Zal Zalems naam erlangen ; *

Die stervende overwind , heeft Jezus toegezegd ,

Zal 't heuglyk Paradys en 's levens Boom ontfangen. §

† Ezech: XLVIII: 35.

* Openb: III: 12.

§ Openb: II: 7.

R O E M

V A N

J E Z U S.

't **L** Uft my Jezus naam te zingen,
 Jezus, dien 'k myn Koning noem;
 Helpt my vlugge hemellingen,
 'k Voel myn hart door liefde dringen,
 Jezus is het dien ik roem.

Wie kan zaalger voorwerp vinden?
 't Voorwerp dat myn liefde trekt,
 't Goed der armen, 't licht der blinden,
 Raad, en helper, van zyn vrinden,
 Schild, en rots, die my bedekt.

d' Eeuwigheid der eeuwigheden
 Maakt geen einde van zyn ryk;
 Hy kan op de wolken treden,
 't Zyn de flanten die Hem kleeden;
 Hy alleen is God gelyk.

Zou

Zou zyn dienst my dan niet passen
Daar het is een dag van vrede?
Daar myn kleed is wit gewasschen
In zyn bloed en tranenplassen
Op zyn vuur'ge priesterbeê?

'k Lag in een woestyn vertreden,
Naakt gewentelt in myn bloed;
Jezus wiesch myn vuile leden,
Dekte my met wisselkleeden;
Die Gods liefde passen doet!

Liet Hy my nu eenzaam dwalen,
Erger wierd ik als voorheen;
Maar Hy laat zyn liefdestraalen
In myn' kouden boezem dalen,
Als 'k Hem aanloop door gebeên.

Zou 'k Hem dan niet eeuwig roemen?
Eeuwig danken wel gemoed?
Eeuwig Hem myn' Koning noemen?
Zou ik vrye gunst verbloemen?
'k Was onwaardig opgevoed.

Waar myn ziel het oog mag wenden,
Als zy op zig zelve ziet,
Rondom vindt zy 't vol elenden,
Maar de hulp, die Hy wil zenden,
Is haar blydschap in 't verdriet.

200 S T I C H T E L Y K E

Ben ik zonder God geboren,
 Zonder wettig' Opperheer;
 Jezus heeft my ultverkoren,
 'k Heb Hem hulde en trouw gezworen,
 'k Heb Hem lief, en wensch niet meer.

Wyk ik af van zyn geboden,
 't Is myn bitter zielsverdriet,
 Jezus kent myn hart, en nooden,
 En hoe 'k tot Hem kom gevloten:
 Struiklen breekt de vriendschap niet,

Zie ik dat myn offerhanden
 Enkel magre vladen zyn;
 Olie druipster van zyn handen,
 Hy wil ze op het outer branden,
 Hy verkwikt my door den wyn.

Dreigt myn dwaasheid my te keeren,
 Onbesneën van tong en taal,
 Jezus kan, en wil my leeren,
 'k Zal zyn hemelleffen eeren,
 Lessen die ik by Hem haal.

Is 'er leeraar, oft gevonden,
 Die men by Hem noemen kan?
 Hier is melk voor alle monden,
 Olie, door geen tyd geschonden,
 Merg, en smeer en Hemelman.

Een-

Eeuwig moet myn pen U looven,
 Groote Zoon uyt Judaas ſtam;
 Wilderniffen zyn nu hoven;
 Daar gy Dudaims wilt ſtooven.
 Draak, en beeren, zyn nu tam.

'k Zie den wolf by 't lam gaan weyen:
 Bos en veld juicht om het meeft:
 Hier zie 'k trommelende reyen;
 Daar trompetten die verbreyen
 d' Aankomſt van het jubelfeef.

Speelgenootjes, die gedoken
 Klaagt uw ſmerten aan het riet,
 Komt, het hoofd eens opgeſtoken:
 Nimmer wordt het hart verbroken,
 Als men Jezus oog ontvliedt.

Al uw treuren, al u klagen,
 Al uw zugten in den nood,
 Kan alleen God niet behagen,
 Maar door Jezus hulp te vragen,
 Wordt zyn naam van u vergroot.

Groote Hoorder der gebeden,
 Voorspraak in het Godsgeſing,
 Trouw Bezorger van uw leden,
 Gun dat lot my hier beneden,
 Dat ik van uw grootheid zing.

A A N D A C H T

OP DEN NAAM

J E H O V A.

IK peins vergeefs myn kragten af,
 God, die myn ziel het wezen gaf,

Bepaalde haar vermogen,
 Om schoon zy Hem van agtren ziet,
 Dat Wezen aller wezens niet
 Te zien met ſterflyke oogen.

De grootheid, die 'k Hem ſchuldig ben
 Wil, dat ik nederig erken

Myn eindige gedagten;
 Wat ſtond my uit vermetelheid,
 En ſchenden van zyn majesteit,
 Dan Ufaas lot te wagten.

Wie

Wie stout voor geen verbranding dugt,
Maar vliegt met een vermeete vlugt
In 't vuur der zonnestralen,
Voelt zig en zyn hoogmoedig oog,
Niet met den lichten starreboog,
Maar 't donker graf betalen.
Laat ik in Gods Gedenknaam dan
Veel liever met de trekken van
Zyn Wezen my vermaken,
In hoop dat dan my dit gezicht
Zal door een fraal van hemellicht
In liefdevlam doen blaken.

Hier vinde ik ruime denkens stof,
Hier sta ik met het hemelhof,
De handen in malkanderen,
Die schaar die Hem de grootheid geeft,
Als God die was, en is, en leeft,
En nimmer zal veranderen.
Waar vindt men iets in 't ruim heelal,
Dat aan het schepsel door zyn val
Den ondergang zou geven;
Maar zoo de Godheid vallen kon,
Zy nam het steunfel, en de bron,
Uit al het zyn, en 't leven.

Wat

204 S T I C H T E L Y K E

Wat immer WAS, of komen ZAL,
Heeft heden geen bestaan, en al

Wat IS heeft pas een wezen;
't Gaat, wyl ik denke, reets voorby;
Maar wat 'er ook verandering ly,

God IS 'er als voor dezen.
Dat zuiver onverteerbaar Licht
Was aan geene oorzaak ooit verplicht
Zyn onafhangelijk leven;

Hy was, en is altoos geweest
Door eigen kragt, schoon Hy zyn Geest
Geen wezen heeft gegeven.

Zyn lust vindt in Hem selv' haar wit.
Wie zou het eeuwige bezit
Daar van in Hem verstooren!
Hy is volmaakt, dies mag, noch kan,
Geen schakel uit den keten van
Zyn deugden gaan verloren.

Al wat bestont, bestaat door Hem;
Hy riep met een gedugte stem
De dingen die niet waren:

Wie zou 'er oit zyn majesteit,
Of d' armen van zyn mogentheid,
Ter waereld evenaren?

Hy

Hy is een God die trouwe houdt;

Wien nooit gegee woord berouwt;

Geen mensch dat Hy zou liegen;

Zyn vloek, en zegen, is gewis,

Jehova die de waarheid is

Bedriegt, noch laat bedriegen:

Van 't oogenblik dat d' aarde stond

Zyn all' de woorden van zyn mond

Juist op hunn' tyd gekomen.

Wie, hoe de waereld wentelt, kan

In deeze, of volgende eeuw, dan

Voor hunn' vervulling schromen.

Wie uit de Goën is hem gelyk?

Wie kan den thron van 't hemelryk

Met almagt onderschragen?

Wie mag de welverdiende faam

Van dien ontfagchelyken naam

Dan Isrels Bondgod dragen?

Hem, die 't gestarnte een tente spant,

En 't veldtapyt met zyne hand

Zoo konstig heeft geweven;

Hem wordt met recht de majesteit,

En roem der opperheerlykheid

Van al wat leeft gegee.

Wen

206 S T I C H T E L Y K E

Wen Hy om hoog zyn stemme geeft
 Kraakt zyn zaphiere vloer, en beeft
 Door een gedruis van watren:
 Hy bindt een zwaren stroom om hoog
 In 't dunnekleed aan 's hemels boog,
 En doet den donder schatren:
 Hy schiet de snelle blixems neer,
 En zendt den regen keer op keer,
 Uit losgeborsten wolken,
 Op 't mager en armegtig land:
 Hy sluit met grendelen van zand
 De zee in haare kolken.

Hy zendt den bulderende wind,
 Wiens kluiſtren Hy alleen ontbindt:
 Hoe beeven dan de polen!
 De hemel daverd van 't geweld;
 De bergen fiddren, wen Hy scheldt,
 Zyn wraakt legt haar in koolen.
 En dit zyn kleine-trekken maar
 Van zyne grootheid, wie zal haar
 Ontſagchlykheid bevatten!
 Wat ſtervling zou zyn majesteit,
 Den donder zyner mogendheid
 Ooit regt verſtaan of ſchatren!

Hoe

Hoe kan dan een verdreve blad,
Een onrein, nutloos, aarde vat;
Een dorre stoppel leven
Met een verwaten hart; en meer
Zig zelven, dan uw Godheid d'eer
En schuldige agting geven!
Waart Gy geen algenoegzaam God,
Ik zou met al myn schulden tot
Uw' throon niet durven nadren;
De schrik sloeg my door merg en been,
Myn knieën stieten tegen een,
En 't bloed stolde in myne adren.

Maar nu verhef ik 't hoofd om hoog;
Uw neergeflagen liefdenoog
Doet my geen onheil vrezen:
Nu ge als Jehova U ontdekt,
Die al wat ge aan U zelven strekt
Wilt aan uw schepzel wezen.
Gy kent de diepte van myn' nood,
Gy, die als melk myn ligchaam goot,
Ontleedt zelf myn gedagten.
Gy weet wat my vernoeegen kan:
Wat zou myn zwoegend harte dan
Niet van uw almagt wagten?

Hoe

Hoe, dwaas is hy die op het goud,
 Hoe wys die op uw' naam vertrouwt;

Die mag zig zalig noemen.

Een blinde Jood ontzie zig vry,

Dat hy u met dien Naam bely;

Ik zal Hem vrolyk roemen.

Jehova U komt eeuwige eer,

Dat nu uw groote Naam niet meer,

Die Naam vol heil en leven,

Alleenig rolt uit Levies mond;

Maar van het wyde waereldronk

Ten hemel wordt verheven.

Wat is die Naam niet honigzoet,

Als Gy die drukt op myn gemoed,

Door schuldbefef verslagen,

En leert, hoe zeer Gy 't kwade haat,

Dat Gy uw' gunstling nooit verlaat,

Die eens U kon behagen.

Dat vry het ondermaansche weêr

In zynen eersten bajert keer;

En grimmende aardtyrannen

My smoren in een tranenplas;

God blyft dezelve die Hy was;

't Is vruchtloos saamgespannen.

Mogt

Mogt Abraham U dus niet zien ,

En als Jehova hulde biën ,

Door Kanaän 't ontfangen :

Zyn nakrooft heeft dien Naam gekent

Wanneer 't, gered uit zyne elend ,

U loofde in feestgezangen :

Uw geestlyk Isrel moet veel meer

Aan U zyn' Bondgod geven eer ,

En uw getrouwheid pryzen ;

Die U door zoo veel eeuwen heen ,

Zelfs als het gansch verlaaten scheen ,

Jehova woudt bewyzen.

Die 'r woord, gesproken van den throon ,

Maakt ja, en amen, in uw' Zoon ,

Den toevlucht reets in Eden ;

Dat Zaad aan Abram lang belooft ,

Dat nu alom als 't eenig Hoofd .

Wordt van zyn kerk beleden ;

Dien Engel van het heilverbond ;

Den Heer der heerlykheid, ten grond

Van al haar hoop gegeven :

Wiens naam nooit wordt genoeg verbreid ,

Jehova myn gerechtigheid ,

Het leven van myn leven.

O God

210 STICHTELYKE

O God, die uw beloften houdt,
 Myn ziel, die op uw woord vertrouwt,
 Waagt dit, en 't eeuwig, leven
 Op 't heilige geruigenis,
 Dat door uw' Zoon verzegelt is,
 En van u onderschreven.
 Op Hem die IS, en komen zal,
 Verlaat ik my geheel en al,
 En 't zal my nooit berouwen.
 Gy doet, als ik geen licht mogt zien
 My, door geheime hulp te biën,
 Op uwen Naam betrouwen.

ROUW-

R O U W K L A G T

OVER HET AFSTERVEN VAN DEN EERWAARDEN
WELGELEERDEN GODTZALIGEN HEER

WILHELMUS JOHANNES
S N E T H L A G E ,

GETROUW LEERAAR DER GEMEINTE VAN
JESUS CHRISTUS BINNEN DORDRECHT,

Overleden in zyn veertigste Jaar den XI. Maart MDCCXLI.

MYn weeklagt scheur de lucht, gelyk myn hart van een!
Ach wilde Neêrlant zig met roufloers overkleên!
En met my eene zee van brakke tranen schreyen!
En lykcyprës op 't graf van mynen Halsvriend spreken!
Ween met my, Batoos erf, vervang my keer op keer:
Myn trouwe Jonathan, S N E T H L A G E , leeft niet meer.
Moest ik, helaas! moest ik dien bittren dag beleven!
Moest gy, als in myn' arm, den vegen adem geven!
Terwyl uw hand my drukt, en scheurt myn ziel van een!
O bleeke mond, hoe kost gy menigmaal voorheen
Myn ziel met honigzeem, uit Gods gewyde bladen
Zoo noestig t'zaam vergaart, verkwikken en verzaden!
Wanneer 't gemoed was door uw boetbazuin ontroeft,
En met geweën en rouw naar God om hoog gevoert,

Om 't vuil geweten, door het schuldbesef aan 't blaken,
 In 't bad van Jezus bloed weêr koel en wit te maken:
 Dan stroomde een balsenvloed van uwe lippen neêr,
 Dan reikte uw' hand van het altaar ons merg en smeer,
 Dan raakten 't wynhuys en de binnekamers open,
 Om met vernieuwde kragt den Godsberg op te loopen.
 Hoe heeft uw tong my wel tot 's Heilands dienst bekoort,
 En tegen 't Helich geweld en lagen aangespoort;
 Myn vingeren geleert dien Draak, hoe zeer verholgen,
 In Michaëls gelei, door 't wraakzwaerd te vervolgen.
 Gy stapte in 't heiligdom met onvermoeide schreên
 My voor, om door een reeks van donkere eeuwen heen
 My 's Konings gangen by uw licht te doen beschouwen,
 En 't Godgeheime van 't orakelwoord t'ontvouwen.
 Nu zwygt gy, bleke Mond, gy rookt niet als welcer
 Een geurig reukwerk tot een avondoffer meer.
 Nu zal uw yvervuur myn ziel niet meer ontfleken,
 Om, t'zaam veréent, tot God de wolken door te breken,
 En 't vaderlyk gemoed te winnen door gebeên.
 O, myn Elia! laas! te vroeg my afgesneên:
 O Israels wagen en zyn ruiters! uit myne oogen
 Met meer dan Arendsvlugt naar 't starredak gevlogen,
 Gy laat my onverwagt, schoon menigmaal voorheen
 Door u voorspelt, in dit armoedig land alleen;
 Daar ik door stryd vermoeit, of mat van myn verlangen,
 plag voormaals brood en wyn uit uwe hand t'ontfangen.
 O God, hoe nypt die smart! hoe drukt zy my in 't stof!
 Hoe schiet die zelve pyl, die hem zoo doodlyk trof,

Een

Een wond in myn gemoed, die nimmer weêr zal heelen!
Ai! laat myn bittre rouw, myn klagt u niet vervelen.
Waarom is 't aklig graf zyn vuurge wensch gelukt?
Gods knegt ter helfte van zyn dagen wechgerukt?
Is dat geen vloek op 't hoofd der genen die u haten?
Kan voor een vroegen dood geen zuivre Godvrucht baten?
Is Sion dan niet meer het voorwerp van uw' lust,
Thans, laas! door storm op storm gefoltert, en ontrufft?
En kan uw Sulamith door tranen en gebeden
Een' held, die voor haar kleed heeft tot zyn dood gestreden,
Niet meer bewaren tot een wagter op haar' muur?
Moest dan die zelve dag, en byna 't eigen uur,
Waar op hy tot den laft van onze heiligdommen
Voor vyf paar jaren is op 't hoog gestoelt geklommen,
Zoo ongelukkig nu hem rukken van ons af?
En 't bruilofshed nog laauw verwisflen met het graf?
Ween Dordrechts Sion! dat met my hebt storm gelopen,
Om God, waar 't mooglyk, tot zyn reddinge te nopen:
Uw Leidsman is niet meer, uw trouwe zielevrind,
Die meer uw welzyn heeft dan 't levenslicht bemint;
En dien gy menigmaal met worstlende gebeden
Zaagt ziels en ligchaams kragt voor u by God besteden.]
Een voorbeeld onder ons wat zuivre deugd vermag:
Wiens onbezoetelt kleed een spotter zelfs ontzag,
Die deed gelyk hy sprak, nooit aanstoot heeft gegeven,
Dan hun, die 't levens pad te naauw wierd voorgeschreven;
En door zyn zagten aart, en vriendelyke tong,
Nogtans een huichelaar tot vrees en eerbied dwong.

En gy vergode ziel! voorheen zoo vol meêdogen,
 Zoo gy ons ziet, of kent, met ons verdriet bewogen,
 Zie hoe uw afzyn smert, ai! laat de tranenvloed
 Uit zoo veel oogen, uw verhemeld teêr gemoed,
 Als een getuigenis van liefde en eer, behagen,
 Tot uw gedagtenis eenparig opgedragen.
 Myn Halsvriend, 'k scheide uit uw gemeenschap nimmermeer,
 Wy blijven leven in den zelfden God en Heer,
 Wy staan in een gemoed, en 's waerelds uiterste uren
 Zal onze liefdebant onschcenbaar vast verduuren:
 God heeft u uit myn arm, niet uit myn hart, gerukt,
 Uw trouwe vriendschap blyft daar eeuwig ingedrukt,
 En 't zielvertroostende van uw volzalig sterven
 Is 't enige in myn smert, dat my doet rust verwerven.
 Uw blaauwbeflorve mond getuigde my hoe stil,
 Hoe Godgelaten, gy beruste in 's Hemels wil,
 Gansch onverschillig om te sterven, of te leven,
 Die welgetrooft aan God dit over had gegeven;
 Hoe niet alleen 't geloof, maar 't vol vertrouwen, in
 Uws Heilands mogendheên, en gadeloze min,
 U deed, vol zielevreê, zyn zaalge komst verwagten.
 Hoe streelen nog myn geest uw hemelsche gedagten,
 Toen ge in de deugden van uw' Zaligmaker vondt
 Een eindelozc hoogte, en dieptens zonder grond,
 En zelfs het kermen om uw' gadeloze pynen
 Weerhieldt, om niet t' onvreên op zyn bestier te schynen:
 Wat nadruk had uw tong, toen zy Hiskiaas taal *
 Tot God verhief, terwyl uw ziel op 't vreugdemaal

* Jes: xxxviii: 3.

Vergast wierd van het blank en onberoert geweten.
 Nooit, Mannaryke Mond, zal ik 't vaarwel vergeten,
 Den laatsten zegen, dien gy stervende my liet.
 Rust onder het altaar dan, groote ziel! geniet
 Die reine weelde in dat oneindige genoegen,
 Wier voorsmaak u hier deed naar God zoo rustloos zwoegen,
 'k Misgun 't bezit u niet van 't zalig Kanaän;
 Een reis van veertig jaar duurt lang genoeg, en kan
 Al 't onbestendige van 't Ondermaansche leeren;
 'k Verlang om eens tot u, gy nooit tot my, te keeren.
 Geen dryvers stem wordt in uw Zalem meer gehoord,
 Geen twist der tonge, geen beroeringe verstoort
 Dat Godsryk, daar de rust is voor vermoeide kragten:
 'k Zie, dunkt my, u om hoog ons niet verlangen wagten.
 Dit streelt my, dat gy in myn hart uw woonplaats houdt;
 Ik hebbe een tombe daar voor u in opgehouwt,
 Waar op, met vloeiend goud, in 't marmer is geschreven
 MYN LEER ZY U EEN LICHT; MYN DEUGD EEN BAAK VAN
 Daar zal ik daaglyks gaan, en zien aan allen kant ('T LEVEN.
 De lessen van uw tong, de werken van Gods hand;
 En zoo lang Sions breuk, uw bittren dood, beweenen,
 Tot dat het zelfde lot ons nader zal vereenen.

Bedroefde Weduw die, voor 't sierlyk bruidsgewaad,
 Zoo ras het zwarte kleed om 't waglend ligchaam slaat,
 Bemoedig u in God, uw toevlugt lang voor dezen;
 Hy zal, daar om gezogt, uw man, uw vader wezen;
 Hy zal uw trouwe hulp, bewezen aan zyn knecht,
 Wien God de zaligheid zoo vroeg had wechgelegd,

O 4 Waar

216 S T I C H T E L Y K E

Waar van gy hem 't bezit zoo vurig zaagt verwagten,
Erkennen, en daar door uw zielefmart verzagten.

En Gy, die Amstels kerk, gelyk een Pyler schraagt,
Wiens Godgewyde tong ons Neêrland zoo behaagt,
Die 't broederlyk verlies beschreit met kwynende oogen,
Laat my van uwe wang de heete tranen drogen;
Uw broeder stierf in d'arm van Jezus vol van vree;
En wilt gy aan zyn ziel voldoen haar laatste beê, †
En die hy tweemaal met een AMEN heeft besloten,
Gaa voort in 't Koningryk van Jezus te vergrooten.

† [Laatste beê] Te weten die zyn Eerw: tot God bad weinge
uren voor zyn dood; de eerste woorden van het allervolmaakste
Gebed met een vry harde stem uitende, tot aan UW KONINGRIJK
KOM, 't geen zyn Eerw: besloot met AMEN ja AMEN, waar na
men hem niet meer heeft hooren spreken.

STICHTELYKE
GEZANGEN.

EPIKTETUS I. Boek : Hoofstuk xvi.
Bladz. 69.

Indien ik een Nagtegaal was , zoude ik als een Nagtegaal , zoo ik een Zwaan was , als een Zwaan zingen : maar nu ik der rede magtig ben , past het my God te verheerlyken met lofgezang. Dat is myn werk : ik doe het ; en zal deze rang niet verlaten , zoo ver het my gegeven wordt , ik vermane u in dit gezang my te volgen.

MORGENLIED.

W Y Z E : *O minnelykſte Emanuël,*

I.

WAak op myn ziel, het morgenlicht
 Schiet vrolyk ſtraal op ſtraalen:
 Waak op, de glans der ſtarren zwigt,
 En 't koor der nagtegaleu
 Zwygt, zingens moe,
 En ſchynt te luſtren, hoe
 Gy God nu zult onthalen.

II.

Thans is 't uw beurt den dageraat
 Met blyde lofgezangen,
 Wiêr toonen hart, en tonge, ſlaat
 Tot roem van God t'ontfangen;
 Om hier beneên
 Op 't reukwerk der gebeên
 Zyn zegening t'erlangen.

Paar

STICHTELYKE

III.

Paar ons uw stem met hun om hoog,
 Die om den throon zig vlyen
 Op Zalems blaauwen starreboog,
 En in Gods lof verblyen;
 Daar ieder zingt
 Een eere lied, dat dringt
 Door koor en galeryen.

IV.

Dit reukwerk, Heer, U aangeboden
 Meet' nimmer U mishagen,
 Op 't gulden outer voor uw' throon,
 Door Jezus hand gedragen;
 In Hem alleen
 Zy doch op myn gebeden,
 En zang, uw oog geslagen.

V.

U loof ik; die den dageraad
 Ontzwagteld' uit zyn banden;
 Die 't stangewelf gaaf glans en maat,
 Gevormt met uwe handen;
 En 's aardryks kloot
 Met zynic poolen sloot
 In lichte aure wanden.

VI.

U loof ik ; die my dezen nagt
Zo gunstryk woudt bewaren :
Hoe veilig slaapt hy op uw wagt,
O Heer der heïrscharen !
Dien Gy behoedt ;
Dies wil U myn gemoed
Verheffen op myn snaaren.

VII.

Hadt Gy dit ligchaam , dat zoo snood
U dikwerf heeft geschonden ,
Deez' nagt doen worstlen met de dood ,
Myn ziel in 't wee der zonden ;
Gy hadt met recht
My uwe gunst ontzegt ,
En ik myn loon gevonden.

VIII.

Maar neen ! uw goedheid kon myn smert ,
Noch ondergang gedogen ;
De liefde heeft uw vaderhert
Tot my in gunst gebogen ;
Uw vreeverbond
Verpligt myn ziel , en mond ,
U eeuwig te verhoogen.

Myn

IX.

Myn wieg stond in dit vaderland,
 Daar milde zegens vloejen;
 Waarom niet daar het zonlicht brandt,
 En doet de Mooren schroejen?
 Daar 't hart, berooit
 Van heilge kennis, nooit
 Uw outervuur voelt gloejen.

X.

Waarom woudt G' op my nederzien
 Uit zoo veel duizend schaaren?
 Wat zal ik U tog wederbiën?
 O! mogt myn hart, en snaaren,
 Uw gunst, en eer,
 Vermelden meer en meer,
 Naar 't klimmen van myn jaaren.

XI.

Vêrwonderlyke zon! hoe rént
 G' uit uw saffrane sponde,
 Door 's hemels blaauwe starretent,
 Deez' waereldbol in 't ronde,
 En kweekt en streelt
 Den mensch, die God verveelt,
 Bedorven door de zonde.

☉ zonne

XII.

O zonne der gerechtigheid!
 Verlaat ook eens uw kinnen,
 Vertoon uw glans en majesteit
 Door hooger op te klimmen;
 Dan zal myn ziel,
 Daar eens een straal op viel,
 Meer van uw weerglans glimmen.

XIII.

Laat nimmer nagt myn zielsgezicht
 In 't duistere doen dwalen;
 Neen Judaas Zon' sta stil, en licht,
 En sterk my door uw stralen;
 Dan treft het kwaad
 Myn vyand, dien gy slaat,
 En doet ten afgrond dalen.

XIV.

Bewaar o God! my dezen dag;
 Voor ongeluk en zonden;
 Gun dat ik met U wandlen mag,
 Daar 'k my toe heb verbonden;
 Uw vreeverbond
 Zy door myn hand of mond
 Nooit reukeloos geschonden.

Kom,

STICHTELYKE

XV.

Kom, Israels morgedauw ! daal neer

Als vroege en spade regen,

Op dat myn akker t' uwer eer

Vertoon zyn ryken zegen ;

Zoo plukt uw hand

Van 't veld, dat gy beplant,

De vruchten t' allerwegen.

XVI.

Sta op, heldhafte Gideon !

Verbreek door uw vermogen

Myn Baäls, eer deez' morgenzon

Den dauw heeft opgezogen ;

Dan zal myn eer

U deezen avond weêr

Met lofgezag verhoogen.

XVII.

Dan zal ik ieder morgenstond

Uw mogentheen vertellen,

Wyl G' op myn reis naar Kanans grond

Zoo trouw my woudt vertellen,

En in myn' nood,

En angsten, uwen schoot

Ter veilge schutplaats stellen.

'k Ver

XVIII.

'k Verlang vast naar den dageraad
Van 't zalig hemelleven,
Daar 't zangkoor andre toonen slaat,
En Gy eens rust zult geven,
Daar wordt dees kiel
Op 's waerelds drajend wiel
Door zorg niet omgedreven.

XIX.

Myn end zy vree! ai knik my toe,
'k Zal dan met keur van wyzen
U loven, en nooit zingens moê
In 's levens avond pryzen;
Gy zyt myn Al,
Myn Zielszon, die my zal
In 't jongste licht doen ryzen.

P

AVOND.

AVONDLIED.

W Y Z E : *O minnelijste Emanuël.*

I.

O zielverkwikkende avondstond !
Wat voert gy zaligheden,
Een koelen dauw op dorren grond,
En rust voor matte leden;
Och! bragt gy vree
Ook voor myn' boezem meê,
Zoo wierd dees tuin myn Eden.

II.

Dan zag ik God aan allen kant
In vruchten, bloemen, bladen,
En ging met Jezus hand aan hand
Door deeze roozepaden,
Ik zou met lof
En vruchten van myn hof
Zyn armen overladen.

Ge.

G. E Z A N G E N.

217

III.

Gelukkig voorrecht! dierbaar lot!

Wierdt gy my staag gegeven,

Dan zou myn ziel niet buiten God

Zoo veel aan 't ydle kleven:

Daar, laas! deez' dag

Mijn nu zoo dikwerf zag

Ver van dien vrede leven.

IV.

Mijn Heiland die, en bos, en veld,

In 't nagtgewaad wilt kleden;

Mijn ziel zy in uw licht gestelt,

Geef uw gerechtigheden;

Dat rein gewaad,

Doe my niet bly gelaat,

In 's Hemels vierschaar treden.

V.

Meeftogend Vader wend uw oog,

Ai! wend het van myn zonden;

Mijn Borg zit op uw' throon om hoog,

Aanschouw my in zyn wonden:

Vergeef, vergeef,

Wat ik liet, of bedreef,

Daar G' ooit door wierdt geschonden.

VI.

Gy woont niet meer in 't Heiligdom
 By Levies priesterfcharen;
 Noch eifcht een avondoffer, om
 Te branden op d' altaren:
 Door Jezus bloed
 Zy dan myn fchuld geboet,
 Gy kunt my rein verklaren.

VII.

Immanuël, menfchlievend Heer,
 Nooit moê van meededogen,
 Ai fla, fla gunftig op my neêr
 Uw goedertieren' oogen:
 Myn hart en mond
 Verlangt deez' avondftond
 Uw liefde te verhogen.

VIII.

Hoe roemt elk fchepfel God om ftryd!
 Hoe doet de grootte en ftraalen
 Van zyn ontfagchlyk vloertapyt
 Myn eindig oog verdwalen!
 Hoe groot is dan,
 Daar 't oog niet reiken kan,
 De glans der hemelzaalen!

Zou

IX.

Zou ik dan zwygen van uw' lof,
Daar Gy om myne elenden
Verliet dat zalig hemelhof
En my uw' Geest woudt zenden:
O! dat myn tong
Daar dag en nacht van zong,
En nooit uw eer mogt schenden!

X.

Beheerster van den valen nacht,
Klim nu met blyder straalen,
Dan toen myn Heilands jammerklagt
Klonk over berg en dalen;
Toen g' in dien nood
Hem van den tweeden dood,
Zaagt worstelend zeegepralen.

XI.

Waarom verborgt gy met een kleed
Van roufloers niet uw oogen,
Gelyk de groote dagtoorts deed,
Met Jezus ramp bewogen?
Of moest het oog
Der Englen, van om hoog
Hem zien in 't stof gebogen?

STICHTELYKE

XII.

O! staarde rustloos myn gezicht
 Op dat zielgrievend lyden!
 Zyn smert zou als een scherpe schicht,
 Myn zondig vleesch doorsnyden;
 Zyn liefdegloed
 Zou 't wortelend gemoed
 Van zondenlust bevryden.

XIII.

Thans kromt zig 't vee in klaver neêr,
 Van juk, en last, ontslagen;
 Het hert vrees nu geen honden meer,
 Geen veldhoen 't hittig jagen;
 Och! dat myn ziel
 Ook rust te beurte viel
 Vry van geweld, en lagen!

XIV.

Waar is die veiligheid en rust!
 Die adem van myn leven!
 Myn Jezus! Gy, Gy kunt myn lust
 In uwe schaduw geven.
 Myn ziel zal dan,
 Als die van Jonathan
 Aan David, aan U kleven.

GEZANGEN.

231

XV.

Ik liet met Jakob u niet gaan,
Al zou 't deez' nagt ook duuren:
Gy zoudt myn liefde niet versmaân
Noch ik uw vlugt bezuuren.
Hoe zou, o Heer!
Ik roemen tot uw eer
Dees driewerf zalige uren.

XVI.

Geen vuur, noch felle stormen, doen
Ons nakend onheil schromen:
Het windje ruifcht door 't lagchend groen
Der hooggetopte boomen;
Gelyk het deed,
Toen Gy, met lucht bekleed,
Woudt by Eliä komen.

XVII.

'k Heb wel Eliäs yver niet,
Noch Jakobs worstelkragten:
Maar Gy, myn Hulp, die nederziet
Op die U zelfs niet wagten;
Daal van uw thron
In 't hart, U aangeboôn
Ai! kom by my vernagten.

XVIII.

Uw licht zal in de duisternis,
 Den bangen nagtschrik weeren;
 Daar 't albewakend Oog op is,
 Kan gier, noch havik, deeren:
 Gedugte Held!
 Bewaar voor 't roofgeweld
 Uw tortelduifjes veeren.

XIX.

Zoo ik in deze zandwoestyn
 Ooit mogt in 't duistre zwerven:
 Laat my nooit zonder leidsman zyn,
 Uw vuurkolom nooit derven;
 Maar leit my voort
 Naar Kanans zaalgen oord,
 Daar 'k ruste vind in 't sterven,

XX.

Daar zal nooit akelige nagt
 Of ziel, of ligchaam blinden.
 Myn Jezus! Toevlucht! Raad! en Kragt!
 Laat my, en die u minden,
 Daar in uw licht
 Met ongedekt gezigt,
 Licht, liefde, en blydschap vinden,

JEZUS

J E Z U S G E M A A N T.

W Y Z E: *Geef een aalmoes aan een blinden.*

I.

Zou myn ziel dan altyd klagen?
 Zou altoos een bange zugt
 Myn gebed ten Hemel dragen?
 Goede Jezus zou 'k de vrugt
 Van uw lyden en uw sterven
 Vrugtloos zoeken, eeuwig derven?
 Wiens ontferming, hulp of kragt
 Wierd dan ooit van . . . my verwacht?

II.

Zoudt gy myn gekerm versmaden,
 Kermen, dat uw afzyn baart?
 Roemen 's Kerks historiebladen
 Dan zoo vals uw zagten aart?
 Neen! by U zyn medicynen,
 Die de smerten doen verdwynen;
 En die niemand vrugteloos
 Van uw milde . . . hand verkoos.

III.

Hebt Gy niet my 't hart ontnomen,
 Door geweld van liefdedwang?
 Moest ik tot uw bloed niet komen,
 Doof voor 's waerelds toverzang,
 En u hart en handen geven?
 Zoudt G' als Goël niet myn leven
 Bergen uit den selften nood,
 In de schaduw van uw' schoot?

IV.

Hebt Gy niet oprecht gezworen
 Dat Gy tot uw eigendom
 My vrywillig hadt verkoren?
 Zwoer ik U niet wederom?
 Aard en hemel mogt bezwyken,
 d'Elementen brandend wyken,
 Maar dat d'onderlinge trouw
 Ongeſchonden blyven zou?

V.

'k Zou ſtaag aan uw voeten leren;
 En my waffchen in uw bloed;
 'k Zou U als myn Koning eren,
 En, door hemeldauw gevoed,
 Als een groene ceder groejen.
 Geurig rieken, fierlyk bloejen,
 Van een ryp en lagchend ooft
 Zelfs by droogte niet berooft.

Waar

VI.

Waarom wyken dan uw ſtraalen
 Nog zoo dikwerf van myn tent ?
 Waarom laat uw hand my dwalen
 Daar Gy myn verlangen kent ;
 Waarom moet ik zoo veel boelen
 Ondanks in myn hart gevoelen ,
 Dat Gy waardig zyt alleen ,
 En U inroept door gebeden ?

VII.

Doet myn laauwheid in uw liefde,
 Traag in 't zoeken van uw eer,
 't Geen myn boezem fel doorgrietde,
 U zoo wyken keer op keer ?
 Wie is Hy , die d' eerſte vonken
 In myn boezem heeft geſchonken,
 En door nieuwen liefdegloed
 't Hart in vlammen zetten moet

VIII.

Zal ik als uw Bruid my dragen ;
 Kleed my dan in 't wit gewaad ,
 Dat uw' oogen kan behagen ,
 En geen naaktheid overlaat.
 Leid , en ſtreel my met uw handen ,
 Blaas myn liefdevuur aan 't branden ,
 En trek ſtaag myn minziek oog
 Door uw ſchoonheid naar om hoog.

Dan

IX.

Dan zal 't Babels dogtren blyken
 Dat het schoon, 't geen Gy verheft
 (Zoo zy billyk 't vonnis ftryken)
 Thirzaas schoonheid overtreft.
 Dan zal ik aan liefde snoeren,
 Waar ik ga, U met my voeren,
 En door d'onderlinge vreugd,
 Tot ons lokken Zalems jeugd.

X.

Lieve Heiland hoor myn zuchten,
 Slaa uw duiven-oogen neêr,
 Neem myn myrre, pluk uw vruchten,
 Dudaims, schoon bleek en teer,
 Vul myn fchrale honigraten,
 Koester druiven, kweek granaten,
 Laat uw dauw, en zonneschyn,
 Vroeg en fpà toch op my zyn.

XI.

Laat uw Geest uit Sion dalen,
 Zalf de zomen van uw kleed;
 Laat my nimmer eenzaam dwalen,
 Jezus, die myn zwakheid weet;
 Laat myn wandel zyn hier boven,
 Ik uw leven, lieven, loven,
 Tot ik uit dit heiligdom,
 Agter 't koorkleed, by U kom.

B E-

BESTENDIGHEID

V A N

JEZUS LIEFDE.

W Y Z E : *Hoe schoon licht ons de morgenster.*

I.

't **V**Erandre wat verandren kan,
 't Vergâ, verlieze, of wyke van
 Zyn' ouden aart of palen:
 Waar ooit myn ziel verandring vindt,
 Myn Jezus is, en blyft myn vrind,
 Daar 'k adem by mag halen.
 Zyn min
 Zal in
 Eeuwigheden
 Voor zyn leden
 Nooit vermindren,
 Dood, noch graf, noch hel, verhindren.

De

II.

De zon wyk' vry naar 't zuiden heen,
 Die onlangs nog zoo vrolyk scheen,
 Op rype korenaaren,
 En zie nu onmedogend aan,
 Het veld met sneeuw en hagel slaan,
 Langs styf bevrooren baaren:
 Nooit zwigt,
 Zyn licht,
 't Zal zyn straalen
 Neêr doen daalen,
 En ten leven
 Warmte, glans, en voedsel, geven.

III.

In armoê vindt men schaars een' vrind.
 Waar is hy die een doden mint?
 En leet wordt ras gewroken:
 Maar Jezus is 't, die in elend,
 In nood en dood geen vriendschap schendt;
 En nauwlyks wordt ontfoken,
 Of keert,
 En leert
 My zagtmoedig,
 Wys en goedig,
 All' die paden,
 Die de liefde kunnen schaden.

Hy

IV.

Hy is getrouw aan Abrâms stam,
Eer zal een wolf, en teder lam,
Gaan grazen by malkandren;
Het zonlicht dalen ooftwaarts neêr;
De Nyl in zyne bronnen weêr;
Dan Jakobs God verandren
Zyn oor
Staat voor
Al hun klagen,
Nagt en dagen,
Stadig open:
Niemand komt hier vrugtloos lopen.

V.

En aard', en hemel, gaan voorby;
Maar deze liefde niet, z' is vry,
En uit God zelf gesproten:
Dat vry de scherpgetande tyd
Metaal, en marmersteen, verslyt';
Hier zal hy 't hoofd voor stoten,
Vleesch, bloed,
Eer, goed,
Vriend, en leven
Kan begeven,
Of niet baten;
Maar Hy zal my nooit verlaten.

'k Heb

'k Heb vriends genoeg aan Hem alleen,
Ik vind in Hem, en anders geen',

Al wat myn brein kan vatten:

Een Gideon in vuur en staal;

Een Aron in de tempelzaal;

Een Salomon in schatten;

Dat vry

Elk bly

Ryklyk vinde,

't Geen hy minde,

Voor zyn zwoegen.

Hy alleen kan my vernoegen.

BEDENKINGE

DER DINGEN DIE

BOVEN ZYN.

W Y Z E : *Het best op aard is een gerust gemoed.*

I.

WAar ben ik! hoe verdwynt my uit het oog:
 En zon, en maan, en blaauwe starreboog!
 Nu God my roept in Zalems hooge Chooren,
 Myn geest verrukt, en boeit myn oog en ooren;
 En daar zyn glans my van rondom bestraalt,
 Op Hemelman', en Eskols druif onthaalt.

II.

Wie is Hy, die dit alverkwikkend licht
 Van zig verspreidt, die dit paleis geficht,
 En kunstig heeft als spiegelglas gegoten
 Rondom een' kring van duizend' waereldklóoten
 Beglanst met meer dan zuider zonnegloed?
 't Is God voor wien het schepsel beven moet.

Q

't Is

III.

't Is God, die hier zig heeft een throon gebouwt,
 Dit vloertapyt, zoo ryk van starregoud,
 Dat hemellicht, deze esmeraude wanden,
 Vertonen iets van zyn vernuft en handen;
 Maär schoon dees boog torst een onmeetbre stad,
 Zyn Stichter wordt door geen gebouw omvat.

IV.

Hoe wordt myn ziel op dit gezicht beroert!
 Waar heeft my myn bespiegling heen gevoert!
 En dwingt my in dees driewerf zaalge dreven,
 Aan 't Englenheir myn zwakke hand te geven,
 Om tot den roem van Gods doorluchte daän,
 De cymbaalfnaar, en blyde harp te slaan.

V.

Hier is de plaats, daar myn Ontfermer woont,
 Myn God en Heer, hoe snood van my gehoont,
 Zyn hoofd, zoo waard den regenboog te dragen,
 Is tot myn heil met doorenen geslagen:
 Roem vrye gunst myn ziel, en zink daar in,
 Roem onvermoeit Gods zaalge menschenmin.

VI.

Hier is de rust: die vastgebouwde stad:
 Dat Kanaän, het eind van 't moeilyk pad:
 Dat heiligdom. daar d' ark is opgenomen:
 Dat Paradys besproeit van 's levens stroomen,
 Daar 't rein gemoed. beveiligt door Gods Geest,
 Noch giftig kruid, noch booze hofslag vreesf.

Hoe

VII.

Hoe zeer uw roem, befaamt Mahanaïm,
 Of Bethel, by de gryze aloudheid klim;
 Uw glorie wykt voor deze lustwaranden:
 Hier slaat Gods heir voor eeuwig hand aan handen,
 En Jakob wordt voor Esaus euvelmoed,
 Niet meer in Lus, of Pniëls veld behoedt.

VIII.

Dat Sinai op Gods verschyning boog',
 En roem' dat zyn geduchte kruin het oog
 Van Ifrël heeft doen schemeren en beven,
 Toen God wou van die pui zyn wetten geven,
 Maar 't licht, dat hier van Jezus zetel straalt,
 Schoon 't felder gloeit, geeft blydschap waar het daalt.

IX.

Hier scheurt geen rots, hier kraakt geen zwarte lucht,
 Van dondersteen, of blixemvuur bevrugt:
 Geen vyands heir, te schenziek aangedreven,
 Doet voor zyn zwaerd Gods legerbenden beven.
 Waar is de dood! waar pest! waar is verdriet!
 Myn God! zy komt in Zalems woning niet.

X.

Wat schaar zie 'k gins zig vlyen om den throon?
 Zie 'k Henoch niet, met Terahs grooten zoon?
 Hoe glinstert nu de leidsman der Hebreeuwen!
 Nu by by God gewoont heeft zoo veel eeuwen;
 Nochtans behoeft geen floers op 't aangezicht,
 't Verhemelt oog verdraagt een Godlyk licht.

244 S T I C H T E L Y K E

XI.

Elia! hier is 't end van uw verdriet,
 Noch Jefabel, noch Achab komt hier niet;
 Hier zal uw ziel het leven niet vervelen,
 Daar God de smert van Zin, † en Krith, § wil helen;
 En g' u zoo ver van het jeneverhout,
 In 't lommer van het Paradys beschouwt.

XII.

Gods helden slaat, slaat een' verheven' toon,
 Komt, hand aan hand, omringen wy den throon;
 En zwajen bly de dankbre wierookgeuren;
 Die rook besmilt geen schitterende kleuren:
 De majesteit, en lof, komt Gode alleen,
 Te regt van aard en hemel aangebeën.

XIII.

O Bron van heil, gedugte Majesteit,
 Waar heen heeft ons de hofslang snood verleidt!
 Zy doet op aard' uw zalig byzyn missen,
 En kwynend gaan door donkre wildernissen:
 Het licht, de deugt, en blydschap van 't gemoed,
 Zyn vruchten, die geen waereldsche akker voedt.

XIV.

Hoe zalig is uw dienst, die ons verloft!
 Hoe waard de prys, die ons dit Eden kost!
 O doelwit van myn hoop en zielsverlangen,
 Nooit zwygen meer van U myn lofgezangen,
 Nooit scheide ik weêr, hier zal myn hand gestaag . . .
 Maar ach! Gy vlugt! helaas! ik ben om laag.

† Kon: XIX: 4. § I Kon: XVII: 3.

UIT-

UITBREIDING*

VAN DEN

CIII^{den} P S A L M.

WYZE: 'k Heb myn hart u opgedragen
Met behagen.

VOORZANG.

*Van een vrygekoogen Israëliet aan 's Heilands Bondtafel
onthaalt, in 't begin van 't Nieuwe Testament.*

Loof myn ziel met al uw kragten,
En gedagten,

Loof myn ziel met al uw kragten

JEHOVAAS naam,

Thans vervult, en heilig t'achten,

Al zyn volk zoo aangenaam.

II.

Loof al 't goed, zoo mild gegeven

In uw leven,

Loof al 't goed, zoo mild gegeven;

't Zy nooit in 't zand

Van vergetelheid geschreven:

Loof myn ziel Gods goede hand.

Q 3

[Een
Psalm]
Davids.
Loof myn
ziel den
JEHO-
VAH en al
wat binnen
in wy is zy-
nen heili-
gen naam.

2.
Loof myn
ziel den JE-
HOVAH,
en vergett
geen van
zyne weld-
daden.

Die

Ik hebbe met deeze Psalm gehandelt als met den XXften.

III.

Die u al uw snoode zonden,

^{3.}
Die al uw
verkeert-
heid ver-
geeft, die
alle uwe
krankheden
geneest.

Die hem schonden,

Die u al uw snoode zonden

Zoo goed vergeeft;

En u heelt van ziek't, en wonden,

Dat u uitgemergelt heeft.

IV.

Die als Loffer van 't verderven,

En het sterven,

^{4.}
Die als de
Loffer uw
leven vry-
koopt van
aen ver-
derfkuil.

Die als Loffer van 't verderven

Uw leven koft,

En die maaltyd u deed erven,

Daar hy vleesch en bloed toe brogt.

V.

Die u, schoon een arme made,

^{5.}
Die u be-
kranst met
goedertie-
renheid, en
barmher-
zigheden.

Vuil', en kwade,

Die u, schoon een arme made,

De hel ontruikt,

En een krans van zyn genade

Op besmeurde hairen drukt.

VI.

Die u al uw zielsverlangen

^{5.}
Die uwe
bestige be-
geerte ver-
zadigt met
het goede.

Doet ontfangen,

Die u al uw zielsverlangen,

En 't goede geeft,

Liefd', en blydschap, in zyn gangen,

Hoop die in haar Bondgod leeft.

Manna,

GEZANGEN.

247

VII.

Manna, dat'er staåg zal wezen

Vers te lezen,

Manna, dat'er staåg zal wezen

In overvloed :

Milder maaltijd dan voor dezen

Schenkt de Godheid aan 't gemoed.

VIII.

Daarom moogt gy billyk wagten

Friffe kragten,

Daarom moogt gy billyk wagten

Eens Arends jeugt;

Heldere oogen, vlugge schagten,

God tot roem, en u tot vreugd.

IX.

God deed eertyds Rahab beven,

Pharô Sneven,

God deed eertyds Rahab beven;

En richt naar recht;

Den verdrukten geeft hy 't leven;

Dat hy wrevligen ontzegt.

X.

Toen hy Mozes eens wou leren,

Hoe Hem t' eeren,

Toen Hy Mozes eens wou leren,

En Jakobs krooft,

Riep hy dus den Naam des Heren,

't Nageslacht tot licht, en trooft.

[Een ver-
zadiging]
die zig zelf
ven ver-
nieuwen
zal.

Op dat wy
jeugd zy
als eens
arends.

6.
Die rechte-
vaerdige
daden uit-
voert is de
JEHO-
VAH, ook
geroepen
voor alle
met onrecht
onderdruk-
ten.

7.
Zou hy
Mozes zyne
wegen be-
kens ma-
ken, en
Israëls kin-
deren zyne
daaden :

Q 4

Altoos

248 STICHTELYKE

2.
De JEHOVA Altoos vol barmhartigheden,
was barmhartig, en Altoos vol barmhartigheden,
genadig, En vol genâ,
langmoedig, en Is JEHOVA, die bestreden,
groot van goedertierenheid. Nooit tot straffen kwam, dan spa.

XI.

9.
Hy zal Goed, en ras het twisten moede,
niet altoos Schenkt Hy 't goede,
twisten, nog
eeuwiglyk Goed, en ras het twisten moede,
[den toorn] behouden.
Hoort Hy 't gekarm,
Daar genâ, en trouw, de roede
Vallen doen uit 's Vaders arm.

TEGENZANG.

*Van een Rey Israëlitén, die den eersten vervangen, en
Gods uitgestrekte en duurzaame goeabeid opzingen.*

I.

10.
Hy heeft ons Hy heeft ons naar onze zonden
niet gedaan Niet verslonden,
naar onze misdaden,
en hy heeft Hy heeft ons naar onze zonden,
ons niet vergolden naar
onze verkeerdheden. En avregtsheên,
Niet gestraft: wie kan doorgronden
's Heilands bloed en voorgebeên!

Want

II.

Want gelyk geen brein kon weeten,
 Kunst nooit meeten,
 Want gelyk geen brein kon weeten,
 De hoogte van
 't Hemeldak, daar God gezeten,
 't Sterflyk oog niet nadren kan:

11.
 Want ge-
 lyk de bewo-
 len verba-
 ven zyn
 over de
 aarde

III.

Gaat zyn gunst zoo waard te looven
 't Al te boven,
 Gaat zyn gunst, zoo waard te looven,
 't Verstand voorby,
 Zy die 't kwaad uit Godvrucht doven,
 Smaken 's Hemels heerschappy.

Is zyne
 goedertie-
 renheid
 aloverklim-
 mende over
 die hem
 vreezen.

IV.

Hy, die 't oosten van het westen
 Wyd kon vesten,
 Hy, die 't oosten van het westen
 Zoo ver deed staan,
 Heeft het zondenkwaad ten lesten
 Ruim zoo wyd van ons gedaan.

12.
 Zoo ver het
 oosten is van
 het westen,
 zoo ver heeft
 by onze
 overtredin-
 gen van ons
 gedaan.

V.

Roeren 's Vaders ingewanden,
 Zyn z' aan 't branden,
 Roeren 's Vaders ingewanden,
 Als 't kind hem vleit;
 God heeft Vaders hart, en handen,
 Voor een kind, dat tot hem schreit.

13.
 Gelyk zig
 een vader
 ontfermt
 over de kin-
 deren, heeft
 zig de JE-
 HOVAH
 ontfermt
 over die hem
 vreezen.

Q 5

Hy

250 S T I C H T E L Y K E

V I.

14.
Want hy Hy wist onze zwakke kragten,
beest gewe- Stof slegts t' achten,
ten, wat
maakfel wy Hy wist onze zwakke kragten,
zyn, gedag-
sig zynde En zou niet slaan
geweest dat
wy stofzyn. Meerder, dan men kon verwagten
 Van eens Vaders hand gedaan.

V I I.

15.
De dagen Is doch niet als gras het leven,
van den Ons gegeven,
elendeling
zyn als Is doch niet als gras het leven,
gras, gelyk Dat ras vergaat;
een bloem
des velds Bloemen zelfs, van God verheven,
zoo mag hy Knakken, als 'er storm op staat.
bloesjen.

V I I I.

16.
Als de wind Die g' in hoogheid flus zaagt pralen,
over hem Moet nu dalen,
gegaan is, Die g' in hoogheid flus zaagt pralen,
zoo is hy'er Smelt door verdriet;
niet meer,
en zyn Moet hy 't graf den tol betalen,
standplaats Zyne standplaats kent hem niet.
zal hem
niet kennen.

I X.

17.
Maar de Maar Gods goedheid meet haar duren
goedertie- Met geen uren,
renheid van
JEHO-
VAH is Maar Gods goedheid meet haar duren
van eeu- Met geen en tyd,
wigheid en
tot eeuwig- Zyn gerechtigheid stig muren
heid over Die den afgrond staan ten spyt.
die hem
vreezen, en
wyn gerechtigheid aan kinds kinderen.

Isrels

X.

Ifrels nakrooft zal 't zoo vinden,
 In vier winden,
 Ifrels nakrooft zal 't zoo vinden,
 Zoo 't hart, en mond,
 Wil door liefde aan Hem verbinden,
 En zig houdt aan 't zoenverband.

12.
 dan de
 geene, die
 zyn verband
 houden, en
 die aan
 zyne bevelen
 denken
 om die te
 doen.

SLOTZANG.

*Van den eersten Zanger, die het uitgebreid Koningryk
 van den verheerlykten Heiland beschouwende, alles
 tot zyn' lof opwekt.*

I.

Niets kan 's Heilands throon doen beven,
 Of weêrstreven;
 Niets kan 's Heilands throon doen beven,
 Hoe 't wendt of keert:
 Nu Hy is om hoog verheven,
 Nu zyn ryk het al beheert.

19.
 De JEHO.
 VAH heeft
 zynen
 throon in de
 hemelen be-
 vestigt, en
 zyn konink-
 rykheerscha
 over alles.

II.

Wilt dan zynen lof vermelden;
 Hemelhelden,
 Wilt dan zynen lof vermelden,
 Toont kragt en moed,
 Gy, die God van ouds verzelden,
 En zyn rykbevelen doet.

20.
 Looft den
 JEHO.
 VAH zyne
 Engelen,
 zy kragtige
 helden, die
 zyn woord
 doet, ge-
 hoorzamen-
 de de stem-
 me zyns
 woerds.

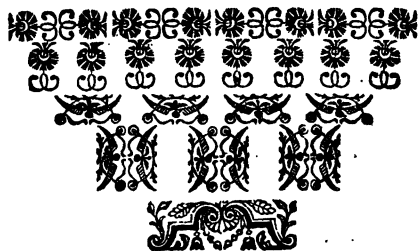
Wilt

III.

21.
Looft den Wilt uw' lof te samen paren
JEHO. Heiërscharen,
VAH alle
 zyne Heiërscharen, gy Wilt uw lof te samen paren
 zyne die- Met al uw magt;
 naars, die Hest uw toonen, spant uw snaren,
 zyn welbe- Steekt trompetten op met kragt.
 bagen doet.

IV.

22.
Looft den
JEHO. Wilt te saam' een lofchoor stichten,
VAH alle Hemellichten,
 zyne werken, aan
 alle plaatsen Wilt te saam' een lofchoor stichten,
 zyner Loof Berg en dal,
 heerschappij: Loof Loof gedachten, looft gedichten,
 den **JEHO.** Loof myn ziel uw' God voor al.
VAH myn
 ziel.

LIEFDE.

LIEFDELIED,

TUSSEN

IMMANUËL

EN

SULAMMITH,

WYZE: *Wie sleeet heuchelyker dagen.* Uit Lodestein.

I.

Imman: **S**Ulammith wat heeft uw leven
 My benauwde smert gekost!
 'k Heb my 't graf ten prooi gegeven,
 Daar ik u van heb verloft:
 'k Heb den vloekkelk leêg gedronken,
 Zelfs ten koste van myn bloed;
 Bitter had hem God geschonken,
 Maar om uwent wil my zoet.

II.

Sulam: Wie zou niet uw liefde roemen
 Lieve Jezus! wie U niet
 Een mêdogend Heiland noemen,
 Die op armen nederziet?
 Hart en tonge wil ik paren,
 En verheffen U veel meer,
 Dan Aärons priesterscharen,
 By het brandend outersmeer.

'k Daed

III.

Imman: 'k Deed u 't vreeverbond bezweeren,
 'k Nam daar toe uw boezem in;
 Niets zal ooit myn trouw verkeren,
 Nood en dood verduurt myn min:
 'k Zal de liefdevruchten stoven
 In uw hart, dat naar my haakt,
 Niemand zal uw blydschap roven
 Die myn alziend' oog bewaakt.

IV.

Sulam: Middelaar! myn Zielsverlangen!
 Die myn blanke oprechtheid weet,
 'k Hyg om van U kragt t' ontfangen,
 Ter volbrenging van myn eed:
 Nooit heeft my myn keus gespeten,
 Het verbond, dat ik eens sloot:
 Waar meê is uw gunst te meeten?
 Sterker is zy dan de dood.

V.

Imman: 'k Heb u tot myn Bruid verkoren,
 Tot myn lieve zielsvriendin;
 Doe my uwe stemme horen,
 Streel my met uw wedermin.
 'k Heb meer hitte en kou verdragen,
 Dan om Rachel Jakob deed,
 Maar ik droeg met lust die plagen,
 Wyl ik u onthief van leed.

Wien

VI.

Sulamm: Wien zou 'k in den hemel schatten
 Neffens U, myn zieleluft?
 Wat zou d'aardkloot toch bevatten
 Buiten U, voor my tot rust?
 Neen! wanneer 'k U aan mag kleven,
 Minnen, als Gy my bemint,
 'k Heb myn rust, myn lust, myn leven,
 En myn hemel, daar 'k U vind.

VII.

Imman: 'k Zal u 't pad naar Sion leiden.
Sulamm: U te volgen is myn lust,
 Laat uw hand nooit van my scheiden,
 Die alleen stelt my gerust.
Imman: 'k Wil noch zal u ook begeven,
 'k Heb vrywillig u bemint.
Sulamm: Die U vind, die vind het leven
 Gadeloze Zielevrind.

VIII.

Hoe verkwiklyk zyn de stralen
 Van uw zalig hemellicht!
 O mogt nimmer nevel dalen,
 En bedwelmen myn gezicht!
Imman: 't Zal na 't donkre ras weêr dagen,
 'k Liet geen biddenden ooit blind;
 Laat ik nutloos naar my vragen,
 Als g' u ooit in 't duistre vindt?

'k Zagt

IX.

'k Zogt u toen gy waart verloren,
 Pas by name aan u bekend;
 Zou ik nu niet naar u horen,
 Nu uw hart zig 't mywaarts wendt?

Sulam: Ja myn Heiland 'k wil U roemen,
 'k Wil vol liefde dag, en nagt,
 U myn God des aanzien noemen;
 Myn Ontfermer, Licht, en Kragt.

X.

Imman: Zyt gy my geen dierbre kroone,
 En een koninglyke hoed?
Sulam: Sier my dan myn Vorst, myn Schoone,
 Waerdig uw, en myn, gemoed. ;
Imman: Zyn myn snoeren niet gevallen
 In een erflot, beter dan
 Zalems neêrgeworpen wallen?
 En 't verwoeste Kanaän?

XI.

't Dorre zie 'k nu weêlig bloejen
 Stroomen in de wildernis.
Sulam: Zie hier vreemden tot U spoejen,
 Wier verlangen naar U is.
 Zie hier trommelende Reien;
 Boomen klappen in de hand:
 Zie ons vrolyk palmen spreien:
 Zie de vruchten van ons land;

Myrrhe.

XII.

Myrrhetraanen, liefdevygen,
 Vreëolyven, blyden wyn,
 Moet die ons verbiedt te zwygen,
 Dadels die vol olie zyn;
 Neem ze toch van onze handen;
 Zyn ze groot noch ryp genoeg,
 Laat uw zonlicht warmer branden,
 Daar uw hof het minste droeg.

XIII.

Zend een' ryker' dauw van boven;
 Zuiver, mist, of ploeg het land;
 Maak myn' hof den roem der hoven,
 Naar 't vermogen van uw hand:
 'k Heb hem gansch aan U gegeven.
Imman: Sulammith uw lieve mond
 Druipt van honig, melk, en leven;
 'k Ruik granaten van myn' grond.

XIV.

Geef my staag die eedle vruchten:
 Waarom schynt gy nu en dan
 Stuurs myn vriendlyk oog t'ontvluchten,
 Zoo myn hand u helpen kan?
 Waarom kiest gy 't logge slapen,
 Weinig voor 't gevaar bedugt?
 Is'er zoo veel heils te rapen
 In de smaak der zondevrucht?

R

Neen!

XV.

Sulam: Neen! gy ziet myn moeite en slijteren;

Zyn myn tranen niet bewaart?

Myrrhedroppen van myn vingren

Die uw bittere scheiding baart?

Zou ik willig van U zwerven

By uw metgezellen? neen!

Liever kiest myn ziel het sterven,

Dan den dienst der ydelheên.

XVI.

Imman: Thirsa mogt in schoonheid pralen;

Zalem, eertyds 's waerelds vreugd,

Schitteren als de zonnestralen;

My is uwe liefde en deugd

Nog veel schooner, myn volmaakte,

Lieflyk, als de dageraad

Sulam: 't Is uw vuur, waar door ik blaakte,

Zon, en Schild, myn Toeverlaat.

XVII.

Och! was haast het end bevaren

Van des waerelds holle zee!

Imman: Sulammith de storm en baaren

Schokken u naar stille reê.

Sulam: Waar is 't end nog van het sryden?

Waar uw schoot myn zielclust?

Imman: Sulammith het end der tyden

Nader! spoedig met uw rust.

Kost-

XVIII.

Sulamm. Kostlyk zyn my uw gedachten;

Allerzaligst is het deel,

Naar uw heilwoord my te wagten.

Zwygt tog nimmer hart, en keel.

Roemt die liefde, kweekt die vonken,

Nodigt al wat helpen kan,

Word in Jezus liefde dronken,

Spreekt, en zingt'er eeuwig van.

STICHTELYKE BLYDSCHAP IN DEN GODSDIENST.

WYZE: *Gelyk een hert gejaagt in doornen.* Uit Lödöfstein.

I.

Heeft iemand lust, en stof, tot zingen,
Ik heb die in myn zalig lot;
'k Laat ydle vreugde aan waereldlingen,
De waare is in den dienst van God.

II.

Het koren vull' hun ruime schuuren,
Hun harte juich vry van den most;
Geen blydschap kan bestendig duren,
Die Jezus bloed niet heeft gekost.

III.

Gansch ander koren doet my spreken,
En most geschept uit Bethlems bron;
O mogt myn stem de wolken breken,
En ruifchen als de Libanon!

IV.

Dat zy myn Goël mogt behagen,
En zyn tot roem van zyn genâ!
Die Rots, die voor my is geslagen,
Op dat zyn bron myn dorst verla.

O zalig

V.

O zalig lot! voor my beſchoren,
 Voor my, die uit een Amoriet,
 En een Hetitiſche geboren,
 Het heilgoed met den voet verſtiet:

VI.

Die nu ten priesterdienſt genomen,
 Naar jaaren, noch naar dagbeurt wagt,
 En veiliger tot God mag komen,
 Als Levies rykgezalft geſlagt.

VII.

Ik volg myn Hogeprieſters treden,
 Om God in 't Heiligdom te zien;
 'k Leg in zyn handen myn gebeden,
 Om die ten reukwerk aan te bién.

VIII.

Ik ſtap met Hem door 't voorhang henen,
 Dat nimmer Levi dorſt beſtaan;
 God wil daar ſtaág gehoor verleenen,
 En gunſtige oogen nederſlaan.

IX.

Ik mag, en moet Hem Vader noemen;
 En werp my in zyn' zagten ſchoot;
 Hy gunt my in zyn heil te roemen,
 En ſtiet my nimmer weg in nood.

X.

'k Mag door 't geloof met Jezus wandlen;
 En ſchoon myn oog Hem nimmer zag,
 Hy laat zig als myn Vriend behandlen,
 Met Wien ik ſtadig ſpreken mag.

XI.

Hy leidt my 't pad naar Sion heenen,
 De plaats der rust, de bovenstad;
 En schoon ik ga met zwakke benen,
 Hy heeft myn rechterhand gevat.

XII.

Genade is op zyn zaalge lippen,
 't Geheimte vervult van zoet:
 Zoo Hy iets scherps zig laat ontglippen,
 't Is Myrrhesap dat zuivren doet.

XIII.

Hy doet my Godsgeheimen hooren,
 En toont my in een tafereel
 Gods deugden, zoo 't nooit oog, of ooren,
 In 't oude Godshuis viel aan deel.

XIV.

Hoe gunstig hoort Hy bange klagten,
 Wanneer ik Hem myn smert ontdek;
 En zoo myn lippen varren bragten,
 Hy keerde 't offer nooit den nek.

XV.

Hy is myn toevlugt in myn noden,
 En t' allertyd een trouwe Vriend;
 'k Ben vruchtloos nooit tot Hem gevloeden;
 'k Heb zonder loon Hem niet gediend.

XVI.

De Heer des oogstes doet my groejen,
 Hy heeft myn akker zelf geplant;
 Nu doet Hy dauw, dan stromen vloejen,
 En maakt van dor, een vrugtbaar land.

Nu

GEZANGEN.

163

XVII.

Nu is zyn ploeg eens diep gezonken,
En scheurt myn hart door wond op wond;
Dan maakt Hy weêr de voren dronken
Door heilbeloften van zyn mond.

XVIII.

Flus joegen wrange en noordfche buien
Vergifte nevels van het ooft;
Nu waait het zoel en lieflyk zuien,
Dat vygen, druif en dadels flooft.

XIX.

Hy doet myn onkruid langzaam sterven,
Och gaf het haast den laaftten snik!
Myn ziel, gy zult uw beê verwerven,
Zyn tyd duurt pas een oogenblik.

XX.

Gods olie houdt niet op van vloejen,
Zyn licht daalt naar geen avondtrans;
Dat vuur, als 't eenmaal is aan 't gloejen,
Houdt in de golven zelfs zyn' glans.

XXI.

Die Trooster zal my nooit begeben;
Hy heeft my, eer ik was, gekent,
En is nu d'adem van myn leven;
Een God, die geen verbonden schendt.

XXII.

Laat elk het hart van vreugd opspringen,
En roemen in zyn heuchlyk lot;
'k Wil eeuwig roemen, eeuwig zingen,
Den zaalgen dienst van Abrams God.

R 4

OP

STICHTELYKE OP GODS NAMEN.

W Y Z E : *Deux coeurs unis.*

I.

MYn God en Heer
Gun dat myn ziel zig biddend tot U keer,
Myn God en Heer, Vergun dat ik U eer';
Uw roem en lof,
Schoon waard de taal van 't zalig Engelenhof,
Uw roem en lof, Geeft my ook zingens stof.

II.

JEHOVA. Gy waart en zyt
O Wezensbron! voor, in, en na den tyd,
Gy waart en zyt, En blyft de hel ten spyt;
Jehova leeft,
De bron en steun van al wat adem heeft,
Jehova leeft, Een God die nooit begeeft.

III.

**TSEBA-
OTH.** Uw ryksgebied
Gaet over 't heir dat slaâg uw Aanzicht ziet,
Uw ryksgebied Bepaalt de Hemel niet;
Maar zee, en zand,
En mensch, en vee, en 's aardryks ingewand,
Maar' zee en zaud, Past op uw wenk en hand.

IV.

De zon staat stil,
De maan mengt zig in uwes volks geschil;
De zon staat stil, En rent weer op uw' wil:
En vuur, en wind,
Die Gy, myn God, in uw gareelen bindt,
En vuur, en wind; Doen uw bevel gezwind.

Gy

V.

Gy, sterke God!
Toomt met een bies den leeuw en behemoth,
Gy sterke God, Die 's vyands magt bespot,
Gy heerscht alom,
De waereld draait zig op uw' vinger om,
Gy heerscht alom, Vooral in 't heiligdom.

EL.

VI.

Hef ik myn oog
Naar 't blaauw saphier van 's Hemels starreboog;
Hef ik myn oog, Tot U myn' God om hoog;
Gy schiept dat al;
Gy roept dat heir by namen en getal;
Gy schiept dat al, Uw magt verhoedt zyn val.

VII.

Uw majesteit,
Die zig vol glans op al uw schepsel spreidt,
Uw majesteit, Wordt nooit genoeg verbreidt:
Gy, Gy alleen,
Zyt hoog, en hebt met d'aarde niets gemeen;
Gy, Gy alleen, Zyt waerdig aangebeên.

GNEL-
JON.

VIII.

't Onnaakbaar licht,
Daar Gy om hoog uw' throon hebt opgestigt,
't Onnaakbaar licht, Doet scheemren myn gezigt.
Uw hoogheid wordt,
Daar 't my aan taal, en aan vermogens schort,
Uw hoogheid wordt, Daar nimmermeer verkort.

R 5

Hoe

IX.

SCHAD- Hoe arm ik ben,
Dal. Gy zyt een God, die 'k algenoezaam ken,
 Hoe arm ik ben, En diepe schuld beken,
 Hoe zeer ik zwoeg,
 Gy zyt in Hem, die myne elenden droeg,
 Hoe zeer ik zwoeg, Voor eeuwig my genoeg.

X.

Die wandlen mag
 Voor U, myn God! met Abrahams ontzag,
 Die wandlen mag, Als Enoch dag aan dag,
ELOHIM. En God dus eert,
 Is grooter dan die 't gansch heelal regeert,
 En God dus eert, Heeft al wat hy begeert.

XI.

Uw Geest, en Mond,
 Bezweert myn ziel te recht tot uw verbond,
 Uw Geest en Mond, Die 'k dikmaal wederstond:
 Vergeef die smaad,
 Ik kies U tot myn God, en Toeverlaat,
 Vergeef die smaad, Die ik verfoei en haat.

XII.

Één God zyt gy
 Schoon 'k nevens U uw' Zoon en Geest bely,
 Één God zyt gy, U komt de heerschappy.
 Drieëinig God,
 Schoon 't stout vernuft dit heilgeheim bespot,
 Drieëinig God, Zyt Gy myn deel, en lot.

Dan

XIII.

ADONAI.

Dan rust en leunt,
Schoon 't al vergaat, en aard en hemel dreunt,
Dan rust en leunt, Myn ziel die op U steunt:
Gy schraagt alleen
Uw kerk op zyn zoo wel gelegden steen;
Gy schraagt alleen, My door uw mogentheen.

XIV.

Dat Babel vry,
En 't heidens Gog, en Magog U bestry;
Dat Babel vry, Jeruzalem beny:
Uw trouw en woord
Heeft eeuwen lang uw kerkgebouw geschoort;
Uw trouw en woord, Verduurt des afgronds poort.

XV.

JAH.

Wat Gy besloot,
Om ooit uw volk te redden uit de dood;
Wat Gy besloot, In myn elende en nood,
Betaamt uw eer;
Uw naam, en roem, klimt stadig meer en meer,
Betaamt uw eer, En 's waerelds Opperheer.

XVI.

Gun myn gemoed,
Uw glans te zien in 's Heilands offerbloed,
Gun myn gemoed, Dat het U val te voet,
En in uw' lof,
Schoon waard de taal van 't zalig Engelenhof,
En in uw' lof, Vinde eeuwig zingens stof.

KRUIS-

KRUISZANG.

W Y Z E ; *P'Objet de ma flame.*

I.

ZWYgt winden: gy stromen
 Vloeit zagtjes naar zee:
 Zwygt ruifschende bomen,
 En blatende vee:
 'k Zing wondren, die d'ooren
 Van wysheid, en deugd,
 Verrukkend bekoren,
 En voeden met vreugd.

II.

'k Zal 't wonder, dat boven
 De heemlen verrukt,
 Al juichende loven
 Op d'aarde gebukt.
 De hel moet verbazen:
 't Streelt Adams geslagt;
 Een dwaasheid den dwazen,
 Maar wyzen Gods kragt.

De

III.

De waereld moet beven;
 De zon zig bekleên:
 De Schepper van 't leven
 Heeft doodstraf geleên.
 De Goedheid doet sterven
 Haar eenige Krooft:
 Die alles moet erven,
 Mist leven en trooft.

IV.

Die zieken herstelde,
 En wie'er ooit kwam,
 De smert, die hem kwelde,
 Barmhartig ontnam.
 Moet zelf nu vermagten
 In bloed en in zweet:
 Wie hoort zyne klagten
 In 't nypende leet!

V.

Kan Hy dat gedogen,
 Die raven verhoort!
 Blyft God onbewogen,
 Wiens Zoon wordt vermoort!
 Wat heeft Hy misdreven?
 Hoe komt Hy in nood?
 Hy 's Borge gebleven,
 Dat kost Hem de dood.

O ruste

VI.

O rust aller moeden!
 Op reize myn staf!
 Om my te behoeden,
 Stapt gy in het graf.
 Gy woudt voor my dragen,
 Myn Heiland en Vriend!
 De smerten en plagen,
 Die ik had verdient.

VII.

Ik heb U die wonden,
 En striemen verwekt;
 Ik heb U, gebonden,
 Aan 't kruishout gerekt:
 Gy blaakte van liefde;
 Ik heb U gehaat:
 De min die U greefde,
 Verstiet ik met smaad.

VIII.

O Bron van genade!
 Alzuivrende Nat!
 Hoe kwaamt gy te stade,
 Toen 'k vuil en bespat,
 Ben tot U gekomen!
 O Rots die behoed!
 Hoe smaken u stromen
 Aan 't dorstig gemoed!

Myn

IX.

Myn Bruigom ! myn Schoone !

Myn Doelwit, en Lust !

Myn Vrystad, daar 'k wone,

En veilig in rust !

Hoe zal ik vergelden

Uw redding in nood ?

'k Wil rusteloos melden

Het heil van uw' dood.

X.

'k Wil Akra doen hooren

't Verrukkende schoon,

Dat my kon bekooren.

Verhef u myn toon

By brandende altaren,

In 't heilige huis.

Roemt eeuwig myn snaren

Den lof van het kruis.

STICHTELYKE
OP DE
HEMELVAART
VAN 'S WAERELDS
HEILAND.

W Y Z E: *Wanneer de zon in 't morgenrood.*

I.

Triumph! triumph! Immanuël
 Vaart glorieryk naar boven:
 Triumph! triumph! de dood, en hel,
 Zyn uit het veld verstooven:
 Triumph, triumph! myn God, en Heer,
 Beklimt den throon van roem en eer,
 En zal zyn fchepter zenden,
 Om 's vyands gansche legermagt,
 Door onweerftaanbre liefdekragt,
 De wapens te doen wenden.

II.

De juichtoon die myn cymbaal flaat
 Laat zig door niets bepalen,
 De snelgewiekte dageraad
 Zou hem niet agterhalen;
 Hy vliegt den drang der wolken door
 Tot in het zalig hemelkoor,
 En volgt den zegewagen,
 Waar meê myn Koning binnen rydt.
 Triumph! de draak is in den ftryd
 Op Golgotha geflagen.

Wykt

III.

Wykt starren, wykt, wykt zon en maan,
 Wykt voor uw Scheppers wielen;
 Laat d' Englenstoet ten reie gaan,
 En al het schepsel knielen:
 God vaart naar boven met gejuich;
 En gy myn ziele buig u, buig,
 Ik hoor bazuinen klinken;
 Hoe daver't Zalems starrenboog,
 Hoe doet Gods majesteit om hoog
 De groote troonzaal blinken.

IV.

Hy die in Bethlems lage stal
 Zoo armlyk wierd ontfangen,
 Stygt nu ten throon van 't groot heelal,
 Gelooft van Englenzangen:
 Vorst Davids diep veragte kind
 Word nu de sleutel en 't bewind
 Van Sion opgedragen.
 Juicht hooge hemelkooren vry;
 Juich Zalem zaalge borgery:
 Uw heileeuw is aan 't dagen.

V.

Gods Ark door een gedugte hand
 Bevryd van Philistynen,
 Keert weêr te rug naar 't vaderland,
 Gevoert van Cherubynen,

S

Na

Nu zal God Arons groenen Staf,
 Verrezen uit het dorre graf,
 Zoo ryk van vrugt, en blâren,
 Met Judaas wonder Hemelbrood,
 De Spys der helden, in den schoot
 Van 't Heiligdom bewaren.

VI.

Jehovaas Heerlykheid verlaat †
 Den drempel van haar woning,
 Daar Zy in een gering gewaad,
 Flus stont als Judaas koning,
 En plaatst zig weder als voorheen,
 Omstuwte door duizend eertropheen,
 Op Cherubynevleuglen,
 Haar priestren ten genadestoel;
 Zy zal het goddeloos gewoel
 Van 's vyands rot beteuglen.

VII.

Juicht! Jozeph's banden zyn geslaakt,
 En Hy in eer verheven:
 Juicht! David is ten throno geraakt:
 Juicht dat de heemlen beven!
 Lang leef die groote Salomon!
 Lang klimme Judaas Gloriezon!
 Lang bloei die Roem der helden!
 Lang leef hy, die 't Godsryk mint,
 Die zig met eede aan Hem verbindt
 En 's afgronds ryk zal schelden.

† Ezech: xi. 4. en 18 en 19.

VIII.

Steekt op trompetten, blaast met kragt,
Laat 's Konings daden hooren:
Die d'ouden Draak zyn helsche magt
Ter rechter tyd kwam flooren;
Dien magtigen zyn vang ontrooft;
En 't jubeljaar, zoo lang belooft,
Naar 't heilwoord heeft doen komen;
Die wolf, en lam te zamen hoedt,
En ons in graasge beemden voedt,
Aan klare waterstroomen.

IX.

Wykt aardfche Goden van den throon;
Wyk Aron van d'altaren:
Vorft Davids Heer, en groote Zoon,
Zal kerk, en kroon, bewaren.
Dat gedertakje, door Gods hand
Op Ifrels hoogen berg geplandt,
Zal d' aardkloot overdekken,
En vogelen van alle vlucht,
In lieffelyke balsenlucht,
Ter nestelplaats verftrekken.

X.

Ontaarde Bouwers zou die Steen
De kerk niet kunnen dragen?
Hy zal nogtans, ja Hy alleen
Het nieuwe Godshuis fchragen.

Die Steen, die zonder menschen hand
 Gehouwen is, zal zee, en land,
 Doen voor zyn luister knielen;
 En wie zyn heerschappy weêrstaat,
 En 't lang gewenschte Godsryk haat,
 Door zyn gewigt vernielen.

XI.

O trouwe Melchizedek, sta,
 Sla op ons neêr uw oogen,
 Zie Abrams krooft, dat om genâ
 Legt voor U neêrgebogen:
 Wy brengen U den buit geheel,
 Ons zelve tot uw eeuwig deel,
 Ai kom ons gunstig regen!
 Wy zyn, o Heer! van 't sryden moê,
 Geef brood en wyn, en voeg 'er toe,
 Uw' ryken priesterzegen.

XII.

Gord aan uw zwaerd! gedugte Held!
 Laat dat den Draak betoomen:
 Verpletter Babel met geweld;
 En doe het Godsryk komen:
 Ai! zend uw boogeschutters heen;
 Zoo wordt uw naam eerlang beleên
 Zoo ver'er volkren wonen:
 Zoo nadert die gewenschte tyd,
 Als g' U na 't ende van den sryd.
 Zult weêr aan ons vertonen.

E I N D E.

R E.

R E G I S T E R.

	Pag:
<i>Nodigende Heiland</i>	1
<i>Heilig Stilstaan</i>	13
<i>Geestelyke Honger</i>	18
<i>Gelovige Aanneeming van Jezus</i>	22
<i>Godelief Vertrouft</i>	27
<i>Pinxterfeest</i>	63
<i>Bedenkingen over het derde Gebod</i>	70
<i>Christelyke Sabbath</i>	80
<i>Jezus Schoonheid</i>	88
<i>Bedenkingen op de Dood</i>	106
<i>Roem der Hope.</i>	138
<i>Messias Stryd en Zegepraal naar den XXsten Psalm</i>	153
<i>Bedenkingen op den Brief aan de Gemeinte van Philaadelphia</i>	161
<i>Nagtbedenkingen voor het H: Avondmaal</i>	172
<i>Nagedagten even na het zelve Avondmaal</i>	177
<i>Opwekking tot 's Heilands Lof</i>	181
<i>Gods Werk in Schotland</i>	185
<i>Roem van Jezus</i>	199
<i>Aandacht op den Naam JEHOVA</i>	202
<i>Rouwklagt over de dood van Do. W. J. Snethlage</i>	211

G E Z A N G E N.

<i>Morgenlied</i>	219
<i>Avondlied</i>	226
<i>Jezus</i>	

R E G I S T E R.

<i>Jezus Gemaant</i>	233
<i>Bestendigheid van Jezus Liefde</i>	237
<i>Bedenkinge der dingen die boven zyn</i>	241
<i>Uitbreiding van den CIII. Psalm</i>	245
<i>Liefdelied tusschen Immanuël en Sulamith</i>	253
<i>Blydschap in den Godsdienst</i>	260
<i>Op Gods Namen</i>	264
<i>Kruisvang</i>	268
<i>Op de Hemelvaart van 's waerelds Heiland</i>	272

